

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1984-1985

14 FEBRUARI 1985

BEGROTING

van het Ministerie van Justitie
voor het begrotingsjaar 1985

WETSONTWERP

houdende aanpassing van de begroting
van het Ministerie van Justitie
van het begrotingsjaar 1984

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BARZIN

INHOUD

Blz.

I. — Uiteenzetting van de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, van Buitenlandse Handel en van Institutionele Hervormingen	3
A. Uiteenzetting in cijfers	3
B. Stand van zaken in verband met de wetsontwerpen	5
1. Inleiding	5

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Remacle.

A. — Leden : de heren Bourgeois, Breyne, Gehlen, Grafé, Remacle, Suykerbuyk, Verhaegen. — de heren Bossuyt, Brouhon, Collignon, Derycke, Mevr. Detiège, de heren D'Hose, Mottard, Van den Bossche. — de heren Barzin, Henrion, Horlait, Mundeleer, Van Belle, Van de Velde. — de heren Baert, Belmans.

B. — Plaatsvervangers : Mevr. Demeester-De Meyer, de heren le Hardy de Beaulieu, J. Michel, Piot, Steverlynck, Thys, Wauthy, Willems. — de heer Baudson, Mevr. Brenez, de heren Dejardin, Gondry, Mevr. Lefeber, de heren Tobback, Van Elewyck, Vanvelthoven, Willockx. — de heren A. Claes, Daems, De Decker, De Groot, Huylebrouck, Klein, Verberckmoes. — de heren R. Declercq, F. Vansteenkiste, Verniers.

Zie :

4-VI (1984-1985) :

— N° 1 : Begroting.

5-VI (1984-1985) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1984-1985

14 FÉVRIER 1985

BUDGET

du Ministère de la Justice
pour l'année budgétaire 1985

PROJET DE LOI

ajustant le budget
du Ministère de la Justice
de l'année budgétaire 1984

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR M. BARZIN

SOMMAIRE

Pages

I. — Exposé du Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles	3
A. Considérations chiffrées	3
B. Etat d'avancement des projets de loi	5
1. Introduction	5

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Remacle.

A. — Membres : MM. Bourgeois, Breyne, Gehlen, Grafé, Remacle, Suykerbuyk, Verhaegen. — MM. Bossuyt, Brouhon, Collignon, Derycke, Mme Detiège, MM. D'Hose, Mottard, Van den Bossche. — MM. Barzin, Henrion, Horlait, Mundeleer, Van Belle, Van de Velde. — MM. Baert, Belmans.

B. — Suppléants : Mme Demeester-De Meyer, MM. le Hardy de Beaulieu, J. Michel, Piot, Steverlynck, Thys, Wauthy, Willems. — M. Baudson, Mme Brenez, MM. Dejardin, Gondry, Mme Lefeber, MM. Tobback, Van Elewyck, Vanvelthoven, Willockx. — MM. A. Claes, Daems, De Decker, De Groot, Huylebrouck, Klein, Verberckmoes. — MM. R. Declercq, F. Vansteenkiste, Verniers.

Voir :

4-VI (1984-1985) :

— N° 1 : Budget.

5-VI (1984-1985) :

— N° 1 : Projet de loi.

	Blz.		Pages
2. Stand van zaken van de wetsontwerpen per 1 januari 1985	8	2. Tableau de l'état d'avancement des projets de loi (au 1 ^{er} janvier 1985)	8
a) Achterstand bij de hoven en rechtbanken	8	a) Arrière judiciaire	8
b) Economisch recht	10	b) Droit économique	10
c) Burgerlijk recht	12	c) Droit civil	12
d) Procesrecht	14	d) Droit judiciaire	14
e) Strafrecht	15	e) Droit pénal	15
3. Prioriteit	17	3. Priorités	17
a) Bij de Kamer ingediende wetsontwerpen	17	a) Projets de loi déposés à la Chambre	17
b) Bij de Senaat ingediende wetsontwerpen	18	b) Projets de loi déposés au Sénat	18
C. Gevangeniswezen	19	C. Système pénitentiaire	19
1. Overbevolking van de gevangenen	19	1. Encombrement des prisons	19
2. Maatregelen tot vermindering van de gevangenisbevolking	20	2. Mesures tendant à faire diminuer la population des prisons	20
a) Wijziging in de omzendbrief betreffende de niet-tenuitvoerlegging van korte gevangenisstraffen	20	a) Modification de la circulaire pour la non-exécution des courtes peines	20
b) Vervangende gevangenisstraf	20	b) Emprisonnement subsidiaire	20
3. Voorwaardelijke invrijheidstelling	21	3. Libération conditionnelle	21
4. Penitentiair verlof	21	4. Congé pénitentiaire	21
5. Ontruiming van de gevangenis van Jamioulx	22	5. Evacuation de la prison de Jamioulx	22
D. Veiligheid van de burgers	23	D. Sécurité des citoyens	23
E. Vooruitzichten voor 1985	25	E. Orientations pour 1985	25
1. Audit van het departement van Justitie	26	1. Audit de la Justice	26
2. Voorlichting van het publiek	26	2. Information du public	26
3. Informatisering van de griffiers en parketten	26	3. Informatisation des greffes et des parquets	26
4. Uitbreiding van de personeelsformatie	27	4. Renforcement des cadres	27
5. Materiële en intellectuele middelen	27	5. Moyens matériels et intellectuels	27
6. Hulp aan de slachtoffers	27	6. Aide aux victimes	27
7. Hervorming van het Strafwetboek	28	7. Réforme du Code pénal	28
II. — Algemene bespreking	28	II. — Discussion générale	28
A. Cijfers	28	A. Considérations chiffrées	28
B. Stand van zaken in verband met de wetsontwerpen	29	B. Etat d'avancement des projets de loi	29
1. Prioriteiten	29	1. Priorités	29
2. Wetsontwerpen	30	2. Projets de loi	30
a) Afstamming en adoptie	31	a) Filiation et adoption	31
b) Geesteszieken	31	b) Malades mentaux	31
c) Transplantatie van organen en weefsels	32	c) Transplantation d'organes et de tissus	32
d) Matiging van de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud	32	d) Modération de l'indexation des pensions alimentaires	32
e) Echtscheiding door onderlinge toestemming	33	e) Divorce par consentement mutuel	33
f) Jeugdbescherming	34	f) Protection de la jeunesse	34
g) Gevolgen van de vernietigingsarresten gewezen door het Arbitragehof inzake de gerechtelijke beslissingen gewezen in strafzaken	37	g) Effets des arrêts d'annulation par la Cour d'Arbitrage sur les décisions judiciaires rendues en matière pénale	37
h) Bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek	38	h) Annexe du Code judiciaire	38
C. Gevangeniswezen	38	C. Système pénitentiaire	38
1. Maatregelen tot vermindering van de gevangenisbevolking	38	1. Mesures tendant à diminuer la population des prisons	38
a) Niet-uitvoering van straffen en veiligheid	38	a) Non-exécution des peines et sécurité	38
b) Toepassing van de omzendbrieven	39	b) Application des circulaires	39
c) Vervangende gevangenisstraf	39	c) Emprisonnement subsidiaire	39
d) De beperkte hechtenis en het weekendarrest	39	d) Semi-détention et arrêts le fin de semaine	39
e) Alternatieve voorstellen	40	e) Propositions alternatives	40
f) De rechter belast met het toezicht op de uitvoering van de straffen en de niet verminderde straffen	40	f) Juge d'application des peines et peines incompressibles	40
2. Landloperij	41	2. Vagabondage	41
3. Bekendmaking van de naam van gedetineerden	42	3. Publicité du nom des détenus	42
D. Veiligheid	42	D. Sécurité	42
1. Terrorisme	42	1. Terrorisme	42
2. Wapens	43	2. Armes	43
3. Burgerwacht	44	3. Garde civique	44
E. Plannen voor 1985	44	E. Orientations pour 1985	44
1. Audit van het departement van Justitie	44	1. Audit de la Justice	44
2. Voorlichting van het publiek	44	2. Information du public	44
3. Informatieverwerking in de griffie en de parketten	44	3. Informatisation des greffes et des parquets	44
4. Uitbreiding van de personeelsformatie	45	4. Renforcement des cadres	45
5. Materiële en intellectuele middelen	46	5. Moyens matériels et intellectuels	46
6. Hulp aan de slachtoffers	47	6. Aide aux victimes	47
7. Hervorming van het Strafwetboek	48	7. Réforme du Code pénal	48
F. Depolitisering van de benoemingen in de magistratuur	49	F. Dépolitisation des nominations dans la magistrature	49
G. Toepassing van de wet	51	G. Application de la loi	51
1. Alcoholhoudende dranken	51	1. Boissons spiritueuses	51
2. Dading	52	2. Transaction	52
3. De gerechtelijke bijstand	53	3. Assistance judiciaire	53
H. Bestuur van Justitie	53	H. Administration de la Justice	53
1. Deurwaardersexploiten	53	1. Exploits d'huissiers	53
2. Belgisch Staatsblad	54	2. Moniteur belge	54
I. Strafrecht	55	I. Droit pénal	55
1. Belastingontduiking	55	1. Fraude fiscale	55
2. Humanisering van de strafrechtelijke regeling	55	2. Humanisation du système pénal	55
III. — Stemmingen	55	III. — Votes	55
Errata	56	Errata	56
Bijlage	57	Annexe	57

I. — UITEENZETTING
VAN DE VICE-EERSTE MINISTER
EN MINISTER VAN JUSTITIE,
VAN BUITENLANDSE HANDEL
EN VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN

De Vice-Eerste Minister kondigt aan dat hij in zijn inleiding vijf thema's zal behandelen:

- A. Uiteenzetting in cijfers
- B. Stand van zaken inzake wetsontwerpen
- C. Gevangeniswezen
- D. Veiligheid van de burgers
- E. Opties voor 1985.

A. Uiteenzetting in cijfers

De vergelijking in cijfers, alsmede de verschillen met de goedgekeurde zowel als de aangepaste begroting van het Ministerie van Justitie voor het jaar 1984, staan vermeld in de hiernavolgende tabel.

Vooraf moet worden geconstateerd dat de begroting voor 1984 correct en zonder bijkredieten werd uitgevoerd en dat er zelfs een overschot is.

Men kan er tevens uit opmaken dat de begroting voor 1985 ten opzichte van de goedgekeurde begroting voor 1984 met 895,7 miljoen F, of 4,33 % is gestegen.

Ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1984 bedraagt de stijging 1286,1 miljoen F of 6,84 %.

De vergelijking met de aangepaste begroting 1984 toont aan dat van de onder Titel I opgenomen totale verminderingen op het aanpassingsblad (636,5 miljoen), 595,7 miljoen betrekking hebben op de maatregelen die door de Regering werden genomen in het kader van het herstelplan (betaling van de wedde van december 1984 in januari 1985 — overslaan van een indexering — toekenning van een overlooppremie — betaling van de eindejaarstoelagen 1983 en 1984 in de plaats van de wedden van juli 1984).

Bovendien bleef bij het afsluiten van de begroting 1984 meer dan 600 miljoen F over aan personeelsuitgaven die echter niet voor andere bestemmingen aangewend konden worden.

Zonder overdrijven kan, rekening houdend met de opeenvolgende natuurlijke afvloeiingen zonder vervanging tijdens de afgelopen jaren en de aanmoediging van de formules inzake verminderde arbeidstijd (1/2 — 3/4 — 4/5) en rekening houdend met de spreiding van de toegestane aanwervingen, de weerslag van de maatregelen die genomen werden in het kader van de herstructurering van de administratie op $\pm 1,2$ miljard geraamd worden.

In de begroting voor 1985 en zonder dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende secties, bedragen de personeelsuitgaven 16 962,7 miljoen, d.i. meer dan 78 % van de lopende uitgaven.

* * *

Een krediet van 75 miljoen werd andermaal uitgetrokken op artikel 12.26 van sectie 32 voor de gerechtelijke bijstand.

Wat de Dienst tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met de gegevensbanken betreft (art. 84.01, sectie 31, titel II) wordt het voor 1984 toegekende

I. — EXPOSE
DU VICE-PREMIER MINISTRE
ET MINISTRE DE LA JUSTICE,
DU COMMERCE EXTERIEUR
ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES

Le Vice-Premier Ministre annonce qu'il abordera cinq sujets dans son exposé introductif:

- A. Des considérations chiffrées
- B. L'état d'avancement des projets de loi
- C. Le système pénitentiaire
- D. La sécurité des citoyens
- E. Les orientations envisagées pour 1985.

A. Considérations chiffrées

Les comparaisons chiffrées ainsi que les écarts par rapport au budget du Ministère de la Justice pour l'année 1984 tant voté qu'ajusté sont repris au tableau ci-après.

Il y a lieu de constater, au préalable, que le budget pour l'année 1984 a été exécuté correctement, sans crédits supplémentaires, et même qu'il est en boni.

Il résulte, en outre, du tableau que comparativement au budget voté pour l'année 1984, le projet du budget pour l'année 1985 est en augmentation de 895,7 millions de F, soit + 4,33 %.

Par rapport au budget ajusté pour l'année 1984, il est en augmentation de 1286,1 millions, soit + 6,34 %.

La comparaison avec le budget pour l'année 1984 ajusté, fait apparaître que du total des réductions présentées au titre I dans le feuillet d'ajustement (636,5 millions) 595,7 millions se rapportent aux mesures prises par le Gouvernement dans le cadre de son plan de redressement (report du traitement de décembre 1984 à janvier 1985 — saut d'index — octroi d'une allocation de rattrapage — paiement des primes de fin d'année 1983 et 1984 en lieu et place des traitements de juillet 1984).

De plus, à la clôture budgétaire 1984, plus de 600 millions de F restent non consommés en matière de dépenses de personnel, sans pour autant pouvoir être affectés à d'autres destinations.

On peut sans exagération, compte tenu du non-remplacement des départs naturels successifs constatés depuis plusieurs années, de l'incitation aux formules réduites de temps de travail (1/2 — 3/4 — 4/5 de temps), tout en ne perdant pas de vue l'étalement des recrutements autorisés, estimer l'impact des mesures prises dans le cadre de la restructuration de l'administration à $\pm 1,2$ milliard de F.

Dans le budget 1985, toutes sections confondues, les dépenses de personnel représentent 16 962,7 millions, soit plus de 78 % des dépenses courantes.

* * *

Un crédit de 75 millions est à nouveau inscrit à l'article 12.26 de la section 32 pour l'assistance judiciaire.

Quant à la protection de la vie privée à l'égard des banques de données (art. 84.01, section 31, titre II) le crédit alloué pour l'année 1984 a été reconduit soit: 32 millions

Begroting 1985 — <i>Vergelijkingen in cijfers</i> (in miljoen F)			Budget 1985 — <i>Comparaisons chiffrées</i> (en millions de F)							
			Aanpassingsblad 1984 Feuilleton d'ajustement 1984			Verschillen tussen begroting 1985 en Ecart budget 1985 par rapport à				
	Goedgekeurde kredieten 1984 — Crédits votés 1984	(1)	Bijkredieten lopend jaar — Crédits suppl. an. courantes	Verminderingen — Réductions	Aangepaste kredieten 1984 — Crédits ajustés 1984	Toegekende kredieten 1985 — Crédits alloués 1985	1984 goedgekeurd — 1984 voté	% — %	1984 aangepast — 1984 ajusté	% — %
			(2)	(3)	(3 - 1)	(3 - 2)	(3 - 2)			
Titel I. — Titre I										
Lopende uitgaven. — Dépenses courantes	20 473,5		+ 180,4	- 636,5	20 017,4	21 326,0	+ 852,5	+ 4,16	+ 1 308,6	+ 6,53
Titel II. — Titre II										
Kapitaaluitgaven. — Dépenses de capital										
Niet-gesplitste kredieten. — Crédits non dissociés	194,3		—	- 11,7	182,6	207,5	+ 13,2	+ 6,79	+ 24,9	+ 13,63
Vastlegingskredieten (*). — Crédits d'engagement (*) .	—		+ 77,4	—	77,4	—	—	—	- 77,4	—
Ordonnancingskredieten. — Crédits d'ordonnement	—		—	—	—	30,0	+ 30,0	—	+ 30,0	—
Subtotaal Titel II. — Sous-total Titre II	194,3		+ 77,4	- 11,7	260,0	237,5	+ 43,2	+ 22,23	- 22,5	- 8,65
Algemeen totaal Titels I en II, met inbegrip van het investeringsprogramma. — Total général Titres I et II, y compris le programme d'investissements .	20 667,8		+ 257,8	- 648,2	20 277,4	21 563,5	+ 895,7	+ 4,33	+ 1 286,1	+ 6,34

(*) Het gaat om kredieten voor de uitvoering van het investeringsprogramma, die uitgetrokken zijn op artikel 74.10 van sectie 32 van deel I van titel II, voor het invoeren van een geïntegreerd informatiesysteem voor de rechterlijke macht.

(*) Il s'agit des crédits destinés à la réalisation du programme d'investissements et repris à l'article 74.10 de la section 32 de la partie I du titre II pour la mise en place d'un système d'informatique intégré pour l'ordre judiciaire.

krediet, namelijk 32 miljoen, andermaal uitgetrokken, niet alleen om de tenuitvoerlegging van de desbetreffende wet mogelijk te maken wanneer die zal zijn goedgekeurd (Stuk n° 778/1), maar tevens voor de werking van de raadgevende commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die nu reeds in het departement van Justitie werd geïnstalleerd en die, met name ter uitvoering van de wet op het Rijksregister, reeds verschillende omstandige adviezen heeft uitgebracht.

* * *

De volgende kredieten dienen eveneens vermeld te worden :

— 5 miljoen F op artikel 12.38 van sectie 31 — uitgaven met betrekking tot de informatie over het beleid van het departement. Dat krediet zal moeten worden opgetrokken. Initiatieven op dat gebied zullen in 1985 worden genomen;

— 20 miljoen F op artikel 01.12 van sectie 31 voor uitgaven als gevolg van de oprichting van de Gemengde antiterroristische groep.

B. Stand van zaken in verband met de wetsontwerpen (per 1 januari 1985)

1) Inleiding

Per 1 januari 1985 zijn van de meer dan veertig wetsontwerpen die door de Vice-Eerste Minister als Minister van Justitie zijn uitgewerkt en ingediend bij de wetgevende Kamers, 16 ontwerpen wet geworden, waarvan één wetboek.

De Vice-Eerste herinnert eraan dat die wetten betrekking hebben op de volgende materies :

1. Uitbreiding van de personeelsformaties bij de hoven van beroep en bij sommige rechtbanken (wet van 28 juni 1984).
2. Maatregelen tot vermindering van de gerechtelijke achterstand (wet van 17 juli 1984).
3. Territoriale bevoegdheid van de rechter-commissaris (wet van 19 april 1983).
4. Advies van het Openbaar Ministerie (wet van 4 mei 1984).
5. Dading in strafzaken (wet van 28 juni 1984).
6. Opschorting, uitstel en probatie (samenvoeging der dossiers) (wet van 12 juli 1984).
7. Huur van onroerende goederen (wet van 29 december 1983).

de F, non seulement en vue de la mise en application du projet de loi relatif à la protection de certains aspects de la vie privée (Doc. n° 778/1) lorsqu'il sera adopté, mais également afin d'assurer le fonctionnement de la commission consultative de la protection de la vie privée qui a été installée, dès à présent, auprès du département de la Justice et a déjà rendu plusieurs avis circonstanciés, notamment en exécution de la loi sur le registre national.

* * *

Il convient également de citer, les crédits suivants :

— 5 millions de F inscrits à l'article 12.38 de la section 31 et se rapportant aux dépenses relatives à l'information de la politique du département. Ce crédit devra être augmenté. Une action sera entreprise dans ce domaine en 1985;

— 20 millions de F repris à l'article 01.12 de la section 31 pour les dépenses généralement quelconques occasionnées par la création du Groupe Interforces Antiterroriste.

B. Etat d'avancement des projets de loi (au 1er janvier 1985)

1) Introduction

Au premier janvier 1985, sur plus de quarante projets de loi élaborés par le Vice-Premier Ministre comme Ministre de la Justice et déposés devant les Chambres législatives, 16 sont devenus lois, parmi lesquels un code.

Le Vice-Premier Ministre rappelle que ces lois portent sur les matières suivantes :

1. Augmentation des cadres des cours d'appel et de certains tribunaux (loi du 28 juin 1984).
2. Mesures de nature à réduire l'arriéré judiciaire (loi du 17 juillet 1984).
3. Compétence territoriale du juge commissaire (loi du 19 avril 1983).
4. Avis du ministère public (loi du 4 mai 1984).
5. Transaction en matière pénale (loi du 28 juin 1984).
6. Suspension, sursis et probation (jonction des dossiers) (loi du 12 juillet 1984).
7. Contrats de louage de biens immeubles (loi du 29 décembre 1983).

8. Toepassing van artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek op de wedden en toelagen betaald aan sommige personeelsleden van de openbare diensten (wet van 10 juli 1984).

9. Opdracht gegeven aan het personeel van de griffiers en parketten om een gelijk of een hoger ambt te vervullen (wet van 23 november 1984).

10. Twee Orden van advocaten in het gerechtelijk arrondissement Brussel (wet van 4 mei 1984).

11. Vergunningsrecht voor het verstrekken van sterke drank — opheffing van de wet-Vandervelde (wet van 28 december 1983).

12. Toestand van de vreemdelingen en invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (wet van 28 juni 1984).

13. Vervolg in België van misdaden gepleegd in het buitenland en waarvan de slachtoffers Belgische onderdanen zijn (wet van 12 juli 1984).

14. Herstel in eer en rechten (wet van 12 juli 1984).

15. Verbod van motorwedstrijden waaraan minderjarigen beneden 15 jaar deelnemen (wet van 29 november 1984).

16. Kindermoord (art. 396 Strafwetboek) (wet van 12 juli 1984).

De Vice-Eerste Minister besluit dat uit deze opsomming een gunstige balans van het wetgevend werk blijkt en dat zij een bewijs is van de bedrijvigheid van de Commissies voor de Justitie van Kamer en Senaat. Dat is dus te opmerkelijker daar tijdens dezelfde periode een groot aantal wetsvoorstellen werd besproken en de bespreking van andere wetsontwerpen van vroegere datum onlangs werd afgerond, bij voorbeeld inzake handelsvennootschappen. Sommige wetsontwerpen werden aangenomen door één assemblee. Het betreft ontwerpen over de volgende materies:

a) Aangenomen door de Kamer

1. Getuigenverhoor in burgerlijke zaken.
2. Lijfswang op de persoon van de gefailleerde.
3. Revisoraat.
4. Artikel 7bis van de wetten op de vennootschappen — maatschappelijk doel.

5. Vaststelling van de Nederlandse tekst en aanpassing van de Franse tekst van de wet betreffende de stichtingen ten voordele van het openbaar onderwijs en ten bate van bursalen.

6. Uitlevering.

7. Artikel 1154 van het Gerechtelijk Wetboek (verzege-ling).

b) Aangenomen door de Senaat

1. Correctionalisering.
2. Herstelwet — Huurcontract onroerende goederen.

8. Application de l'article 1409 du Code judiciaire aux traitements et allocations payés à certains agents des services publics (loi du 10 juillet 1984).

9. Délégation à d'autres fonctions — Personnel des greffes et parquets (loi du 23 novembre 1984).

10. Deux ordres d'avocats dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles (loi du 26 avril 1984).

11. Taxe de patente pour les débits de boissons spiritueuses — abrogation de la loi Vandervelde (loi du 28 décembre 1983).

12. Condition des étrangers et code de la nationalité (loi du 28 juin 1984).

13. Poursuite en Belgique des crimes commis à l'étranger dont les victimes sont des ressortissants belges (loi du 12 juillet 1984).

14. Réhabilitation (loi du 12 juillet 1984).

15. Interdiction d'épreuves de moto auxquelles participent des mineurs de moins de 15 ans (loi du 29 novembre 1984).

16. Infanticide (art. 396 Code pénal) (loi du 12 juillet 1984).

Le Vice-Premier Ministre conclut que cette énumération révèle un bilan législatif positif et confirme l'activité des commissions de la Justice de la Chambre et du Sénat. Il en est ainsi d'autant plus que pendant la même période, de nombreuses propositions de loi ont été examinées et que la discussion d'autres projets de loi plus anciens a été achevée récemment, par exemple, en matière de sociétés commerciales. En outre, certains projets de loi ont été adoptés par une assemblée; il s'agit des projets portant sur les objets suivants:

a) Adoptés par la Chambre

1. Enquêtes civiles.
2. Dépôt du failli.
3. Révisorat.
4. Article 70bis des lois sur les sociétés — objet social.

5. Texte néerlandais et adaptation du texte français de la loi relative aux fondations en faveur de l'enseignement public ou au profit des boursiers.

6. Extraditions.

7. Article 1154 du Code judiciaire (scellés).

b) Adoptés par le Sénat

1. Correctionnalisation.
2. Loi de redressement — contrats de louage de biens immeubles.

3. Stemrecht van de advokaten-stagiairs.

Voorts zij erop gewezen dat een wetsontwerp (het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1408 en 1409 van het Gerechtelijk Wetboek en van artikel 476 van de faillissementswet (Stuk n° 625/1) tussen beide Kamers heen en weer gezonden wordt.

Tot slot zijn er ook een aantal wetsontwerpen die bij het Parlement werden ingediend maar nog niet door een van beide Kamers werden aangenomen. Het gaat om wetsontwerpen over de volgende materies:

a) *Kamer*

1. Summiere rechtspleging om betaling te bevelen.
2. Kamers met één raadsheer.
3. Opsporing van ondernemingen in moeilijkheden en bijstand in hun herstel.
4. E. B. A.
5. Groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking.
6. Tegenstelbaarheid van het beding van eigendomsvoorbehoud en van het uitdrukkelijk ontbindend beding.
7. Participatie van rechtspersonen in P. V. B. A.'s.
8. Namen en voornamen.
9. Strafbeding.
10. Motivering van de straffen.
11. Persoonlijke levenssfeer.
12. Fysieke beveiliging van kernmateriaal (nieuwe misdrijven).
13. Terrorisme (bekrachtiging van het Europese Verdrag).

b) *Senaat*

1. Inleiding van zaken.
2. Huiszoeking in niet-dringende aangelegenheden.
3. Spaarverrichtingen van minderjarigen.
4. Wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie.
5. Betekening en kennisgeving.
6. Bescherming en welzijn der dieren.
7. Afstamming — Adoptie.

Overigens kondigt de Vice-Eerste Minister aan dat een aantal voorontwerpen van wet voor advies zijn voorgelegd aan de Raad van State ofwel aan dat advies worden aangepast.

Die voorontwerpen hebben betrekking op: de burgerlijke professionele vennootschappen op 18 januari 1985 bij de Kamer ingediend, de handelspraktijken, de verzekeringsovereenkomst, het gebruik van het Duits in gerechtszaken, het wegnemen en de transplantatie van organen en

3. Vote des avocats stagiaires.

Par ailleurs, il faut signaler qu'un projet de loi fait la navette entre la Chambre et le Sénat (projet de loi modifiant les articles 1408 et 1409 du Code judiciaire et l'article 476 de la loi sur les faillites (Doc. n° 625/1)).

Enfin, un certain nombre de projets de loi déposés au Parlement n'ont pas encore été adoptés par l'une des deux Chambres. Ces projets de loi concernent les matières suivantes:

a) *Chambre*

1. Procédure sommaire d'injonction de payer.
2. Chambres à conseiller unique.
3. Recherche des entreprises en difficulté et assistance dans leur redressement.
4. E. P. R. L.
5. Groupement d'intérêt économique.
6. Opposabilité de la clause de réserve de propriété et du pacte commissaire exprès.
7. Participation des personnes morales dans les S. P. R. L.
8. Noms et prénoms.
9. Clause pénale.
10. Motivation des peines.
11. Vie privée.
12. Protection physique des matières nucléaires (infractions nouvelles).
13. Terrorisme (ratification de la convention européenne).

b) *Sénat*

1. Introduction des causes.
2. Perquisition en matières non urgentes.
3. Epargne des mineurs.
4. Responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire.
5. Signification et notification.
6. Protection et bien-être des animaux.
7. Filiation — Adoption.

Le Vice-Premier Ministre annonce, par ailleurs, qu'un certain nombre d'avant-projets de loi sont soumis pour avis au Conseil d'Etat ou sont en cours d'adaptation à cet avis.

Ces avant-projets de loi concernent: les sociétés civiles professionnelles (déposé à la Chambre le 18 janvier 1985), les pratiques du commerce, le contrat d'assurance terrestre, l'emploi de la langue allemande en matière judiciaire, le prélèvement et la transplantation d'organes et de tissus,

weefsels (wordt eerlang ingediend), de toegang van minder-jarigen beneden 16 jaar tot bioscopen, de jeugdbescherming en de burgerrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van de Ministers.

Andere ontwerpen worden thans uitgewerkt. Ze hebben met name betrekking op de bescherming van de zelfstandigen en de K.M.O.'s die een schuldvordering hebben op de overheid, de zakelijke rechten op vliegtuigen, de echtscheiding door onderlinge toestemming, de matiging van de indexering op de uitkeringen tot levensonderhoud, de hervorming van het Strafwetboek en de voorlopige hechtenis.

2 Stand van zaken van de wetsontwerpen
(per 1 januari 1985)

Hieronder volgt de stand van zaken in verband met de per onderwerp geklasseerde en van commentaar voorziene wetsontwerpen.

a) *Achterstand bij de hoven en rechtbanken*

1. Bij wet van 28 juni 1984 zijn de personeelsformaties van de hoven van beroep met 32 eenheden uitgebreid (27 bij de zetel en 5 bij het parket), is de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg te Nijvel en te Leuven met 2 rechters uitgebreid, alsmede die van de parketten van Nijvel en Leuven (twee substituten) en van Brussel (vier substituten).

De griffies van de hoven van beroep werden eveneens versterkt in verhouding tot de stijging van het aantal magistraten.

2. De wet van 17 juli 1984 houdende bepaalde maatregelen tot vermindering van de gerechtelijke achterstand voorziet onder meer in:

— de verlaging van de leeftijd voor de opruststelling van de magistraten tot 67 jaar, behalve bij het Hof van Cassatie;

— de mogelijkheid om plaatsvervangende magistraten aan te wijzen uit de op rust gestelde magistraten;

— de mogelijkheid voor op rust gestelde magistraten, om gedurende ten hoogste een jaar hun ambt te blijven vervullen voor zaken die zij reeds vóór hun vertrek behandeld hebben;

— de mogelijkheid voor magistraten die wegens het bereiken van de leeftijdsgrens op rust zijn gesteld, gedurende ten hoogste zes maanden hun ambt te blijven vervullen tot de aanstelling van hun opvolger.

3. De wet van 19 april 1983 stelt de rechtercommissaris in een faillissement in staat ambtsverrichtingen te doen buiten de grens van zijn gerechtelijk arrondissement. Aldus hoeven geen ambtelijke opdrachten, die de afwikkeling van de zaken aanzienlijk vertraagden, meer worden gegeven.

4. De wet van 4 mei 1984 heft de verplichting op om het advies van het Openbaar Ministerie in te winnen in

l'accès des cinémas aux mineurs de moins de 16 ans, la protection de la jeunesse et la responsabilité civile et pénale des ministres.

D'autres projets sont en préparation. Ils portent notamment sur la protection des indépendants et des P.M.E., créanciers des pouvoirs publics, les droits réels sur les aéronefs, le divorce par consentement mutuel, la modération de l'indexation des pensions alimentaires, la réforme du Code pénal et la détention préventive.

2 Tableau de l'état d'avancement des projets de loi
(au 1er janvier 1985)

Le tableau suivant reprend l'état d'avancement des projets de loi classés par matière et commentés.

a) *Arrière judiciaire*

1. Une loi du 28 juin 1984 a augmenté les cadres des cours d'appel de 32 unités (27 au siège et 5 au parquet), les effectifs des tribunaux de première instance de Nivelles et de Louvain de deux juges, ainsi que ceux des parquets de Nivelles et Louvain (deux substituts) et de Bruxelles (quatre substituts).

Les greffes des cours d'appel ont été également renforcés en proportion de l'augmentation du nombre de magistrats.

2. Une loi du 17 juillet 1984 portant certaines mesures de nature à réduire l'arrière judiciaire prévoit notamment:

— l'abaissement de l'âge de la retraite des magistrats à 67 ans, sauf à la Cour de cassation;

— la possibilité de désigner des magistrats suppléants parmi les magistrats admis à la retraite;

— le maintien en fonction des magistrats admis à la retraite dans les causes dont ils ont eu à connaître avant leur départ, pendant un an au maximum;

— la possibilité de maintenir en fonction les magistrats admis à la retraite en raison de l'âge jusqu'à l'installation de leur successeur, pendant six mois au maximum.

3. Une loi du 19 avril 1983 permet au juge commissaire d'une faillite de procéder à des devoirs en dehors des limites de son arrondissement judiciaire. On évite ainsi le recours aux commissions rogatoires qui étaient de nature à ralentir considérablement le déroulement des opérations.

4. Une loi du 4 mai 1984 supprime le caractère obligatoire de l'avis du ministère public en matière civile, devant

burgerlijke zaken die bij kamers met een alleensprekend rechter aanhangig zijn. Deze wijziging zal de taak van de parketten die momenteel overbelast zijn, aanzienlijk verlichten en ze zal hun doeltreffendheid in strafzaken vergroten.

5. De wet van 28 juni 1984 stelt de parketten in staat het verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom voor te stellen (strafrechtelijke dading) voor alle wanbedrijven, dat wil zeggen alle misdrijven die theoretisch volgens de wet strafbaar zijn met gevangenisstraf tot vijf jaar. De uitbreiding van de dading heeft tal van voordelen: de rechtbanken worden van alle kleine zaken ontlast, het aantal geseponeerde zaken neemt af en bepaalde nadelige aspecten van de veroordeling, met name de inschrijving in het strafregister, vervallen.

6. De wet van 12 juli 1984 wijzigt de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie door de systematische samenvoeging te vermijden van dossiers met vroegere processtukken wanneer nieuwe vervolgingen worden ingesteld, een samenvoeging die de rechtspleging nodeloos vertraagt en de gerechtelijke achterstand alleen maar doet toenemen.

7. Een wetsontwerp wijzigt het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het getuigenverhoor in burgerlijke zaken en heeft tot doel het verloop hiervan te bespoedigen doordat het de mogelijkheid invoert een doelmatige en samenhangende rol van de zittingen waarop de getuigen worden verhoord, bij te houden. Het ontwerp werd aangenomen door de Kamer en op 11 mei 1983 overgezonden aan de Senaat, waar het thans in behandeling is.

8. Een wetsontwerp beoogt de ontlasting van de hoven van assisen doordat het de correctionalisering mogelijk maakt van bepaalde misdaden, zoals diefstal door middel van geweld of bedreiging wanneer deze alleen een blijvende fysische of psychische onbekwaamheid ten gevolg heeft gehad, bepaalde gijzelingen, bepaalde vernietingen met behulp van geweld of bedreiging, alsmede bepaalde opzettelijke brandstichtingen. Wanneer die misdaden echter intrinsiek ernstig genoeg zijn, kunnen ze uiteraard altijd naar het hof van assisen worden verwezen. Het ontwerp is door de Senaat en door de Commissie voor de Justitie van de Kamer aangenomen.

9. Een wetsontwerp wijzigt het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de inleiding van zaken. Via een versnelling van de burgerlijke rechtspleging strekt dit ontwerp ertoe de achterstand bij het gerecht weg te werken, en meer in het bijzonder, te voorkomen dat dergelijke achterstand zich nog voordoet. Een van de hoofdoorzaken van die achterstand blijkt immers de termijn te zijn die ligt tussen het ogenblik waarop een zaak wordt ingeleid en het ogenblik waarop zij kan worden gepleit. Het ontwerp wil de onverantwoorde vertraging in het verloop van het proces verhelpen. Het werd op 2 december 1982 bij de Senaat ingediend en wordt thans besproken in de Commissie voor de Justitie. De Nationale Orde van Advocaten werd om advies gevraagd en zij heeft dit inmiddels ook uitgebracht. Er zal een werkgroep worden opgericht, bestaande uit magistraten, advocaten, professoren en ambtenaren, en overgezet door een raadsheer in het Hof van Cassatie.

les chambres à juge unique. Cette modification entraînera un allègement sensible des tâches des parquets actuellement surchargés et leur permettra d'accroître leur efficacité dans le domaine pénal.

5. Une loi du 28 juin 1984 permet aux parquets de proposer l'extinction de l'action publique moyennant le paiement d'une somme d'argent (transaction pénale) pour tous les délits, c'est-à-dire les infractions qui sont punies théoriquement par la loi d'une peine pouvant aller jusqu'à cinq ans d'emprisonnement. Les avantages de cette extension de la transaction sont nombreux: désengorgement des tribunaux de toutes les petites affaires, réduction du nombre des classements sans suite et suppression de certains aspects néfastes de la condamnation, notamment l'inscription de celle-ci au casier judiciaire.

6. Une loi du 12 juillet 1984 modifie la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation en évitant la jonction systématique de dossiers d'anciennes procédures lorsqu'il y a de nouvelles poursuites, jonction qui ralentit inutilement les procès et ne fait qu'aggraver l'arriéré judiciaire.

7. Un projet de loi modifie le Code judiciaire en matière d'enquêtes civiles et a pour but d'accélérer le cours de celles-ci en permettant la tenue d'un rôle efficace et cohérent des audiences d'auditions de témoins. Voté par la Chambre, le projet a été transmis au Sénat le 11 mai 1983 où son examen est en cours.

8. Un projet de loi vise à désencombrer les cours d'assises en permettant la correctionnalisation de certains crimes comme certains vols à l'aide de violences ou de menaces, lorsque celles-ci ont uniquement causé une incapacité permanente physique ou psychique, certaines prises d'otages, certaines destructions avec violences ou menaces ainsi que certains incendies volontaires. Bien entendu, si ces crimes revêtent intrinsèquement une gravité suffisante, le renvoi devant la cour d'assises sera toujours possible. Le projet a été voté par le Sénat et par la Commission de la Justice de la Chambre.

9. Un projet de loi modifie le Code judiciaire en matière d'introduction des causes. Ce projet tend, par une accélération de la procédure civile, à contribuer à une résorption de l'arriéré judiciaire et, plus spécialement, à éviter qu'un tel arriéré ne se reforme à l'avenir. En effet, une des causes de cet arriéré paraît résider principalement dans le délai qui sépare le moment de l'introduction d'une cause et celui où celle-ci est en état d'être plaidée. Le projet vise à réduire les lenteurs injustifiées dans le déroulement du procès. Déposé au Sénat le 2 décembre 1982, ce projet est actuellement discuté en Commission de la Justice. L'avis de l'Ordre national des avocats a été demandé et reçu. Un groupe de travail sera mis sur pied. Il sera composé de magistrats, d'avocats, de professeurs d'université et de fonctionnaires, et sera présidé par un conseiller à la Cour de cassation.

10. Een wetsontwerp beoogt de verbetering van de sommiere rechtspleging inzake bevel tot betaling. Het gaat om een snelle en goedkope rechtspleging voor de invordering van kleine niet betwiste of moeilijk te betwisten schuldvorderingen. Het ontwerp wordt thans besproken door de Commissie voor de Justitie van de Kamer.

11. Een wetsontwerp strekt ertoe de onderzoeksrechter in staat te stellen, ook in niet-dringende zaken, een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings van een ander rechtsgebied dan dat waarin een huiszoeking moet plaatshebben op te dragen tot die huiszoeking over te gaan. Het ontwerp is op 25 april 1983 bij de Senaat ingediend en wordt thans onderzocht door de Commissie voor de Justitie.

12. Een wetsontwerp strekt ertoe kamers met één raadsheer in de hoven van beroep in te stellen. Dit ontwerp is bij de Kamer ingediend.

b) Economisch recht

1. Wet van 5 december 1984 tot wijziging van de op 30 november 1935 gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Met deze wet worden de teksten aangepast betreffende de samenstelling, het behoud en de verhoging van het maatschappelijk kapitaal ten einde de vennoten en de derden-schuldeisers beter te beschermen.

2. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling (aangenomen door de Kamer; staat thans op de agenda van de Commissie voor de Justitie van de Senaat).

Het ontwerp schaft de achterhaalde bepaling betreffende de lijfswang op de persoon van de gefailleerde af.

3. Wetsontwerp betreffende de opsporing van bedrijven in moeilijkheden en tot bijstand in hun herstel (ingediend in de Kamer).

In dit ontwerp worden de aan de rechtbanken van koophandel gehechte diensten voor onderzoek betreffende de ondernemingen officieel erkend, met eerbiediging van de rechten van de verdediging.

De teksten met betrekking tot het gerechtelijk akkoord worden gewijzigd om nog meer dan vroeger faillissementen te voorkomen (de voorwaarden voor het akkoord worden verruimd en er kunnen deskundigen worden aangewezen om de schuldenaar bij zijn beheer bij te staan, zonder dat ze hem evenwel de bevoegdheden en de verantwoordelijkheid afnemen welke aan dat beheer verbonden zijn).

4. Wetsontwerp betreffende de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid (ingediend bij de Kamer en thans in behandeling bij een bijzondere commissie die met name is belast met de bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen).

10. Un projet de loi tend à améliorer la procédure sommaire d'injonction de payer. Il s'agit d'une procédure rapide et peu coûteuse pour la récupération des petites créances non contestées ou difficilement contestables. Il est actuellement examiné par la Commission de la Justice de la Chambre.

11. Un projet de loi tend à permettre au juge d'instruction, même s'il n'y a pas urgence, de déléguer, pour procéder à une perquisition, un officier de police judiciaire auxiliaire du procureur du Roi d'un autre ressort que celui dans lequel la perquisition doit avoir lieu. Il a été déposé au Sénat le 25 avril 1983 et est examiné par la Commission de la Justice.

12. Un projet de loi tend à instaurer des chambres à conseiller unique au sein des cours d'appel. Ce projet a été déposé à la Chambre.

b) Droit économique

1. Loi du 5 décembre 1984 modifiant les lois sur les sociétés commerciales coordonnées le 30 novembre 1935.

Cette loi aménage les textes relatifs à la constitution, au maintien et à l'augmentation du capital des sociétés afin de protéger davantage les associés et les tiers créanciers.

2. Projet de loi modifiant la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis (adopté par la Chambre et à l'ordre du jour de la Commission de la Justice du Sénat).

Le projet supprime la disposition anachronique du dépôt du failli dans une maison d'arrêt.

3. Projet de loi relatif à la recherche des entreprises en difficulté et à leur assistance dans leur redressement (déposé à la Chambre).

Le projet officialise les services d'enquêtes commerciales près les tribunaux de commerce en assurant le respect des droits de la défense.

Les textes relatifs au concordat judiciaire sont modifiés afin de permettre, davantage qu'auparavant, de prévenir les faillites (les conditions d'accès au concordat seront élargies et des experts pourront être désignés pour assister le débiteur dans sa gestion, sans pour autant lui ravir les pouvoirs et les responsabilités qui en sont le corollaire).

4. Projet de loi relatif à l'entreprise personnelle à responsabilité limitée (déposé à la Chambre et soumis à la Commission spéciale, chargée notamment de l'examen du projet de loi modifiant les lois coordonnées sur les sociétés commerciales).

Door de invoering van de gemansonderneming met beperkte aansprakelijkheid kan een onderscheid worden gemaakt tussen het particulier vermogen en het bedrijfsvermogen van de ondernemer. Zo zullen de vandaag nog aarzelande kandidaat-investeerders worden aangemoedigd om morgen de voor de ontwikkeling van hun onderneming vereiste professionele risico's te nemen. Het ontwerp bevat bepalingen tot bescherming van de rechten van de derdenschuldeisers.

5. Wetsontwerp betreffende de professionele burgerlijke vennootschappen (zal in januari bij de Kamer worden ingediend).

Dit wetsontwerp maakt het mogelijk vennootschappen op te richten die weliswaar de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben, maar die een burgerlijk doel nastreven (advocaten, notarissen, architecten), op voorwaarde dat bepaalde regels worden nageleefd.

6. Wetsontwerp inzake de groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking (amendementen ingediend in de Kamer, waar het ontwerp wordt besproken door een bijzondere commissie, die met name belast is met de bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen).

Dit ontwerp bevordert de samenwerking tussen de ondernemingen en in het bijzonder tussen de K.M.O.'s waarbij het hen mogelijk wordt gemaakt om tegenover derden op te treden als entiteit met een eigen vermogen, naam en zetel. De groepering heeft rechtspersoonlijkheid en derhalve ook rechten en plichten; zij kan als dusdanig bepaalde rechtshandelingen stellen en in rechte verschijnen.

Het gaat niet om een vennootschap. Het kan immers gebeuren dat bepaalde kenmerken van de vennootschappen hier ontbreken. Deze structuur is ingegeven door de techniek van het contract in die zin dat ze zeer soepel is. Het wetsontwerp geeft alleen maar een paar essentiële beginzelen aan. Voor het overige wordt verwezen naar de overeenkomst tussen partijen.

7. Wetsontwerp tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat (aangenomen door de Kamer en thans besproken door de Commissie voor de economische aangelegenheden van de Senaat).

Een essentieel punt van de hervorming is dat de bedrijfsrevisor een rol krijgt in het verstrekken van informatie aan de ondernemingsraad. Eenzelfde revisor controleert de rekeningen en de verslagen van de directie, die enerzijds bestemd zijn voor de algemene vergadering van aandeelhouders en anderzijds voor de ondernemingsraad. Over de aanstelling van die enige revisor moet overleg worden gepleegd. De revisor zal op die manier in rechte een essentiële gesprekspartner worden in het overleg in de onderneming.

8. Wetsontwerp tot wijziging van artikel 70bis van de op 30 november 1935 gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen (aangenomen door de Kamer).

Dit ontwerp versoepelt de procedure tot wijziging van het maatschappelijk doel.

9. Wetsontwerp tot regeling van de tegenstelbaarheid aan derden van het beding van eigendomsvoorbehoud en van het uitdrukkelijk ontbindend beding (ingediend bij de Kamer en thans onderzocht door de Commissie voor de Justitie).

L'entreprise d'une personne à responsabilité limitée permet de réaliser une séparation entre le patrimoine privé et le patrimoine professionnel d'un entrepreneur. Elle encouragera les candidats investisseurs, aujourd'hui hésitants, à courir demain les risques professionnels nécessaires au développement de leur entreprise. Le projet comporte des dispositions protectrices des droits des tiers créanciers.

5. Projet de loi sur les sociétés civiles professionnelles (déposé le 18 janvier à la Chambre).

Le projet permet la création de sociétés à forme commerciale, mais à objet civil (avocat, notaire, architecte) pour autant que certaines règles soient respectées.

6. Projet de loi sur le groupement d'intérêt économique (amendements déposés à la Chambre et discutés en Commission spéciale chargée notamment de l'examen du projet de loi modifiant les lois coordonnées sur les sociétés commerciales).

Ce projet favorise la coopération entre les entreprises et tout particulièrement la coopération entre les P.M.E. en leur permettant d'agir vis-à-vis des tiers en tant qu'entité disposant d'un patrimoine propre, d'un nom, d'un domicile. La personnalité juridique permet au groupement d'être titulaire de droits et d'obligations, d'accomplir en tant que tel certains actes juridiques et de pouvoir comparaître en justice.

Il ne s'agit pas d'une société; certaines des caractéristiques de celle-ci pouvant faire défaut. La structure mise en place s'inspire d'une technique contractuelle; elle se veut très souple. Le projet de loi se borne à énoncer un certain nombre de principes essentiels, renvoi étant fait pour le reste à la convention des parties.

7. Projet de loi sur le révisorat d'entreprises (adopté par la Chambre et examiné par la Commission de l'Economie du Sénat).

Un point essentiel de la réforme est de prévoir l'intervention du réviseur d'entreprise lors de l'information donnée au conseil d'entreprise. Un même réviseur vérifiera les comptes et les rapports de la direction que celle-ci destine d'une part, à l'assemblée générale des actionnaires, d'autre part, au conseil d'entreprise. La désignation de ce réviseur unique fera l'objet d'une concertation. Le réviseur deviendra ainsi, en droit, un rouage essentiel du dialogue au sein de l'entreprise.

8. Projet de loi modifiant l'article 70bis des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935 (adopté par la Chambre).

Ce projet facilite la procédure de modification de l'objet social.

9. Projet de loi réglant l'opposabilité de la clause de réserve de propriété et du pacte commissaire exprès (déposé à la Chambre et examiné par la Commission de la Justice).

Dit ontwerp voert voor de ondernemingen die goederen leveren van tegenstelbaarheid in van het beding van eigendomsvoorbehoud (d.w.z. het beding dat de overdracht van de eigendom opschort tot de prijs volledig betaald is) aan de andere schuldeisers of aan de failliete boedel.

Die hervorming is nodig om reeksen van uit elkaar voortvloeiende faillissementen te voorkomen. Gezonde ondernemingen moeten beschermd worden tegen het faillissement van hun klanten.

10. Wetsontwerp tot opheffing van het verbod tot deelname van rechtspersonen aan een P.V.B.A. (ingediend bij de Kamer en aangenomen door de Bijzondere Commissie).

Het ontwerp heft het verbod op, voor de P.V.B.A.'s, om een rechtspersoon als vennoot te hebben. De deelname aan het kapitaal van een P.V.B.A. wordt aldus verruimd. Een van de beoogde doeleinden is de K.M.O.'s die de rechtsvorm van een P.V.B.A. hebben aangenomen, de mogelijkheid te bieden de Nationale kas voor Beroepskrediet in hun kapitaal te laten participeren.

11. Wetsontwerp tot wijziging van de wet op de handelspraktijken.

Dit in samenwerking met de Ministeries van Economische Zaken en van Middenstand opgestelde ontwerp behelst een hervorming van de wet van 1971.

Het wil de bescherming zowel van de verbruikers als van de onderling concurrerende handelaars uitbreiden, zonder evenwel de economische activiteit van de ondernemingen af te remmen. Over dit ontwerp werd het advies van de Raad van State gevraagd.

12. Wetsontwerp tot bescherming van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen die schuldeisers van de overheid zijn.

Het Ministerieel Comité voor economische en sociale coördinatie heeft een interministeriële werkgroep belast met het opstellen van een voorontwerp van wet, dat vrijwel klaar is.

Het ontwerp stelt de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen in staat hun schulden bij de R.S.Z., de R.S.V.Z. en het Ministerie van Financiën te vereffenen door hen te machtigen hun schuldbetaling op de Staat aan die instellingen af te staan (in voorbereiding).

13. Wetsontwerp betreffende de rechten op de luchtvaartuigen.

De ontwikkeling van de luchttransportbedrijven brengt met zich dat ten behoeve van de bedrijven een kredietstelsel moet worden ontworpen, gewaarborgd door zakelijke rechten op hun luchtvaartuigen. Het ontwerp heeft tot doel in ons land een regeling in te voeren waardoor zakelijke zekerheden kunnen worden gevestigd op luchtvaartuigen. Die regeling moet ook in een passende openbaarmaking voorzien, zodat niet alleen de rechten van de schuldeisers maar ook die van derden worden beschermd (in voorbereiding).

c) Burgerlijk recht

1. Wet van 29 december 1983 betreffende de huur van onroerende goederen.

Die wet maakt het mogelijk om, dank zij overgangsmaatregelen, een einde te maken aan de tijdelijke wetgeving betreffende de blokkering van de huurprijzen en de verlen-

Le projet prévoit au profit des entreprises qui fournissent des biens, l'opposabilité aux autres créanciers ou à la masse en cas de faillite de la clause de réserve de propriété (c'est-à-dire la clause suspendant le transfert de propriété jusqu'au complet paiement du prix).

Cette réforme s'impose pour éviter les faillites en cascade. Il faut en effet protéger les entreprises économiquement saines contre la faillite de leurs acheteurs.

10. Projet de loi supprimant l'interdiction pour les personnes morales de participer à une S.P.R.L. (déposé à la Chambre et adopté par la Commission spéciale).

Le projet supprime l'interdiction pour les S.P.R.L. de compter parmi leur associés une personne morale. La participation au capital d'une S.P.R.L. sera ainsi élargie. Un des objectifs poursuivis est de permettre aux P.M.E. qui ont choisi la forme d'une S.P.R.L. de bénéficier de participation de la Caisse nationale du Crédit professionnel.

11. Projet de loi réformant la loi sur les pratiques du commerce.

Le projet, réalisé en commun avec les Ministères des Affaires économiques et des Classes moyennes contient une réforme de la loi de 1971.

Tout en ne posant pas d'entraves à la vie économique des entreprises, il vise à renforcer la protection tant des consommateurs que des commerçants concurrents. Il est soumis au Conseil d'Etat pour avis.

12. Projet de loi visant à assurer la protection des travailleurs indépendants et des petites et moyennes entreprises, créanciers des pouvoirs publics.

Le C.M.C.E.S. a chargé un groupe de travail interministériel de préparer un avant-projet de loi dont l'élaboration est pratiquement terminée.

Le projet permet aux travailleurs indépendants et aux petites et moyennes entreprises d'acquitter leurs dettes à l'égard de l'O.N.S.S. et du Ministère des Finances, en leur cédant une créance qu'ils détiennent sur l'Etat (en préparation).

13. Projet de loi relatif aux droits sur aéronefs.

Le développement d'entreprises de transport aérien implique la nécessité pour celles-ci d'un système de crédit garanti par des droits réels sur leur flotte. Le projet a pour objet d'organiser dans notre pays un régime de sûretés réelles grevant les aéronefs assorti d'une publicité adéquate, de manière à protéger non seulement les intérêts des créanciers, mais aussi ceux des tiers (en préparation).

c) Droit civil

1. Loi du 29 décembre 1983 relative aux contrats de louage de biens immeubles.

Loi permettant, avec des mesures transitoires, de sortir de la législation temporaire de blocage et de prorogation des loyers. La liberté d'adaptation des loyers au coût de

ging van de huurovereenkomsten. De vrijheid om de huurprijs aan te passen aan de kosten van levensonderhoud wordt opnieuw ingevoerd en bepaalde nieuwe regels ter bescherming van de belangen van de partijen worden in het Burgerlijk Wetboek ingevoegd.

2. Wet van 10 juli 1984 betreffende de toepassing van artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek op de wedden en toelagen betaald aan sommige personeelsleden van de openbare diensten.

3. Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1408 en 1409 van het Gerechtelijk Wetboek, alsook van artikel 476 van de wet betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling (aangenomen door de Kamer, gewijzigd door de Senaat en teruggezonden naar de Kamer).

Het ontwerp verzekert de bescherming van het levensminimum van de beslagene en de gefailleerde, in het bijzonder door de gevolgen van de inflatie te ondervangen.

4. Wetsontwerp betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen (ingediend bij de Senaat en onderzocht door de Commissie voor de Justitie).

Het ontwerp breidt de handelingsbekwaamheid uit van minderjarigen in hun contacten met financiële instellingen.

5. Wetsontwerp inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernergie (aangenomen door de Commissie voor de economische aangelegenheden van de Senaat).

De wet verzekert de snelle en zekere vergoeding van de slachtoffers van een kernongeval door middel van een systeem van objectieve verantwoordelijkheid, verplichte verzekering en staatstegemoetkoming.

6. Wetsontwerp betreffende namen en voornamen (ingediend bij de Kamer en onderzocht door de Commissie voor de Justitie).

Het ontwerp vereenvoudigt en versnelt de procedure voor de wijziging van namen en voornamen.

7. Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1226 en 1231 van het Burgerlijk Wetboek en tot opheffing van artikel 1152 van hetzelfde Wetboek (strafbeding- ingediend bij de Kamer en onderzocht door de commissie voor de Justitie).

Die bedingen kunnen in de overeenkomsten om twee redenen worden ingevoegd: om iedere betwisting over het bestaan van de schade wegens foutieve nakoming van een overeenkomst te voorkomen en/of om met de instemming van de schuldenaar zelf druk op hem te kunnen uitoefenen, door hem van meet af te waarschuwen voor de gevolgen van een niet-nakoming.

Het ontwerp geeft een nauwkeurige definitie van het strafbeding en een beperkende opsomming van de gevallen waarin de rechtbank die bedingen kan reduceren.

8. Ontwerp van herstellwet houdende sociale bepalingen — Matiging van huurprijzen en bepalingen betreffende huur van onroerende goederen.

Dit ontwerp werd door de Senaat en door de bijzondere commissie van de Kamer aangenomen.

9. Wetsontwerp op de verzekeringsovereenkomst.

la vie est réinstaurée; certaines règles nouvelles protectrices des intérêts des parties sont introduites dans le Code civil.

2. Loi du 10 juillet 1984 relative à l'application de l'article 1409 du Code judiciaire aux traitements et allocations payés à certains agents des services publics.

3. Projet de loi modifiant les articles 1408 et 1409 du Code judiciaire, ainsi que l'article 476 de la loi sur les faillites, banqueroutes et sursis (adopté par la Chambre et amendé par le Sénat).

Le projet assure, en palliant notamment les effets de l'inflation, une protection du minimum vital des débiteurs soumis à saisie et des faillis.

4. Projet de loi sur l'épargne des mineurs (déposé au Sénat et examiné par la Commission de la Justice).

Le projet élargit la capacité du mineur dans ses rapports avec les institutions financières.

5. Projet de loi sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire (adopté en Commission de l'Economie du Sénat).

Le projet assure, par un système de responsabilité objective, d'assurance obligatoire et d'intervention de l'Etat, une indemnisation rapide et certaine des victimes d'accidents nucléaires.

6. Projet de loi relatif aux noms et prénoms (déposé à la Chambre et examiné par la Commission de la Justice).

Le projet simplifie et accélère la procédure de changement de noms et de prénoms.

7. Projet de loi modifiant les articles 1226 et 1231 du Code civil et abrogeant l'article 1152 du même Code (clause pénale — déposé à la Chambre et examiné par la Commission de la Justice).

Ces clauses peuvent être insérées dans les contrats pour deux raisons: pour prévenir toute contestation sur l'existence du dommage résultant d'une inexécution fautive et/ou pour constituer, du consentement même du débiteur, un moyen de pression sur lui en le mettant d'emblée en garde contre les conséquences de l'inexécution.

Le projet donne une définition précise des clauses pénales et énumère limitativement les cas dans lesquels les tribunaux pourront les réduire.

8. Projet de loi de redressement contenant les dispositions sociales — Modération des loyers et dispositions relatives au contrat de louage de biens immeubles.

Il a été adopté par le Sénat et par la Commission spéciale de la Chambre.

9. Projet de loi sur le contrat d'assurance terrestre.

Het betreft hier een grondige hervorming van het verzekeringsrecht, dat thans door een wet van 1874 geregeld wordt.

Daarover werd het advies van de Raad van State gevraagd.

10. Ontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de echtscheiding door onderlinge toestemming (In voorbereiding).

Het ontwerp beoogt:

— de voorzitter van de rechtbank bij de aan de echtscheiding voorafgaande verschijningen in staat te stellen de partijen aan te bevelen hun overeenkomst te wijzigen indien daarvan geveesd kan worden dat zij de belangen van de kinderen of van de echtgenoten ernstig kan schaden;

— de partijen in staat te stellen een of andere bepaling van hun voorafgaande overeenkomst in de loop van de procedure te wijzigen zonder in dat geval verplicht te zijn die procedure van voren af aan over te doen;

— de partijen die vastbesloten zijn om door onderlinge toestemming uit echt te scheiden, maar die niet omtrent alle voorwaarden van die echtscheiding tot een akkoord zijn kunnen komen, in staat te stellen de geschilpunten door de voorzitter van de rechtbank te laten beslechten.

11. Wetsontwerp tot matiging van de indexering der uitkeringen tot levensonderhoud (in voorbereiding).

12. Wetsontwerp tot vaststelling van de Nederlandse tekst en tot aanpassing van de Franse tekst van de wet van 19 december 1864 betreffende de stichtingen ten voordele van het openbaar onderwijs of ten bate van bursalen (door de Kamer aangenomen).

d) *Procesrecht*

1. Wet van 4 mei 1984 houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de oprichting van twee Orden van advocaten in het gerechtelijk arrondissement Brussel.

2. Wet van 23 november 1984 tot wijziging van artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek. (Opdrachten gegeven aan het personeel van de griffies en parketten om een gelijk of een hoger ambt te vervullen).

3. Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 431 en 450 van het Gerechtelijk Wetboek (aangenomen door de Senaat en door de Commissie voor de Justitie van de Kamer).

De advocaten die sedert twee jaar op de lijst van de stagiairs ingeschreven zijn, zullen het recht hebben om mede de leden van de Raad van de Orde te verkiezen.

4. Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 37, 38, 43 en 46 van het Gerechtelijk Wetboek (bij de Senaat ingediend en door de Commissie voor de Justitie onderzocht).

Het ontwerp strekt ertoe de procedure te wijzigen m.b.t. de betekening van deurwaardersexploiten en de kennisgeving van gerechtsbrieven.

Door de nieuwe regeling worden de gemeenten van een groot deel van hun desbetreffende opdrachten ontlast.

Il s'agit d'une réforme profonde du droit des assurances terrestres, actuellement régi par une loi de 1874.

Il est soumis au Conseil d'Etat pour avis.

10. Projet modifiant diverses dispositions sur le divorce par consentement mutuel. (En préparation).

Le projet vise :

— à permettre au président du tribunal, lors des comparutions préalables au divorce, de recommander aux parties de modifier leur convention si celle-ci risque de léser gravement les intérêts des enfants ou des époux;

— à permettre aux parties de modifier l'une ou l'autre disposition de leur convention préalable en cours de procédure sans être contraintes dans ce cas à la reprendre *ab initio*;

— à permettre aux parties déterminées de divorcer par consentement mutuel, mais n'ayant pu se mettre d'accord sur toutes les conditions de ce divorce, de pouvoir faire trancher les points de contestation par le président du tribunal.

11. Projet de loi modérant l'indexation des pensions alimentaires. (En préparation)

12. Projet de loi établissant le texte néerlandais et adaptant le texte français de la loi du 19 décembre 1864 relative aux fondations en faveur de l'enseignement public ou au profit des boursiers. (Adopté par la Chambre)

d) *Droit judiciaire*

1. Loi du 4 mai 1984 portant modification du Code judiciaire en vue de la constitution de deux Ordres d'avocats dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

2. Loi du 23 novembre 1984 modifiant l'article 330 du Code judiciaire. (Délégations à d'autres fonctions — Personnel des greffes et parquets)

3. Projet de loi modifiant les articles 431 et 450 du Code judiciaire. (Adopté par le Sénat et par la Commission de la Justice de la Chambre)

Les avocats inscrits depuis deux ans à la liste des stagiaires auront le droit d'élire les membres du Conseil de l'Ordre.

4. Projet de loi modifiant les articles 37, 38, 43 et 46 du Code judiciaire. (Déposé au Sénat et examiné par la Commission de la Justice)

Ce projet tend à modifier la procédure de signification des exploits d'huissiers et de notification des plis judiciaires.

Le nouveau système décharge en grande partie les autorités communales de la remise des exploits et des plis.

5. Wetsontwerp tot wijziging van artikel 1154 van het Gerechtelijk Wetboek. Dit ontwerp wil het bedrag aanpassen beneden hetwelk het de vrederechter vrijstaat niet tot verzegeling over te gaan (bij de Senaat ingediend).

6. Wetsontwerp betreffende het gebruik van het Duits in Gerechtzaken en betreffende de rechterlijke inrichting in het Duitse taalgebied (voor advies aan de Raad van State voorgelegd).

e) *Strafrecht*

1. Bij een wet van 28 december 1983 werd de wet Vandervelde opgeheven en een systeem ingevoerd waarbij voor het verstrekken van sterke drank een vergunningsrecht vereist is.

Deze wet staat de verkoop van sterke drank in herbergen, restaurants... toe tegen betaling van een vergunningsrecht. Deze liberalisering, die aan de werkelijkheid beantwoordt, gaat gepaard met beperkende maatregelen om misbruiken op een efficiënte wijze te kunnen beteugelen (verkoop aan minderjarigen, op het domein van de autosnelwegen enz...).

2. De wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit beoogt enerzijds de gehele en systematische omwerking van de rechtsregeling op het stuk van de Belgische nationaliteit waardoor volledige gelijkheid tot stand wordt gebracht inzake de voorschriften die op mannen en vrouwen, op wettige en op natuurlijke kinderen van toepassing zijn en waardoor de verkrijging van de Belgische nationaliteit vergemakkelijkt wordt voor vreemdelingen die zich in onze samenleving willen integreren mits daartegen te hunnen opzichte geen ernstig bezwaar voorhanden is. Anderzijds beoogt die wet door een verscherpte controle bepaalde wegen af te grenzen waarlangs de immigratie zou kunnen blijven voortduren.

3. Een wet van 12 juli 1984 biedt de mogelijkheid in België misdaden te vervolgen die in het buitenland gepleegd zijn en waarvan de slachtoffers Belgische onderdanen zijn.

4. Een wet van 12 juli 1984 schaft de thans door het Strafwetboek bemaalde automatische strafvermindering af wanneer kindermoord gepleegd wordt door de moeder van een onwettig kind.

5. Een wet van 12 juli 1984 biedt de veroordeelde de mogelijkheid meer dan eenmaal herstel in eer en rechten te verkrijgen. In tegenstelling met de huidige toestand waarbij herstel in eer en rechten slechts eenmaal kan worden toegestaan, biedt de nieuwe wet de rechterlijke macht de mogelijkheid die maatregel bij herhaling toe te passen, mits de veroordeelde sedert ten minste tien jaar geen herstel in eer en rechten heeft verkregen.

6. De wet van 29 november 1984 verbiedt de organisatie van sportwedstrijden met bromfietsen of motorfietsen waaraan minderjarigen beneden vijftien jaar deelnemen.

7. Een wetsontwerp moderniseert de uitleveringsprocedure overeenkomstig de huidige tendensen van het internationaal strafrecht. Zo bepaalt het ontwerp dat de uitleve-

5. Projet de loi modifiant l'article 1154 du Code judiciaire. Le projet tend à adapter le montant en dessous duquel le juge de paix a la faculté de ne pas apposer les scellés dans certains cas (adopté à la Chambre).

6. Projet de loi relatif à l'emploi de la langue allemande en matière judiciaire et à l'organisation judiciaire dans la région de langue allemande. (Soumis pour avis au Conseil d'Etat)

e) *Droit pénal*

1. Une loi du 28 décembre 1983 a abrogé la loi Vandervelde et instauré un système de taxe de patente sur les débits de boissons spiritueuses.

Elle autorise la vente de boissons spiritueuses dans les cafés, les restaurants... moyennant le paiement d'une taxe de patente. Cette libéralisation, correspondant à la situation existant en fait, s'accompagne de mesures restrictives afin de permettre une sanction efficace des abus (vente aux mineurs, sur le domaine des autoroutes, etc...).

2. La loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la nationalité belge tend, d'une part, à la refonte complète et systématique du régime juridique de la nationalité belge dans le sens d'une égalité complète entre les règles applicables aux hommes et celles applicables aux femmes, celles applicables aux enfants légitimes et celles applicables aux enfants naturels et dans le but de faciliter l'accès à la nationalité belge pour les étrangers qui veulent s'intégrer à cette société, lorsqu'il n'y a pas d'empêchement grave dans leur chef. D'autre part, cette loi resserre certains canaux par où l'immigration pourrait se poursuivre en soumettant les cas d'immigration à un contrôle accru.

3. La loi du 12 juillet 1984 permet la poursuite, en Belgique, des crimes commis à l'étranger dont les victimes sont des ressortissants belges.

4. La loi du 12 juillet 1984 supprime la diminution automatique des peines, actuellement prévue par le Code pénal, lorsqu'un infanticide est commis par la mère d'un enfant illégitime.

5. La loi du 12 juillet 1984 permet au condamné d'obtenir plus d'une fois sa réhabilitation. Alors qu'actuellement cette procédure ne peut intervenir qu'une fois, la nouvelle loi permet au pouvoir judiciaire d'accorder la réhabilitation si le condamné n'a pas bénéficié de cette mesure depuis dix ans au moins.

6. La loi du 29 novembre 1984 interdit l'organisation des épreuves sportives au moyen de cyclomoteurs ou de motocyclettes, auxquelles participent des mineurs de moins de quinze ans.

7. Un projet de loi modernise la procédure d'extradition, conformément aux tendances actuelles du droit pénal international. Ainsi, le projet prévoit que l'extradition ne

ring niet kan worden toegestaan indien er ernstige redenen zijn om te vrezen dat de Staat aan wie de beklaagde wordt uitgeleverd, de mensenrechten zou kunnen schenden. Het wetsontwerp werd door de Kamer aangenomen en op 22 december 1983 aan de Senaat overgezonden.

8. Een wetsontwerp betreffende de bescherming en het welzijn van de dieren werd in mei 1984 door de Commissie voor de Landbouw van de Senaat aangenomen. De Commissie voor de Justitie heeft advies uitgebracht. Het ontwerp werd naar de verenigde commissies verzonden.

9. Een wetsontwerp strekt ertoe de rechters de verplichting op te leggen om op een weliswaar bondige, maar toch precieze manier de redenen aan te geven waarom zij een welbepaalde straf of maatregel kiezen onder die welke de wet hun toestaat uit te spreken. Bovendien moeten zij de zwaarwichtigheid van elke straf of maatregel verantwoorden. Het werd bij de Kamer op 20 mei 1983 ingediend. De Commissie voor de Justitie heeft de algemene bespreking aangevat.

10. Een wetsontwerp tot bescherming van bepaalde aspecten van de persoonlijke levenssfeer werd op 10 november 1983 bij de Kamer ingediend. De drie bedoelde aspecten zijn: het af luisteren en bespieden evenals de geautomatiseerde persoonsregistratie. Ter uitvoering van het koninklijk besluit n° 141 van 30 december 1982 tot oprichting van een gegevensbestand betreffende de personeelsleden van de overheidssector en van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen werd bij de Minister van Justitie een raadgevende commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer opgericht. Die Commissie bestaat uit deskundigen, juristen of informatici en wordt voorgezeten door een magistraat uit het Hof van Cassatie. Wanneer het wetsontwerp tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal zijn aangenomen, zal die Commissie worden vervangen door de bij eerstgenoemde wet bedoelde Commissie.

11. Een wetsontwerp strekt ertoe nieuwe misdrijven in te voeren met het oog op de fysieke beveiliging van kernmateriaal (ingediend bij de Kamer).

12. Een wetsontwerp betreffende het wegnemen en transplanteren van organen en weefsels werd in samenwerking met de Staatssecretaris voor Volksgezondheid aangepast, rekening houdend met het advies van de Raad van State; het zal worden ingediend.

13. Een wetsontwerp wil minderjarigen beneden zestien jaar, die door bepaalde personen vergezeld zijn, tot bioscopen toelaten waar films worden vertoond die thans voor dergelijke minderjarigen niet in de bioscoop, maar wel op de televisie mogen worden vertoond. Uiteraard zal de toegang voor bepaalde films verboden blijven, zelfs wanneer de ouders het toestaan. In dat verband moet worden geïnnoveerd: op zijn minst moet evenveel belang worden gehecht aan het gevaar van het aanzetten tot geweld als aan wat aanstoet kan geven inzake de moraal en het fatsoen op seksueel gebied. Dat ontwerp werd op 10 november 1982 voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

14. Een wetsontwerp heeft betrekking op de jeugdbescherming. Die hervorming wil met name een onderscheid maken tussen de massa jongeren die onder de gewone jeugdbeschermingsregeling vallen, en de weliswaar weinig talrijke, maar soms erg gevaarlijke jongeren die fysiek

pourra pas être accordée s'il y a des raisons sérieuses de craindre que l'Etat à qui on livrerait l'inculpé pourrait commettre des violations des droits de l'homme. Il a été adopté par la Chambre et transmis au Sénat le 22 décembre 1983.

8. Un projet de loi relatif à la protection et au bien-être des animaux a été voté par la Commission de l'Agriculture du Sénat en mai 1984. L'avis de la Commission de la Justice a été donné. Le projet a été renvoyé aux commissions réunies.

9. Un projet de loi tend à imposer au juge d'indiquer, d'une manière qui peut être succincte, mais doit être précise, les raisons du choix que le juge fait de telle peine ou mesure parmi celles que la loi lui permet de prononcer. Il doit en outre justifier le degré de sévérité de chacune des peines ou mesures prononcées. Il a été déposé à la Chambre le 20 mai 1983. La Commission de la Justice a entamé la discussion générale.

10. Un projet de loi relatif à la protection de certains aspects de la vie privée a été déposé à la Chambre le 10 novembre 1983. Les trois aspects visés sont: les écoutes et prises de vue illicites ainsi que les traitements automatisés de données à caractère personnel. En exécution de l'arrêté royal n° 141 du 30 décembre 1982 créant une banque de données relatives aux membres du personnel du secteur public et de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, une commission consultative pour la protection de la vie privée a été instituée auprès du Ministre de la Justice. Cette commission est composée d'experts, juristes ou informaticiens et présidée par un magistrat de la Cour de cassation. Elle est appelée à être remplacée, lorsque le projet de loi relatif à la protection de la vie privée sera adopté, par la commission prévue à cet effet.

11. Un projet de loi tend à créer des infractions nouvelles en vue de la protection physique des matières nucléaires (déposé à la Chambre).

12. Un projet de loi sur les prélèvements et la transplantation d'organes et de tissus a été adapté à l'avis du Conseil d'Etat, en collaboration avec le Secrétaire d'Etat à la Santé publique, et sera déposé.

13. Un projet de loi tend à permettre l'accès des cinémas aux mineurs de moins de seize ans accompagnés de certaines personnes, pour voir des films qui aujourd'hui ne peuvent être projetés devant ces mineurs au cinéma, mais peuvent l'être à la télévision. Bien entendu, pour certains films, l'accès restera interdit, même si les parents l'admettent. A cet égard, il conviendra d'innover en attachant au moins autant d'importance au danger d'incitation à la violence qu'à ce qui peut choquer la morale ou les convenances dans le domaine sexuel. Ce projet a été soumis pour avis au Conseil d'Etat le 10 novembre 1982.

14. Un projet de loi est relatif à la protection de la jeunesse. Cette réforme tend notamment à séparer de la masse des jeunes bénéficiaires du système ordinaire de protection de la jeunesse ceux, à vrai dire pas très nombreux, mais parfois très dangereux, qui commettent des

geweld tegenover personen plegen, en die extreme gevallen, meer dan thans gebeurt, naar de gewone rechtbanken verzenden. De tekst houdt tevens een regeling in om mishandelde kinderen tijdig op te sporen. Dat ontwerp werd op 45 augustus 1982 aan de Raad van State voor advies voorgelegd.

15. Terrorisme. De procedure tot bekrachtiging van het Europese Verdrag ter bestrijding van het terrorisme, opge maakt te Straatsburg in 1977, evenals van de overeenkomst van Dublin van 1979, is hangende bij de Kamer. De Commissie voor de Justitie heeft advies uitgebracht en de procedure zal in de verenigde commissies voor de Buitenlandse Betrekkingen en de Justitie worden overge daan.

16. Hervorming van het Strafwetboek. Bij koninklijk besluit van 8 april 1983 werd een koninklijk commissaris voor de hervorming van het Strafwetboek benoemd. Het gaat om de heer Legros, eerste-voorzitter emeritus van het Hof van Cassatie. Binnenkort zal hij een voorontwerp voorleggen met het algemene gedeelte van het Strafwet boek. De door hem voorbereide teksten zullen worden voorgelegd aan de Commissie voor de herziening van het Strafwetboek, waarvan de voorzitter, de heer D'haenens, raadsheer in het Hof van Cassatie, tot adjunct-koninklijk commissaris werd benoemd.

17. Voorlopige hechtenis: op 3 november 1983 werd een werkgroep opgericht, die wordt voorgezeten door de heer Declercq, advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie, en die bestaat uit zittende en staande magistraten, advoca ten, universiteitsprofessoren en ambtenaren. Hij moet een tekst uitwerken van een voorontwerp van wet dat het aantal gevallen van voorlopige hechtenis moet verminderen en dat er tevens voor zorgt dat de rechten van de verdedi ging beter in acht worden genomen.

18. Wetsontwerp houdende vaststelling van de Neder landse tekst en aanpassing van de Franse tekst van bepaal de wetten die onder het strafrecht ressorteren.

Het wetsontwerp is voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

19. Wetsontwerp betreffende de strafrechtelijke en bur gerrechtelijke aansprakelijkheid van de Ministers en Staats secretarissen.

Het ontwerp is voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

3 Prioriteit

De onderstaande thans nog bij de Commissies aanhangig e wetsontwerpen zijn bijzonder belangrijk:

a) Bij de Kamer ingediende wetsontwerpen

— het wetsontwerp betreffende de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid (Stuk n° 1049/1) dat thans besproken wordt door een bijzondere commissie, die

violences physiques sur les personnes, et à confier plus souvent qu'à présent ces cas extrêmes aux juridictions ordinaires. Le texte porte aussi une règle visant à faire découvrir à temps les enfants maltraités. Le projet a été soumis au Conseil d'Etat pour avis le 4 août 1982.

15. Terrorisme: la procédure de ratification de la con vention européenne pour la répression du terrorisme, faite à Strasbourg en 1977, ainsi que de l'accord de Dublin de 1979, est en cours à la Chambre. La Commission de la Justice a rendu un avis et la procédure sera reprise en Commissions réunies des Affaires étrangères et de la Justi ce.

16. Réforme du Code pénal: par arrêté royal du 8 avril 1983, un commissaire royal à la réforme du Code pénal a été nommé. Il s'agit de M. Legros, Premier Président émérite de la Cour de cassation. Il présentera prochainement un avant-projet comprenant la partie générale du Code pénal. Les textes qu'il prépare seront soumis à la Commission pour la révision du Code pénal dont le président, M. D'haenens, conseiller à la Cour de cassation, a été nommé commissaire royal adjoint.

17. Détention préventive: le 3 novembre 1983, un groupe de travail a été mis sur pied. Présidé par M. Declercq, avocat général à la Cour de cassation, il se compose de magistrats du siège et du parquet, d'avocats, de professeurs d'université et de fonctionnaires. Il est chargé de présenter le texte d'un avant-projet de loi destiné d'une part, à réduire le nombre des détentions préventives, et d'autre part, à assurer un meilleur respect des droits de la défense.

18. Projet de loi établissant le texte néerlandais et adaptant le texte français de certaines lois relevant du droit pénal.

Il est soumis pour avis au Conseil d'Etat.

19. Projet de loi relatif à la responsabilité pénale et civile des Ministres et Secrétaires d'Etat.

Il est soumis pour avis au Conseil d'Etat.

3 Priorités

Parmi les projets de loi qui sont encore soumis à l'examen des commissions, il y a lieu de souligner particu lièrement l'importance des projets de loi suivants:

a) Projets de loi déposés à la Chambre

— le projet de loi relatif à l'entreprise personnelle à responsabilité limitée (Doc. n° 1049/1) actuellement en discussion à la Commission spéciale chargée notamment de

met name is belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen;

— het wetsontwerp op de burgerlijke professionele en interprofessionele vennootschappen, dat onlangs bij de Kamer is ingediend en naar de Commissie voor de Justitie verzonden werd (Stuk n° 1108/1). Dank zij dat ontwerp zullen, mits bepaalde regels worden nageleefd, vennootschappen kunnen worden opgericht die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben, maar die een burgerlijk doel nastreven. Het ontwerp is bedoeld voor de vrije beroepen en het biedt de beoefenaars van al dan niet dezelfde beroepen de gelegenheid om samen bepaalde middelen aan te wenden voor de uitoefening van hun beroepsactiviteit. Voorts zal het ontwerp de uitbreiding van de regeling inzake economische steunverlening tot de vrije beroepen mogelijk maken, naar het voorbeeld van wat vroeger reeds ten gunste van de kleine en middelgrote ondernemingen is gedaan (economische expansiewetten);

— de wetsontwerpen die zijn ingediend met het oog op het wegwerken van de achterstand bij hoven en rechtbanken.

— het wetsontwerp tot bescherming van bepaalde aspecten van de persoonlijke levenssfeer (Stuk n° 778/1);

Bovendien zal de Vice-Eerste Minister de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen verzoeken het wetsontwerp tot bekrachtiging van het Europees Verdrag ter bestrijding van het terrorisme, opgemaakt te Straatsburg in 1977, te onderzoeken (Stuk n°s 241/1 en 2).

Tevens zal hij de Commissie voor het Bedrijfsleven verzoeken de bespreking aan te vatten van het wetsontwerp inzake de groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking (Stuk n° 435/1), evenals van het wetsontwerp tot opsporing van onderneming in moeilijkheden en tot bijstand in hun herstel (Stuk n° 775/1). Niettemin zal ook het advies worden gevraagd van de Bijzondere Commissie die onder meer is belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen, waarbij beide ontwerpen aanhangig waren gemaakt.

Zodoende hoopt hij dat de bespreking van de diverse wetsontwerpen gelijktijdig zal kunnen gebeuren.

b) Bij de Senaat ingediende wetsontwerpen

— het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie (Stuk Senaat, n° 305/1, 1977-1978).

De Senaatscommissie voor de Justitie heeft zich over de fundamentele punten uitgesproken (b.v. de erkenning van overspelige natuurlijke kinderen). Er blijven nog alleen enkele technische problemen over, zodat het ontwerp nog vóór het parlementair reces door de Senaat kan worden aangenomen.

— het ontwerp van wet tot wijziging van de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid tot 18 jaar (Stuk Senaat, n° 673/1, 1975-1976).

* * *

Ten slotte zal de Vice-Eerste Minister vragen dat een aantal wetsontwerpen waarvan de tekst nog niet werd ingediend, in bespreking worden genomen.

— een wetsontwerp tot hervorming van de wet betreffende de handelspraktijken, dat opgesteld werd in samen-

l'examen du projet de loi modifiant les lois coordonnées sur les sociétés commerciales;

— le projet de loi sur les sociétés civiles professionnelles et interprofessionnelles déposé récemment à la Chambre et renvoyé à la Commission de la Justice (Doc. n° 1108/1). Ce projet permet la création de sociétés à forme commerciale, mais à objet civil, pour autant que certaines règles soient respectées. Ce projet concerne les professions libérales. Il permettra la mise en commun des moyens de titulaires de professions identiques ou différentes pour l'exercice d'une l'activité professionnelle. Le projet permettra, par ailleurs, l'extension du système d'aides économiques aux professions libérales, à l'exemple de ce qui existe pour les petites et moyennes entreprises (lois d'expansion économique);

— les projets de loi déposés dans le cadre de la résorption de l'arriéré judiciaire.

— le projet de loi relatif à la protection de certains aspects de la vie privée (Doc. n° 778/1);

En outre, le Vice-Premier Ministre demandera que la Commission des Relations extérieures examine le projet de loi portant approbation de la convention européenne pour la répression du terrorisme, faite à Strasbourg en 1977 (Doc. n°s 241/1 et 2).

Il demandera, par ailleurs, que la Commission de l'Economie examine le projet de loi sur le groupement d'intérêt économique (Doc. n° 435/1) et le projet de loi relatif à la recherche des entreprises en difficulté et à leur assistance dans leur redressement (Doc. n° 775/1). Un avis sera cependant demandé à la Commission spéciale chargée notamment de l'examen du projet de loi modifiant les lois coordonnées sur les sociétés commerciales, qui avait été saisie de ces projets de loi.

Il espère ainsi que l'examen des divers projets de loi pourra s'effectuer parallèlement.

b) Projets de loi déposés au Sénat

— le projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption (Doc. du Sénat n° 305/1, 1977-1978).

La Commission de la Justice du Sénat a tranché les problèmes de fond (exemple: la reconnaissance des enfants adultérins). Seuls les problèmes techniques subsistent. Le projet pourrait, dès lors, encore être adopté par le Sénat avant les vacances parlementaires.

— le projet de loi abaissant à 18 ans l'âge de la majorité civile (Doc. du Sénat n° 673/1, 1975-1976).

* * *

Enfin, le Vice-Premier Ministre demandera d'examiner une série de projets de loi dont le texte n'a pas encore été déposé.

— un projet de loi réformant la loi sur les pratiques du commerce, réalisé en commun avec les Ministres des

werking met de Ministers van Economische Zaken en van Middenstand, is thans voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

— een wetsontwerp houdende een vrij grondige hervorming van het verzekeringsrecht is thans voor advies aan de Raad van State voorgelegd;

— een wetsontwerp tot matiging van de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud is thans in voorbereiding. Het is de bedoeling rekening te houden met de maatregelen betreffende de inlevering. Sommige onderhoudsplichtigen hebben immers te kampen met moeilijkheden, omdat het bedrag van het door hen verschuldigde onderhoudsgeld blijft stijgen, terwijl hun bezoldiging niet meer geïndexeerd is;

— een wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de echtscheiding door onderlinge toestemming.

— een wetsontwerp betreffende het gebruik van het Duits in gerechtszaken en betreffende de rechterlijke organisatie in het Duitse taalgebied. Dit ontwerp is thans voor advies aan de Raad van State voorgelegd;

— een wetsontwerp betreffende de jeugdbescherming waarvoor de Raad van State zopas een advies over de bevoegdheid van de nationale wetgevende macht heeft uitgebracht.

* * *

De Vice-Eerste Minister besluit dat er nog heel wat wetgevend werk te doen is, ook al zullen al die ontwerpen niet voor het einde van de legislatuur kunnen worden aangenomen.

C. Gevangeniswezen

1. Overbevolking van de gevangenen

Het Bestuur van de Strafinrichtingen heeft sedert begin 1983 te kampen met een overbevolking van de strafinrichtingen.

In maart waren er in totaal $\pm$ 6 650 personen opgesloten in de gevangenis, tegen slechts 6 250, resp. 6 200 in 1981 en 1982.

De Vice-Eerste Minister heeft tot driemaal toe de voorlopige invrijheidstelling gelast met het oog op genadeverlening voor bepaalde categorieën van gevangenen (personen veroordeeld tot een gevangenisstraf van ten hoogste 9 maanden en die nog 3 maanden straf moesten uitzitten).

Ofschoon het gemiddelde aantal gevangenen per jaar steeds rond 6 000 schommelt, zij erop gewezen dat er in 1983 22 670 personen in de Belgische gevangenis werden opgesloten.

Om de overbevolking van de gevangenis wege te werken dienden in de loop van 1984 nog twee nieuwe maatregelen met het oog op voorlopige invrijheidstelling te worden getroffen: de eerste op 17 februari 1984 (353 in vrijheid gesteld), de tweede op 20 april 1984 (460 in vrijheid gesteld). Voor deze laatste maatregel werd als criterium een gevangenisstraf van 1 jaar in aanmerking genomen.

Affaires économiques et des Classes moyennes, actuellement soumis pour avis au Conseil d'Etat;

— un projet de loi contenant une réforme assez profonde du droit des assurances terrestres, actuellement soumis pour avis au Conseil d'Etat;

— un projet de loi modérant l'indexation des pensions alimentaires est en préparation. Il s'agit de tenir compte des mesures de modération salariale. Certains débiteurs connaissent en effet des difficultés du fait que le montant de leurs créances augmente alors que leurs traitements ne sont plus indexés;

— un projet de loi relatif à la modification de certaines dispositions relatives au divorce par consentement mutuel.

— un projet de loi relatif à l'emploi de la langue allemande en matière judiciaire et à l'organisation judiciaire dans la région de langue allemande. Le projet est, pour l'instant, soumis au Conseil d'Etat pour avis;

— un projet de loi en matière de protection de la jeunesse pour lequel le Conseil d'Etat vient de donner un avis sur la compétence du législateur national.

* * *

Le Vice-Premier Ministre conclut que le travail législatif sera important, même si ces projets de loi ne pourront tous être adoptés avant la fin de la législature.

C. Système pénitentiaire

1. Encombrement des prisons

Depuis le début de l'année 1983, l'administration pénitentiaire a dû faire face à un encombrement des établissements pénitentiaires.

Au mois de mars, la population totale atteignait $\pm$ 6 650 détenus, alors qu'elle n'était que de 6 250 en 1981 et de 6 200 en 1982.

A trois reprises le Vice-Premier Ministre a ordonné la libération provisoire en vue de grâce de certaines catégories de détenus (personnes condamnées d'une peine d'emprisonnement de 9 mois maximum et devant encore subir 3 mois de détention).

Si la moyenne du nombre de détenus par an se situe toujours vers les 6 000, il faut noter que pendant l'année 1983, 22 670 personnes ont été écrouées dans les prisons belges.

Durant l'année 1984 il a été nécessaire, pour désencombrer les prisons, de prendre encore deux nouvelles mesures de libération provisoire en vue de grâce: la première à la date du 17 février 1984 (353 libérés), la seconde à la date du 20 avril 1984 (460 libérés). Pour cette dernière mesure le critère retenu consistait en une peine de 1 an.

Tot slot is naar aanleiding van het huwelijk van prinses Astrid op 1 oktober 1984 een collectief genadebesluit genomen (238 invrijheidstellingen). Opgemerkt zij dat met dit besluit tevens de opsluiking is voorkomen van degenen die tot een gevangenisstraf van twee maanden of minder waren veroordeeld.

De toestand ziet er op dit ogenblik uit als volgt: op 10 december 1984 bevonden zich 6 546 gedetineerden in de Belgische gevangenissen.

2. Maatregelen tot vermindering van de gevangenisbevolking

Om de overbevolking van de gevangenissen weg te werken past het niet nog meer gevangenissen te bouwen. Er moet een allesomvattende studie worden verricht om tot meer afdoende oplossingen te komen.

Naast de bovengenoemde uitzonderlijke maatregelen, heeft het Bestuur gezocht naar middelen om de stijging van de gevangenisbevolking af te remmen.

a) Wijziging in de omzendbrief betreffende de niet-tenuitvoerlegging van korte gevangenisstraffen

In overleg met de rechterlijke overheid werd bij omzendbrief van 9 april 1984 de strafmaat van de niet-tenuitvoergelegde straffen van 3 op 4 maanden gebracht en werden de criteria voor de niet-tenuitvoerlegging verruimd. Niettemin kan de weerslag van die maatregel op de tenuitvoerlegging van korte gevangenisstraffen zeer moeilijk worden geëvalueerd.

b) Vervangende gevangenisstraffen

In 1983 werden 3 104 personen opgesloten voor een vervangende gevangenisstraf wegens niet-betaling van geldboeten, tegen 1 843 personen in 1976.

Een zevende van de personen die in 1983 enige tijd in de gevangenis hebben doorgebracht (d.w.z. een zevende van de 22 670 in dat jaar opgesloten personen) zit dus een gevangenisstraf uit ter vervanging van een geldboete.

Opgemerkt zij dat die vervangende gevangenisstraf de tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf in sommige gevallen verlengt wanneer de betrokkene, benevens die straf, tot een geldboete is veroordeeld en hij het vastgestelde bedrag niet kan betalen.

In de huidige economische crisis blijkt het aantal wegens een vervangende gevangenisstraf opgesloten personen toe te nemen.

Het Bestuur heeft de parketten-generaal een aantal voorstellen gedaan om die opsluitingen te verminderen:

1. toestaan dat de tenuitvoerlegging van de vervangende gevangenisstraf een eerste maal wordt uitgesteld indien de veroordeelde in de handen van de met zijn gevangenneming belaste persoon ten minste een derde betaalt van de geldboeten en gerechtskosten (of het saldo van dat bedrag);

Finalement il y a eu l'arrêt collectif de grâce à l'occasion du mariage de la Princesse Astrid, à la date du 1er octobre 1984 (238 libérations). Il est à remarquer que cet arrêté évite également l'incarcération de toutes les personnes ayant été condamnées à une peine de deux mois au moins.

La situation actuelle se présente comme suit: à la date du 10 décembre 1984, 6 546 personnes se trouvent dans les prisons belges.

2. Mesures tendant à faire diminuer la population pénitentiaire

Pour résorber l'encombrement des prisons, il ne convient pas de bâtir des prisons supplémentaires. Il y a lieu de procéder à une étude globale et de trouver des solutions plus fondamentales.

Indépendamment des mesures exceptionnelles précitées, l'Administration s'est efforcée de rechercher des moyens propres à enrayer l'augmentation de la population pénitentiaire.

a) Modification de la circulaire pour la non-exécution des courtes peines

En accord avec les autorités judiciaires, la circulaire du 9 avril 1984 a porté le taux des peines qui ne seraient pas exécutées à 4 mois au lieu de 3 mois et a élargi les critères relatifs à la non-exécution. Il est néanmoins très difficile d'évaluer l'impact de cette mesure sur la mise à exécution des courtes peines.

b) Emprisonnement subsidiaire

3 104 personnes ont été écrouées en 1983 en vue de subir des peines d'emprisonnement subsidiaire, du fait du non-paiement d'amendes, contre 1 843 personnes en 1974.

Un septième des personnes ayant séjourné pendant un certain temps en prison au cours de l'année 1983 (c'est-à-dire un septième des 22 670 personnes écrouées au cours de cette année) purge donc une peine d'emprisonnement subsidiaire à une peine d'amende.

Il y a lieu d'observer que cet emprisonnement subsidiaire prolonge parfois l'exécution d'une peine d'emprisonnement lorsque, outre cette peine, l'intéressé a été condamné à une peine d'amende et qu'il ne peut payer la somme demandée.

L'augmentation du nombre des personnes écrouées pour subir une peine subsidiaire semble croître dans le contexte de la crise économique actuelle.

L'Administration a formulé certaines propositions aux parquets généraux tendant à limiter ces écrous:

1. accorder qu'il soit sursis une première fois à l'exécution de l'emprisonnement subsidiaire lorsque le condamné paie entre les mains des agents chargés de sa capture au moins le tiers des amendes et frais de justice (ou du solde de cette somme);

2. de veroordeelden die zich bij de gevangenis melden met het oog op de tenuitvoerlegging van een vervangende gevangenisstraf en die, wanneer zij in het bezit zijn van ten minste een derde van het verschuldigde bedrag, aanbieden dit bedrag te betalen in de handen van de directeur of van zijn gemachtigde, niet opsluiten.

Er moet echter worden geconstateerd dat die voorstellen door de parketten-generaal niet erg gunstig worden ontvaard.

Er zij met nadruk op gewezen dat de toepassing van die voorstellen ten goede zou komen aan de Staatskas, die thans niet alleen de geldboeten niet int maar bovendien de kosten van de opsluiting en van de mobilisatie van de leden van de ordestrijdkrachten moet dragen.

3. Voorwaardelijke invrijheidstelling

Het aantal voorwaardelijke invrijheidstellingen is als volgt te verdelen:

1974	1981	1982	1983
—	—	—	—
612	676	688	722

Er wordt dus een stijging waargenomen met $\pm 18\%$ van 1974 tot 1983 en met $\pm 5\%$ van 1982 tot 1983.

In 1984 zal het aantal hoger liggen dan 722, aangezien dit getal reeds in oktober 1984 werd bereikt.

4. Penitentiair verlof

	1983	1982	1981	1974
	—	—	—	—
Penitentiair verlof om beroeps-, familiale of gezondheidsredenen verleend aan veroordeelden, landlopers en ter beschikking van de Regering gestelde recidivisten	514	428	429	216
Verlof verleend aan gevangenen in semi-hechtenis of in semi-vrijheid naar aanleiding van Kerstmis of Nieuwjaar	62	107	86	171
Stelselmatig penitentiair verlof	2 639	2 288	2 039	—
Verlof verleend aan geïnterneerde abnormalen	1 412	1 154	752	—
Verlof verleend aan ter beschikking van de Regering gestelde minderjarigen	35	35	35	1
Totaal	4 662	4 012	3 341	388

De in 1982 geconstateerde stijging van het aantal stelselmatige penitentiare verloven (+ 351) vergeleken met 1981 (249), zet zich door.

2. ne pas écrouer les condamnés qui se constituent à la prison en vue de l'exécution d'une peine d'emprisonnement subsidiaire et qui, étant en possession d'un tiers au moins de la somme due, offrent de s'acquitter de ce montant entre les mains du directeur ou de son délégué.

On doit cependant constater que ces propositions ne rencontrent que très peu d'enthousiasme du côté des parquets généraux.

Il y a lieu d'insister sur le fait que leur application aurait néanmoins des avantages pour le Trésor public qui, actuellement, non seulement ne perçoit pas les amendes mais doit supporter les frais de l'emprisonnement et de la mobilisation des membres des forces de l'ordre.

3. Libération conditionnelle

Les recours à la libération conditionnelle peuvent être chiffrés comme suit:

1974	1981	1982	1983
—	—	—	—
612	676	688	722

Il y a donc lieu de constater une augmentation de $\pm 18\%$ de 1974 à 1983 et une augmentation de $\pm 5\%$ de 1982 à 1983.

En 1984, le nombre sera plus élevé que 722 étant donné que ce nombre était déjà atteint au mois d'octobre 1984.

4. Congé pénitentiaire

	1983	1982	1981	1974
	—	—	—	—
Congés pénitentaires pour raisons professionnelles familiales ou de santé, accordés à des condamnés, des vagabonds et des récidivistes MDG	514	428	429	216
Congés accordés aux détenus en semi-détention ou semi-liberté à l'occasion de Noël et Nouvel An	62	107	86	171
Congés pénitentaires systématiques	2 639	2 288	2 039	—
Congés accordée aux anormaux internés	1 412	1 154	752	—
Congés accordés aux mineurs d'âge MDG	35	35	35	1
Totaux	4 662	4 012	3 341	388

Le nombre de congés pénitentaires systématiques a continué la progression constatée en 1982 (+ 351) par rapport à 1981 (249).

Er is ook een toename (+ 258) van het aantal verloven die door de commissies tot bescherming van de maatschappij worden toegestaan aan de abnormale delinquenten.

De gunstige bevindingen van de werkgroep, die in 1982 belast werd met een evaluatie van de toepassing van het systematisch penitentiair verlof sedert die gunstmaatregel in 1976 werd ingevoerd, zijn stellig van invloed geweest op de stijging van het aantal toegestane verloven. Er is met name gebleken dat dit verlof wel degelijk beantwoordt aan de voornaamste oogmerken ervan, zijnde enerzijds het behoud van contacten met familie en relaties, en anderzijds de geleidelijke wederopneming in de maatschappij. Het verlof is tevens een belangrijk gegeven voor het beoordelen van de opportuniteit van een vervroegde vrijlating.

In 1983 hebben op de 3 450 veroordeelden die zich reeds lang genoeg in hechtenis bevonden om aanspraak te kunnen maken op het systematisch penitentiair verlof, 2 192 een desbetreffende aanvraag ingediend en in 1 767 gevallen, d.i. 75,7 %, werd het verzoek ingewilligd.

Van allen die in 1983 met penitentiair verlof zijn gegaan keerde 8,8 % achteraf niet naar de strafinrichting terug.

5. Ontruiming van de gevangenis van Jamioulx

Aangezien in de beschermende bekleding (kabelmantels, buizen...) van de gevangenis van Jamioulx sporen van een kankerverwekkende stof aangetroffen werden, zijn in die inrichting thans werken aan de gang, die vermoedelijk één jaar in beslag zullen nemen, om dat gevaarlijke produkt te verwijderen. Het door die werken veroorzaakte stof betekende een gevaar voor de gezondheid en het gebouw werd dan ook eind september 1984 gesloten. Meteen rees het probleem van de evacuatie van $\pm$ 340 gedetineerden.

De ruim 100 beklaagden werden overgebracht naar de gevangenis van Bergen, die thans als huis van arrest voor het gerechtelijk arrondissement Charleroi fungeert.

Het is evident dat die opvang het vertrek van een aantal veroordeelden uit Bergen noodzakelijk heeft gemaakt.

In een eerste fase werden 50 gedetineerden naar Antwerpen overgebracht, 20 naar Doornik, 20 naar Gent, 15 naar Oudenaarde, 10 naar Dendermonde, 20 naar Namen, 37 naar Arlon, en de overigen naar Merksplas, Nijvel en Lantin.

Op 3 december 1984 kon een gedeelte van de nieuwe gebouwen van de strafinrichting van Lantin in gebruik worden genomen.

De opening van de nieuwe gebouwen te Lantin kon tot stand worden gebracht met het personeel van de gevangenis van Jamioulx, dat zal moeten terugkeren zodra de saneringswerken geëindigd zijn.

De hele inrichting zal spoedig kunnen worden opengesteld aangezien de Regering in afwijking van de algemene beperkende maatregelen op het stuk van aanwerving van personeel in het openbaar ambt, kredieten uitgetrokken heeft voor de aanwerving van extrapersoneel.

Les congés accordés par les commissions de défense sociale aux délinquants anormaux ont également augmenté (+ 258).

Les conclusions positives du groupe de travail chargé au cours de l'année 1982 de faire l'évaluation de l'application du congé pénitentiaire systématique depuis son instauration en 1976 ont certainement eu une influence sur l'augmentation du nombre de congés accordés. Il a été, notamment, mis en évidence que le congé remplissait bien ses principaux objectifs à savoir, d'une part, le maintien des contacts avec le milieu familial et relationnel et d'autre part, la réintégration progressive dans la société. Le congé constitue également un élément d'appréciation important lors de l'examen d'une mesure de libération anticipée.

Au cours de l'année 1983, sur les 3 450 condamnés réunissant les conditions de temps pour obtenir un congé pénitentiaire systématique, 2 192 ont introduit une telle demande et 1 767 ont obtenu satisfaction, soit 75,7 %.

Le pourcentage de non-réintégration par rapport au nombre total de congés accordés est de 8,8 % en 1983.

5. Evacuation de la prison de Jamioulx

Etant donné la présence de traces d'un produit cancérogène dans les gaines techniques (gaines de protection des câbles, des tuyaux...) de la prison de Jamioulx, des travaux ont été entrepris dans cet établissement. Ces travaux qui tendent à faire disparaître la moindre trace de produit nocif et dont la durée prévue est de un an, ont imposé la fermeture de l'établissement compte tenu du fait que les poussières provoquées par les travaux représentent un danger. La fermeture de la prison de Jamioulx fin septembre 1984 a posé le problème de l'évacuation de $\pm$ 340 détenus.

Les prévenus au nombre d'une bonne centaine, ont été dirigés vers la prison de Mons qui fonctionne actuellement comme maison d'arrêt pour l'arrondissement judiciaire de Charleroi.

Il est évident qu'on a d'abord dû évacuer des condamnés de Mons pour pouvoir les recevoir.

Dans un premier temps, 50 détenus ont été conduits à Anvers, 20 à Tournai, 20 à Gand, 15 à Audenaerde, 10 à Termonde, 20 à Namur, 37 à Arlon, et le reste à Merksplas, Nivelles et Lantin.

A la date du 3 décembre 1984, on a pu ouvrir une partie des nouveaux bâtiments de la maison pour peines à Lantin.

L'ouverture des nouveaux bâtiments à Lantin a pu se faire avec le personnel de Jamioulx qui devra rejoindre son bâtiment d'attache dès que les travaux d'assainissement seront terminés.

L'ensemble de l'établissement pourra être ouvert rapidement, des crédits ayant été consentis par le Gouvernement pour l'engagement du personnel supplémentaire, en dérogation aux règles générales de restriction en matière d'engagement de personnel dans la fonction publique.

Anderzijds moet er met nadruk op gewezen worden dat het personeel van de strafinrichtingen het niet gemakkelijk heeft en dat het zeer snel wisselt. Een en ander impliceert dat het personeel automatisch vervangen moet worden wil men de dienst continu laten verlopen.

* * *

Tot besluit kan worden gesteld dat de toestand moeilijk blijft in de gesloten inrichtingen, vooral aan Franstalige zijde en te Brussel.

Alle in 1983 en 1984 genomen maatregelen hadden immers de vrijlating tot gevolg van veel tot korte gevangenisstraffen veroordeelden, die vroeger in open en half open inrichtingen verbleven. In die inrichtingen kunnen thans maar heel weinig gevangenen worden ondergebracht zonder te grote risico's te scheppen.

Ofschoon de huisvestingsvoorwaarden bijzonder moeilijk zijn, kon het Bestuur Strafinrichtingen de handhaving van orde, veiligheid en hygiëne in de gevangenen toch waarborgen.

Voorts verklaart de Vice-Eerste Minister dat hij voornemens is maatregelen te nemen voor de verbetering van de levensomstandigheden in de gevangenen, met name inzake hygiëne en bezoek. Zo moet b.v. de veralgemeende aanwezigheid worden voorkomen van glazen schermen tussen gedetineerden en bezoekers, ook al moet een onderscheid tussen de gedetineerden worden gemaakt naargelang die al dan niet gevaarlijk zijn.

D. Veiligheid van de burgers

De Staat behoort in de eerste plaats de vrijheid en de veiligheid van de burger te garanderen. Ook al kan men niet van een algemene toeneming van de misdadigheid gewagen, toch zijn bepaalde vormen van criminaliteit de jongste jaren fors toegenomen.

De ontwikkeling was immers niet gelijkmatig. Zo worden er in de stedelijke agglomeraties meer seksuele misdrijven gepleegd, terwijl op het platteland op dat gebied een daling geconstateerd wordt.

Er is echter een vorm van criminaliteit die sterk toegenomen is, met name de misdaden en wanbedrijven met geweldpleging tegen eigendommen. Daaraan moet paal en perk worden gesteld.

Tussen 1979 en 1983 is het aantal diefstallen met inbraak immers gestegen van 41 644 tot 69 421. De inbraken en pogingen tot diefstal namen toe van 49 631 tot 157 829 en het aantal gewapende roofovervallen van 161 tot 714.

Belangrijker nog is het gevoel van onveiligheid dat bij de bevolking sedert het einde van de zeventiger jaren zeer snel is toegenomen.

Men kan stellen dat de misdadigheid toeneemt volgens een rekenkundige reeks, terwijl de toeneming van het gevoel van onveiligheid een meetkundige reeks volgt.

Bovendien constateert men dat het gevoel van onveiligheid vooral bij die categorieën van de bevolking toeneemt die de minste kans lopen om ooit het slachtoffer van dergelijke misdrijven te worden. Dat gevoel is vooral te wijten aan de berichtgeving door de massamedia. Al kan men de media niet verwijten dat zij die misdrijven onder

Il y a lieu d'insister, par ailleurs, sur le fait que le personnel des établissements pénitentiaires travaille dans des conditions particulières. Il connaît dès lors un cycle de rotation très rapide. Cette situation implique que pour assurer un service continu, le remplacement du personnel soit automatique.

* * *

En conclusion, la situation reste pénible dans les établissements fermés surtout du côté francophone et à Bruxelles.

En effet, toutes les mesures qui ont été prises en 1983 et en 1984 ont eu pour effet de libérer beaucoup de détenus subissant des courtes peines qui trouvaient autrefois leur destination dans les établissements ouverts et semi-ouverts. A présent, très peu de candidats sont à placer dans ces établissements sans trop de risques.

Bien que les conditions d'hébergement soient particulièrement difficiles, l'administration a pu néanmoins veiller au maintien de l'ordre, de la sécurité et de l'hygiène dans les prisons.

Le Vice-Premier Ministre annonce, par ailleurs, avoir l'intention de prendre des mesures relatives à l'amélioration des conditions de détention, notamment en ce qui concerne l'hygiène et les visites. Il y a lieu par exemple d'éviter la généralisation de la présence de vitres entre le détenu et son visiteur même si une distinction entre les détenus doit être faite, selon qu'il s'agit ou non de détenus dangereux.

D. Sécurité des citoyens

L'Etat doit avant tout garantir les libertés et la sécurité de tous. Sans prétendre que la criminalité augmente, il y a lieu d'observer que certains types de criminalité se sont fortement développés ces dernières années.

L'évolution n'est en effet pas uniforme. Par exemple, les délits sexuels sont en augmentation en région urbaine alors qu'ils sont en diminution en région rurale.

Il y a lieu cependant de remédier à un type de criminalité qui s'est développé, à savoir: les crimes et délits violents et visant la propriété.

Il faut en effet noter que de 1979 à 1983, la quantité annuelle de vols avec effraction est passée de 41 644 à 69 421. Les cambriolages et les tentatives de vol de 49 631 à 157 829 et les hold-up de 161 à 714.

Mais plus important encore, le sentiment d'insécurité croît très vite dans la population depuis la fin des années 70.

Il peut être affirmé que si la criminalité subit une progression arithmétique, le sentiment d'insécurité est soumis à une progression géométrique.

En outre, il faut constater que ce sentiment existe principalement parmi la partie de la population qui est la moins susceptible d'être victime de cette criminalité. Ce sentiment est essentiellement la conséquence de l'information faite par les grands moyens d'information. Il ne peut être reproché à ceux-ci de se faire l'écho des infractions

de aandacht brengen, toch zij er op gewezen dat de ruchtbaarheid die aldus aan de criminaliteit gegeven wordt, tot gevolg heeft dat die misdrijven niet langer in besloten kring maar over het gehele land bekend raken.

Het vraagstuk van de onveiligheid is evenwel geen louter psychologisch verschijnsel, maar een reëel gegeven. Derhalve dient men tegelijk de strijd aan te binden tegen de misdadigheid en het hoofd te bieden aan het probleem van het gevoel van onveiligheid.

Bovendien is het onjuist te beweren dat misdadigheid een uitvloeisel is van de economische crisis, want tot dusver is nooit aangetoond dat er enig verband bestaat tussen de toename van de misdadigheid en de verergering van de economische crisis. Dat verband is althans uit geen enkele studie gebleken.

Er werd slechts een toename van het aantal oplichtingen en onregelmatigheden inzake handelsrecht (bedrieglijke faillissementsaanvragen) geconstateerd. Ook neemt de jeugdcriminaliteit enigszins toe, wat te wijten kan zijn aan de werkloosheid.

De oorzaken van de gestegen criminaliteit moeten eerder worden gezocht in de morele crisis die het gezin en de school in onze samenleving doormaken.

Om de criminaliteit te bestrijden en ervoor te zorgen dat het publiek zich opnieuw veilig voelt moeten volgens de Vice-Eerste Minister de voor de bescherming van personen en goederen bestemde middelen worden uitgebreid. Opgemerkt zij dat de begroting voor binnenlandse veiligheid (d.w.z. de kredieten die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de gemeenten en de provincies aan beveiliging worden besteed), die in 1976 0,9 % van het B.N.P. bedroeg, in 1983 niet hoger was geklommen dan 0,93 % van het B.N.P.

Men zal zich ernstig dienen te beraden over de vraag in hoever die kredieten kunnen worden opgetrokken.

Een andere belangrijke factor waaruit blijkt dat de Regering vast van plan is alle kansen te baat te nemen om de veiligheid te garanderen is zeker de oprichting van een hoger politie-instituut bij het koninklijk besluit van 21 november 1984.

Dit instituut heeft tot doel voortdurend en op het hoogste niveau bij te dragen tot de voortgezette vorming van de hogere officieren van de gemeentepolitie en de Rijkswacht. Het zal ten behoeve van de Regering aanbevelingen formuleren ten einde de verschillende aspecten van de organisatie en de werking van het politie-apparaat op het vlak van het louter preventieve politie-optreden te harmoniseren.

Het lijkt nodig die opdracht ook uit te breiden tot het vlak van de gerechtelijke politie.

Ook de beslissing van de Ministerraad van 19 oktober 1984 om in te stemmen met een uitbreiding van het personeelsbestand van de verschillende politiekorpsen wijst erop dat ter zake inspanningen worden gedaan.

Bovendien werd onlangs een college voor de bestrijding van het terrorisme opgericht. De opdracht van dit college is de Regering in te lichten, haar gepaste voorstellen te doen en haar eventueel in concrete gevallen raad te geven, onverminderd de bevoegdheid van de rechterlijke overheid in strafzaken.

Dit college krijgt voortdurend informatie van de Gemengde Antiterroristische Groep (G.A.G.) die vertegenwoordigers van de Gerechtelijke Politie, de Rijkswacht, de

mais il faut noter que cette information a pour conséquence que la connaissance de celles-ci n'est plus confinée à un milieu fermé et est, au contraire, diffusée dans l'ensemble du pays.

Il ne convient cependant pas de réduire le problème de l'insécurité à un phénomène psychologique. Il existe une insécurité réelle. Dès lors, il convient à la fois de se préoccuper de la lutte contre la criminalité et de faire face au problème du sentiment d'insécurité.

Il ne peut également être affirmé que la criminalité est liée à la crise économique. Il est impossible à l'heure actuelle d'établir une quelconque corrélation entre la progression de la criminalité et celle de la crise économique. Aucune étude n'a, en tout cas, pu le démontrer.

Seul, un accroissement du nombre d'escroqueries et d'irrégularités en matière de droit des affaires a pu être constaté. De même, un certain développement de la criminalité spécifique aux jeunes, qui pourrait s'expliquer par le chômage, a pu être observé.

Les causes de l'augmentation de la criminalité devraient plutôt être recherchées dans la crise morale de la famille et du système scolaire, que vivent nos sociétés.

Le Vice-Premier Ministre estime que pour lutter contre cette criminalité et rendre à l'opinion publique un plus grand sentiment de sécurité, il faut augmenter les moyens qui sont affectés à la protection des personnes et des biens. Il faut noter que le budget «sécurité» de la Nation (c'est-à-dire à la fois les crédits consacrés à la sécurité par l'Etat, par les communes et par les provinces), qui représentait 0,9 % du P.N.B. en 1976 ne représente toujours que 0,93 % de ce P.N.B. en 1983.

Il faudra une réflexion approfondie pour déterminer dans quelle mesure ces crédits pourront être augmentés.

Un autre élément important illustrant la ferme volonté du Gouvernement d'exploiter toutes les possibilités disponibles pour assurer la sécurité est certainement l'établissement d'un Institut supérieur de police créé récemment par arrêté royal du 21 novembre 1984.

Cet institut a pour but de contribuer de manière permanente et au plus haut niveau à la formation continue des officiers supérieurs de la police communale et de la gendarmerie. Il formulera à l'intention du Gouvernement des recommandations visant à harmoniser les différents aspects de l'organisation et du fonctionnement de l'appareil policier et ce exclusivement dans le domaine de la police préventive.

Il paraît indispensable de l'étendre au domaine de la police judiciaire.

Par ailleurs, la décision du Conseil des ministres du 19 octobre 1984 donnant son accord pour une extension des cadres des différents corps de police illustre également l'effort entrepris.

Il a été en outre créé récemment un collège de la lutte anti-terroriste. Celui-ci a pour mission d'informer le Gouvernement, de lui faire en la matière des propositions appropriées et de lui donner, le cas échéant, dans des cas concrets, des conseils, sans préjudice de la compétence des autorités judiciaires en matière répressive.

Ce collège est informé de manière permanente par le Groupe Interforces Antiterroriste (G.I.A.) où sont rassemblés dans une cellule intégrée des représentants de la Police

Staatsveiligheid, de militaire inlichtingsdienst en de algemene Rijkspolitie in één geïntegreerde cel samenbrengt.

Steeds met betrekking tot de intensievere bestrijding van de criminaliteit zij gewezen op de geplande oprichting van een nieuwe afdeling logistiek bij het Bestuur wetgeving, dat Bestuur burgerrechtelijke en strafrechtelijke zaken wordt.

Het Bestuur wetgeving zal aldus gefuseerd worden met het Bestuur Criminele Informatie.

De afdeling logistiek zal de volgende taken hebben :

- gerechtelijke statistische gegevens verzamelen en verwerken;
- het archief en de juridische documentatie beheren;
- de gerechtelijke zaken op het internationale vlak, zoals de verzoeken tot uitlevering, de uitwisseling van gerechtelijke documenten tussen Staten en de uitvoering van taken die zijn toevertrouwd aan intermediaire internationale overheden, beheren;
- de Minister van Justitie adviseren en hem voorstellen doen, in het bijzonder inzake het beleid ter voorkoming en beteugeling van de misdadigheid op grond van de door de afdeling verzamelde informatie. Hiervoor wordt samen gewerkt met de overheden, diensten of instellingen die belast zijn met taken op het vlak van de criminalistiek;
- de uitvoering van thans door het Bestuur Criminele Informatie verrichte informatie-opdrachten controleren.

Tot slot zijn in het raam van de inhaalplannen op het vlak van het wetenschapsbeleid 30 miljoen uitgetrokken voor 1985.

Zij zullen het mogelijk maken om het onderzoek in de criminalistiek te stimuleren.

Dat onderzoek zal worden toevertrouwd aan de universiteiten en het heeft betrekking op de volgende onderwerpen :

- gerechtelijke geneeskunde;
- ballistiek;
- analytische scheikunde;
- criminele statistische gegevens.

De kredieten zullen evenwichtig over de gemeenschappen en de universiteiten verdeeld worden.

E. Vooruitzichten voor 1985

Beter dan woorden tonen de recente gebeurtenissen aan dat de veiligheid van de burgers meer moet worden gewaarborgd. Dat kan niet door een wondermiddel gebeuren. Er is een geestesgesteldheid voor nodig die tot uiting komt in een aantal maatregelen met gecombineerde effecten. Die instelling moet voortvloeien uit het inzicht dat waakzaamheid geboden is op twee fronten en dat men zich niet mag beperken tot een daarvan, zoals zovelen geneigd schijnen te zijn. Enerzijds moet men onophoudelijk trachten de doeltreffendheid van de preventie en van de repressie op te voeren maar anderzijds moet men er ook voor zorgen dat de veiligheidsmaatregelen de democratische vrijheden

judiciaire, de la Gendarmerie, de la Sûreté de l'Etat, du Service général de Renseignement militaire et de la Police générale du Royaume.

Toujours dans le cadre du renforcement de la lutte contre la criminalité, il faut signaler la création projetée d'une section nouvelle de logistique auprès de l'Administration de la législation devenant l'Administration des affaires civiles et criminelles.

L'Administration de la législation sera ainsi fusionnée avec le Bureau de l'Information criminelle.

Cette section de logistique sera notamment chargée :

- de la collecte et du traitement des statistiques judiciaires;
- de la gestion des archives et de la documentation juridique;
- de la gestion des affaires judiciaires sur le plan international telles que les demandes d'extradition, la transmission des actes judiciaires entre Etats, l'exécution des missions incombant à l'autorité intermédiaire internationale;
- d'adresser au Ministre de la Justice tous avis et propositions en particulier en matière de politique criminelle sur base des données qu'elle recueille et en collaboration avec les autorités, services ou instituts chargés de tâches en matière criminalistique;
- d'assurer le contrôle des missions d'information criminelle actuellement assumées par l'Administration de l'Information criminelle.

Enfin, dans le cadre des plans de rattrapage de la politique scientifique, 30 millions sont prévus pour 1985.

Ils permettront de promouvoir la recherche en criminalistique.

Cette recherche sera confiée aux universités et concerne les matières suivantes :

- médecine légale;
- balistique;
- chimie analytique;
- statistiques criminelles.

Les crédits seront partagés de manière équilibrée entre les communautés et les universités.

E. Orientations pour 1985

Le renforcement de la sécurité des citoyens, dont la nécessité est mieux démontrée par les événements récents que par des discours, ne s'opère pas au moyen d'une mesure miracle. Il ne peut advenir que par la vertu d'un état d'esprit se traduisant par un ensemble de mesures dont les effets doivent se combiner. Cet état d'esprit doit procéder de l'idée qu'il y a lieu d'être vigilant sur deux fronts au lieu d'en privilégier un seul comme beaucoup d'esprits paraissent tentés de le faire: d'une part, il faut chercher sans faiblesse à accroître l'efficacité de la prévention et de la répression mais il faut aussi, d'autre part, veiller à ce que les dispositifs de sécurité respectent les

respecteren. Het behoud van drie vrijheden, d.i. het doel zelf van een dergelijk beleid, mag niet in het gedrang worden gebracht door de aangewende middelen.

Overleg tussen de departementen van Justitie en van Binnenlandse Zaken moet leiden tot een vernieuwing van het beleid inzake beveiliging.

Bovendien zal de doelmatigheid van de middelen van de diensten van het Departement van Justitie worden verhoogd o.a. dank zij de volgende voorstellen:

1. *Audit van het Departement van Justitie*

Vóór men de aanwending van bepaalde specifieke middelen bekijkt, is het nodig in het algemeen na te gaan of de middelen waarover het Ministerie van Justitie beschikt, zo goed mogelijk worden gebruikt. Vooral in tijden van bezuiniging moet doeltreffendheid eerder worden nagestreefd door een inspanning om de beschikbare middelen optimaal in te zetten, dan door een uitbreiding van de diensten. Uitbreiding kan niet overal worden vermeden, maar toch kan een systematische studie van de aanwending van de middelen, uitgevoerd door organisatiesdeskundigen, ze tot op zekere hoogte overbodig maken.

Zo zou het b.v. aangewezen zijn, in navolging van wat in Frankrijk en in Canada gebeurde, een beroep te doen op een « audit », die natuurlijk rekening zou moeten houden met de specifieke behoeften van het Ministerie van Justitie.

De middelen waarover het departement beschikt, zouden immers beter moeten worden beheerd.

2. *Voorlichting van het publiek*

Het gevoel van onzekerheid moet voor een deel worden toegeschreven aan een dramatiseren en een opblazen van alledaagse feiten. Die dramatisering wordt vooral in de hand gewerkt door het feit dat de bevolking zo goed als geen weet heeft van de diensten die Justitie bewijst en van het merendeel van de problemen waarmee het gerecht te maken krijgt.

Er zij aangestipt dat, in tegenstelling tot wat in de buurlanden is gebeurd, gedurende jaren geen kredieten zijn besteed aan de voorlichting van het publiek. Hetzelfde bestond voor de rechtsbijstand. Dank zij een krediet van vijf miljoen zal men echter dit jaar de rechtzoekenden kunnen informeren over de huurwet, het Wetboek van de nationaliteit, de wet betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen.

3. *Informatisering van de griffies en parketten*

Tal van rechtspractici constateren met verbazing op welke archaische middelen de diensten van het gerecht aangewezen zijn, vergeleken bij tal van andere staatsdiensten, bedrijven of advocatenkantoren. Het is duidelijk dat een, zelfs elementaire, informatisering van de griffies en parketten personeel zou vrijmaken voor meer dringende taken inzake veiligheid; dat personeel krijgt thans administratieve taken te verwerken, waarvan de omvang in de weg staat aan een gunstige ontwikkeling en bijgevolg aan elke modernisering inzake de werking van de diensten.

libertés démocratiques, dont la sauvegarde, constituant la fin même de cette politique, ne doit pas être compromise par les moyens de celle-ci.

Une réactualisation du volet sécurité sera mise en œuvre par une concertation entre les départements de la Justice et de l'Intérieur.

En outre, l'efficacité des moyens de l'administration de la Justice sera renforcée, notamment par les propositions suivantes :

1. *Audit de la Justice*

D'une manière générale et avant de considérer en particulier certains de ces moyens, il importe de vérifier si l'ensemble de ceux qui sont à la disposition de la Justice sont utilisés au mieux. Surtout en période de restriction, l'efficacité doit être recherchée davantage dans un effort d'utilisation optimale que dans une extension des services. Une telle extension ne peut être évitée partout, mais il peut être possible d'en faire dans une certaine mesure l'économie à l'aide d'une étude systématique (menée par des spécialistes de l'organisation) de l'utilisation des moyens.

Aussi conviendrait-il, à l'exemple de ce qui est intervenu en France et au Canada, de recourir à un « audit » qui devrait évidemment être au courant des contraintes spécifiques de la Justice.

Il convient en effet de mieux gérer ce qui est mis à la disposition de la justice.

2. *Information du public*

Une partie du sentiment d'insécurité vient d'une dramatisation et d'une amplification de faits divers. Cette dramatisation est d'autant plus aisée que l'ignorance des services rendus par la Justice et de la plupart des problèmes auxquels elle est confrontée est plus profonde dans la population.

Il faut noter que contrairement aux dispositions prises dans des pays voisins, aucun crédit n'a été consacré à l'information du public pendant des années. Le même phénomène existait pour ce qui concerne l'assistance judiciaire. Un crédit de 5 millions permettra cependant cette année d'informer les justiciables en ce qui concerne la loi sur les loyers, le Code de la nationalité, la loi relative à certains aspects de la condition des étrangers.

3. *Informatisation des greffes et des parquets*

De nombreux praticiens s'étonnent à juste titre de voir à quel point les services de la Justice en sont encore réduits à des moyens archaïques, lorsqu'on les compare avec quantité d'autres services étatiques, avec des entreprises ou avec des bureaux d'avocats. Il est clair qu'une informatisation, même élémentaire, des greffes et des parquets libérerait pour des tâches requises plus immédiatement par l'exigence de sécurité, un personnel absorbé par des besognes administratives dont le poids constitue un obstacle à toute évolution et par conséquent à toute modernisation dans le fonctionnement des services.

Daarom wordt 77 miljoen besteed aan de informatisering van het parket te Brussel in 1985.

Die specifieke informatisering zal als proef gelden en gaat een algemene informatisering van de griffies en parketten vooraf, die de Vice-Eerste Minister tegen 1988 tot stand hoopt te brengen.

Het ligt in zijn bedoeling die informatisering in 1986 aan te vatten voor de rechtbanken van eerste aanleg en in 1987 en 1988 voor de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel.

4. *Uitbreiding van de personeelsformaties*

Afgezien van de personeelssterkte van de rijkswacht, die onder andere departementen ressorteert, zou de personeelsformatie van de politie als repressiemacht in het algemeen, en met name van de gerechtelijke politie, moeten worden opgevoerd, aangezien ook de misdadigheid is toegenomen.

Terzelfder tijd zouden de personeelsformaties van de rechtbanken en parketten van eerste aanleg in een mate moeten toenemen die vergelijkbaar is met wat onlangs voor de hoven van beroep werd beslist.

De Vice-Eerste Minister kondigt aan dat hij dan ook een wetsontwerp zal indienen om de bezetting van de rechtbanken van eerste aanleg met 10 % op te voeren.

Die personeelstoename zal slechts voor de laatste vijf maanden van 1985 ten laste van de begroting 1985 van het Ministerie van Justitie vallen, omdat het ontwerp pas vóór het parlementair reces kan worden goedgekeurd.

5. *Materiële en intellectuele middelen*

De materiële middelen van de gerechtelijke politie laten te wensen over. Een versterking van de personeelsformatie kan slechts ten volle effect sorteren indien de politie over transport-, transmissie- en analysemiddelen beschikt om ze operationeel te maken.

Voorts moet de aandacht constant gaan naar de opleiding van de politie. Te dien einde zou kunnen worden overwogen de werking van het Hoger politie-instituut, dat zopas werd opgericht, uit te breiden tot de repressieve politie en met name de gerechtelijke politie, waarbij rekening moet worden gehouden met de mogelijkheden inzake samenwerking met de school voor criminologie en wetenschappelijke politie ten einde overlappingsen te voorkomen.

6. *Hulp aan de slachtoffers*

Het ware wellicht een noodlottige vergissing een vergoedingsregeling te organiseren die steunt op het beginsel dat de overheid, die voor de ordehandhaving moet instaan, ook verantwoordelijk is voor de door de slachtoffers geleden schade. Dat zou een bevestiging zijn van de aanvechtbare en gevaarlijke opvatting als zou vooral de maatschappij aansprakelijk zijn voor de misdadigheid, wat tot op zekere hoogte een excuus en derhalve een aanmoediging van de daders impliceert.

Indien naar het voorbeeld van wat bij verkeersongevallen gebeurt, de schadevergoeding een probleem wordt van compensatie tussen twee verzekeringsmaatschappijen, wordt de aard zelf van het misdrijf immers afgezwakt. De

Aussi 77 millions seront-ils consacrés à l'informatisation du parquet de Bruxelles en 1985.

Cette informatisation spécifique servira d'essai et est préalable à une informatisation générale des greffes et des parquets que le Vice-Premier Ministre espère pouvoir réaliser pour 1988.

Son intention est d'entamer cette réalisation en 1986 pour les tribunaux de première instance, et en 1987 et 1988 pour les tribunaux du travail et les tribunaux de commerce.

4. *Renforcement des cadres*

Sans parler des effectifs de la gendarmerie qui relèvent d'autres départements, ceux de la police répressive en général et notamment de la police judiciaire devraient être étoffés, face à une délinquance dont le volume s'est accru.

Corrélativement, les juridictions et les parquets de première instance devraient s'accroître dans une mesure comparable à ce qui vient d'être décidé au niveau des cours d'appel.

A cette fin, le Vice-Premier Ministre annonce qu'il déposera un projet de loi augmentant les effectifs des tribunaux de première instance de 10 %.

Cet accroissement ne sera à charge du Ministère de la Justice pour l'année 1985 qu'à concurrence des cinq derniers mois, étant donné que le projet ne pourra être adopté qu'avant les vacances parlementaires.

5. *Moyens matériels et intellectuels*

Les moyens matériels de la police judiciaire laissent déjà à désirer. Un renforcement des effectifs ne pourra se montrer pleinement efficace que si la police dispose de moyens de transport, de transmission et d'analyse qui lui permettent d'être opérationnelle.

D'autre part, la formation des polices doit faire l'objet de soins constants. A cet égard, il pourrait être envisagé d'étendre à la police répressive et notamment à la police judiciaire l'action de l'Institut supérieur de police qui vient d'être créé, tout en tenant compte des possibilités de coopération avec l'école de criminologie et de police scientifique de manière à éviter les doubles emplois.

6. *Aide aux victimes*

Ce serait probablement une erreur fatale que d'organiser une réparation fondée sur le principe que les pouvoirs publics, tenus d'assurer l'ordre, sont responsables des dommages que subissent les victimes. Ce serait entretenir l'idée contestable et dangereuse que le responsable de la délinquance est principalement la société, ce qui implique que les agents directs se trouvent en quelque manière excusés et, par là, encouragés.

En effet, si à l'exemple de ce qui se passe pour les accidents de circulation routière, le dédommagement devient un problème de compensation entre deux caisses d'assurance, la nature même de l'infraction est éteinte.

regeling moet hoofdzakelijk steunen op het feit dat, zelfs wanneer het onheil niet door een persoon is veroorzaakt, solidariteit onontbeerlijk, en zelfs dringend noodzakelijk, is wanneer dat onheil een bepaalde graad overschrijdt.

Daarom moet het voorstel van de Koninklijk Commissaris voor de hervorming van het Strafwetboek principieel worden goedgekeurd. Met name wil hij een regeling voor uitzonderlijke vergoeding organiseren die alleen voor de zwaarste gevallen geldt, die naar billijkheid wordt vastgesteld, die moet voldoen aan oordeelkundige voorwaarden en met name aan het ontbreken van enige schuld van het slachtoffer en aan de insolventie van de schuldenaar. De Vice-Eerste Minister voegt eraan toe dat de in te voeren regeling zou kunnen uitgaan van de vergoedingsregeling voor buitengewone schade, waarvoor de Raad van State bevoegd is.

Het is evenwel moeilijk de desbetreffende talrijke mogelijkheden nog meer te precisieren, zonder eerst de omvang van de financiële inspanning te kennen die de gemeenschap in weerwil van de huidige budgettaire toestand bereid is te leveren.

7. Hervorming van het Strafwetboek

De Koninklijk Commissaris voor de hervorming van het Strafwetboek, wiens verdiensten en uitzonderlijk efficiënte prestaties reeds werden onderstreept, legt thans de laatste hand aan een voorontwerp van Strafwetboek (algemeen gedeelte). Het gaat om uitstekende en bijzonder vernieuwende teksten.

Met sommige van zijn voorstellen is de Vice-Eerste Minister het volkomen eens, met andere slechts gedeeltelijk, terwijl nog andere voor betwisting vatbaar zijn. De Koninklijk Commissaris was zich daar overigens van bewust en heeft alternatieve voorstellen ingediend.

Bijgevolg is het nuttig dat de Minister van Justitie, alvorens de Regering een wetsontwerp met zo talrijke en ingrijpende mogelijkheden indient en daarbij de Koninklijk Commissaris volgt of zijn voorstellen amendeert — op voorwaarde dat de samenhang van het geheel niet wordt geschaad — een uitvoerig debat over die voorstellen organiseert met de Commissie voor de Hervorming van het Strafwetboek, de rechtstreeks betrokken kringen (met name de gerechtelijke kringen, het Bestuur Strafinrichtingen en de Nationale Orde van advocaten), en de verenigde commissies voor de Justitie van Kamer en Senaat.

Die raadpleging zal tevens de mogelijkheid bieden kennis te krijgen van de eerste reacties van de wetgevende macht alvorens een wetsontwerp wordt uitgewerkt.

Bij wijze van inleiding tot het debat zal het verslag ter beschikking van de leden worden gesteld.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Cijfers

Een lid meent dat besparingen op de begroting van Justitie uit den boze zijn, omdat dit departement vergeleken met de andere departementen doorgaans stiefmoederlijk behandeld wordt. Er zij op gewezen dat de begroting voor 1985 tegenover de aangepaste begroting voor 1984 een stijging met 6,34 % te zien geeft.

Le système doit essentiellement se baser sur le fait que même si une calamité ne provient de la faute de personne, elle invite à la solidarité et y invite même impérativement lorsqu'elle excède un certain degré.

C'est pourquoi il y a lieu d'approuver dans son principe la proposition de M. le Commissaire royal à la réforme du Code pénal d'organiser un système de réparation exceptionnelle, réservée aux cas les plus graves, fixée en équité, subordonnée à des conditions prudentes et notamment à l'absence de faute de la victime et à l'insolvabilité du débiteur. Le Vice-Premier Ministre ajoute que le système à introduire pourrait s'inspirer du système d'indemnisation du dommage exceptionnel pour lequel le Conseil d'Etat est compétent.

Il est cependant difficile de préciser davantage les nombreuses options à prendre dans cette direction sans être fixé d'abord sur l'ampleur de l'effort financier que la collectivité est disposée à fournir en dépit de la situation budgétaire.

7. Réforme du code pénal

Le Commissaire royal à la Réforme du Code pénal dont il convient de souligner les mérites et l'efficacité exceptionnelle, met la dernière main à l'avant-projet de code pénal (partie générale). Ce texte d'une très grande qualité est particulièrement innovateur.

Certaines des propositions sont approuvées par le Vice-Premier Ministre, d'autres ne le sont que partiellement ou risquent d'être controversées. Le Commissaire royal a d'ailleurs été conscient de ce problème et a présenté des alternatives.

Aussi, avant que le Gouvernement dépose un projet de loi comportant des options aussi nombreuses et aussi fondamentales, en suivant le Commissaire royal ou en amendant ses propositions tout en veillant à ne pas détruire la cohérence de l'ensemble, il est utile que le Ministre de la Justice organise un large débat autour de ces propositions avec la Commission pour la réforme du code pénal, avec les milieux les plus directement intéressés (notamment les milieux judiciaires, l'administration pénitentiaire et l'Ordre national des avocats), et avec les Commissions de la Justice réunies de la Chambre et du Sénat.

Cette dernière consultation permettra de prendre connaissance d'une première réaction du pouvoir législatif avant de procéder à l'élaboration du projet de loi.

Le rapport sera mis à la disposition des membres afin d'alimenter ce débat.

II. — DISCUSSION GENERALE

A. Considérations chiffrées

Un membre estime que si la réalisation d'économies, dans le cadre du budget du Ministère de la Justice, ne peut être approuvée dans la mesure où ce domaine est généralement sacrifié par rapport à l'ensemble des budgets des autres départements, il y a lieu cependant de noter que le budget pour l'année budgétaire 1985 est en augmentation de 6,34 % par rapport au budget ajusté pour l'année 1984.

Bovendien zullen de voorstellen van de Vice-Eerste Minister die beogen de rechtsbedeling te verbeteren door modernisering van de statistieken van de misdadigheid, invoering van de informatica bij de griffies, de aanwijzing van een audit bij het departement enz van die aard zijn dat de diensten vlotter zullen werken.

Een lid acht de bugettaire inspanning voor het Departement van Justitie niettemin beperkt en hij verwijst daarbij naar het beleid dat in Frankrijk wordt gevoerd door de ambtsgeenoot van de Minister, de heer Badinter. Dat beleid schenkt meer voldoening. De Franse begroting voor Justitie is met 8,1 % gestegen ten opzichte van het vorige jaar.

Bovendien bedraagt ze er in totaal 5,9 % van de gehele staatsbegroting.

Ook met betrekking tot de uitgestippelde beleidslijn zij opgemerkt dat men in Frankrijk aardig op weg is met de realisatie van wat de Minister van de Justitie voor 1986 en 1987 aangekondigd heeft.

In verband met het gevangenisbeleid voorziet de begroting voor 1985 in het scheppen van nieuwe banen en het humaniseren van de gevangenen (de kredieten die worden uitgetrokken voor de modernisering van de voorzieningen, die in de Franse gevangenen weliswaar ouderwets zijn dan bij ons, stijgen met 30 %), terwijl die welke bestemd zijn voor de reclassering van de delinquenten met 14 % toenemen.

Voorts gaf de invoering van de informatica bij de rechtbanken sedert vier jaar, dus sedert de laatste presidentsverkiezingen, een stijging met 117 % te zien. Wat in Frankrijk gebeurt verschilt dus wel erg van het experiment dat als model in het raam van de huidige begroting wordt voorgesteld.

Wat ten slotte de hulp van de Vice-Eerste Minister aan de slachtoffers betreft, dient er aan te worden herinnerd dat het voorgestelde beleid in Frankrijk sedert 1978 bestaat.

Tot besluit wijst het lid erop dat, ofschoon de door de Vice-Eerste Minister aangehaalde initiatieven niet van belang ontbloot zijn en de verdienste hebben de aandacht te vestigen op diverse problemen, de realisatie ervan niettemin aanzienlijk vertraagd werd.

B. Stand van zaken in verband met de wetsontwerpen

1. Prioriteiten

De commissie is het eens met de door de Vice-Eerste Minister voorgestelde prioriteiten.

Er wordt echter op gewezen dat, hoewel bepaalde wetsontwerpen (nl. die betreffende het beheer met bijstand, de groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking en het terrorisme) in de Commissie voor het Bedrijfsleven en in de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen aan de orde zullen komen samen met de punten die op de agenda staan van de Commissie van de Justitie en van de Bijzondere Commissie die onder meer is belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen, het nochtans weinig realistisch is te verwachten dat de ontwerpen waarvoor prioriteit gevraagd werd, vóór

De plus, les propositions du Vice-Premier Ministre tendant à améliorer l'administration de la Justice par la modernisation des statistiques criminelles, l'informatisation des greffes, la désignation d'un audit de la justice... assureront un meilleur fonctionnement des services.

Un intervenant estime cependant que l'effort budgétaire en matière de Justice est limité. Il évoque à cet égard l'exemple français. La politique menée par M. Badinter, Garde des Sceaux, est plus satisfaisante à cet égard. En France, le budget consacré à la Justice pour l'année 1985, augmente de 8,1 % par rapport à l'année précédente.

De plus, l'ensemble de ce budget constitue 5,9 % de l'ensemble du budget national.

De même en ce qui concerne les options prises, il faut noter que ce qui est annoncé par le Ministre de la Justice pour les années 1986 et 1987 y est déjà en voie de réalisation.

En ce qui concerne le système pénitentiaire, le budget pour l'année 1985 prévoit la création d'emplois nouveaux et l'humanisation des prisons (les crédits relatifs à l'installation des prisons, qui sont plus vétustes qu'en Belgique, il est vrai, sont augmentés de 30 %), tandis que les crédits consacrés à la réinsertion sociale des délinquants sont augmentés de 14 %.

Par ailleurs, l'informatisation des juridictions a été accrue de 117 % depuis 4 ans, c'est-à-dire depuis les dernières élections présidentielles. Cette situation est donc très différente de l'expérience pilote proposée dans le cadre du présent budget.

Enfin, en matière d'aide par le Vice-Premier Ministre aux victimes, il faut rappeler que la politique proposée existe en France depuis 1978.

L'intervenant conclut que si les initiatives citées par le Vice-Premier Ministre sont intéressantes et ont le mérite d'attirer l'attention sur différents problèmes, leur réalisation a subi un retard considérable.

B. Etat d'avancement des projets de loi

1. Priorités

La commission approuve les priorités citées par le Vice-Premier Ministre.

Il est cependant observé que nonobstant le fait que certains projets de loi (notamment ceux relatifs à la gestion assistée, au groupement d'intérêts économiques et au terrorisme) seront discutés à la Commission de l'Economie et à la Commission des Relations extérieures, parallèlement aux travaux de la Commission de la Justice et de la Commission spéciale chargée notamment de l'examen du projet de loi modifiant les lois coordonnées sur les sociétés commerciales, il est peu réaliste d'espérer l'adoption des projets pour lesquels la priorité a été demandée, avant le 8 décembre 1985. Le projet de loi relatif à la protection de certains aspects de la vie privée, par exemple, posera

8 december 1985 aangenomen zullen worden. Het wetsontwerp tot bescherming van bepaalde aspecten van de persoonlijke levenssfeer b.v. zal technische problemen doen rijzen en wellicht de medeverking van andere commissies vergen.

Verscheidene leden vragen dat onder de door de Regering prioritair gestelde aangelegenheden het wetsvoorstel van de heer Henrion tot wijziging van de wet van 20 april 1874 betreffende de voorlopige hechtenis (Stuk n° 948/1) zou worden opgenomen.

Gelet op het langzamer verloop van de werkzaamheden in de Senaat en op het feit dat de van de Kamer uitgaande wetsvoorstellen (b.v. het wetsvoorstel van de heer Henrion tot opheffing van de artikelen 387 en 390 van het Strafwetboek inzake overspel, Stuk n° 792/1) er maar weinig succes kennen, wordt gesuggereerd de teksten van die voorstellen door een volksvertegenwoordiger te laten voorleggen aan de leden van de Senaatscommissie, om hun uit te leggen wat juist de bedoeling is van de Commissie voor de Justitie van de Kamer.

De Vice-Eerste Minister merkt op dat men moeilijk kan vooruitlopen op de reacties van de senatoren. Er komen heel wat wetsontwerpen voor op de agenda van de commissie en het is helemaal niet vanzelfsprekend dat een door de Kamer aangenomen wetsvoorstel in de Senaat prioritair aan de orde zal komen.

In verband met het feit dat de werkzaamheden van de Commissie voor de Justitie van de Senaat niet bijzonder snel opschieten meent hij er toch te moeten op wijzen dat die Senaatscommissie de zaken grondig aanpakt en daarbij met name een prerapporteur aanwijst, die het ontwerp toelicht en wijst op delicate punten.

Er zij evenwel opgemerkt dat de wens van de Commissie om hoe dan ook tot een consensus te komen ertoe leidt dat verschillende wetsontwerpen tegelijkertijd behandeld worden, zodat de goedkeuring ervan vertraagd wordt.

Enkele leden betreuren nochtans dat de behandeling van zeer belangrijke ontwerpen in de Senaat niet snel genoeg opschiet.

Wetsontwerpen zoals dat tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie, het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie, het wetsontwerp betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken en het wetsontwerp betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichamelijke of geestelijke toestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn ze te beheren, worden immers laattijdig behandeld, terwijl sommige daarvan reeds besproken werden door de Kamer.

Verscheidene leden wijzen op dat nadeel van het tweeka-merstelsel.

De vraag rijst of het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie b.v. niet in twee delen zou moeten worden gesplitst, waarvan het ene over de afstamming en het andere over de adoptie handelt, om het onderzoek ervan te bespoedigen.

2. Wetsontwerpen

Nadere toelichting wordt gevraagd omtrent de stand van zaken in verband met verschillende ontwerpen en voor-

des problèmes techniques et nécessitera peut-être la participation d'autres commissions.

Plusieurs membres plaident pour que parmi les priorités prises en considération par le Gouvernement, la proposition de loi de M. Henrion, modifiant la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive (doc. n° 948/1) soit retenue.

Compte tenu de la lenteur des travaux du Sénat et du peu de succès qu'y rencontrent les propositions de loi émanant de la Chambre (ex. la proposition de loi de M. Henrion abrogeant les articles 387 et 390 du Code pénal en matière d'adultère, doc n° 792/1), il est suggéré de faire présenter les textes de ces propositions par un député aux membres de la commission sénatoriale afin de leur expliquer les intentions de la Commission de la Justice de la Chambre.

Le Vice-Premier Ministre observe qu'il est difficile de préjuger des réactions du Sénat. Les projets de loi à l'ordre du jour de la commission sont nombreux et obtenir une priorité pour une proposition de loi adoptée par la Chambre n'est pas évident.

En ce qui concerne la lenteur des travaux de la Commission de la Justice du Sénat, il estime que la Commission sénatoriale accomplit un travail approfondi notamment par le recours à la désignation d'un pré-rapporteur qui expose le projet et soulève les questions délicates.

Il faut cependant noter que la préoccupation de la Commission d'arriver dans tous les cas à un consensus, aboutit à l'examen parallèle de projets de loi et freine leur adoption.

Plusieurs membres regrettent cependant que l'examen de projets ayant une importance primordiale ne progresse pas au Sénat.

Des projets de loi tels que le projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption, le projet de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, le projet de loi relatif à la protection de la personne des maladies mentales et le projet de loi relatif à la protection des biens de personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental, voient en effet leur discussion retardée alors que certains d'entre eux ont déjà été examinés par la Chambre.

Plusieurs membres soulignent cet inconvénient du bicaméralisme.

La question se pose de savoir s'il ne faudrait pas, par exemple, en ce qui concerne le projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption, scinder le projet en deux parties concernant respectivement la filiation et l'adoption, afin d'en accélérer l'examen.

2. Projets de loi

Des précisions sont demandées sur l'état d'avancement de différents projets et avant-projets de loi, et sur la teneur

ontwerpen van wetten en in verband met de inhoud van bepaalde door de Vice-Eerste Minister aangekondigde voorontwerpen.

a) Afstamming en adoptie

Inlichtingen worden gevraagd betreffende de stand van zaken in verband met de behandeling van het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie (Stuk Kamer n° 305/1), waarbij eraan herinnerd wordt dat het reeds op 15 februari 1978 bij de Senaat ingediend werd.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de werkzaamheden van de Senaatscommissie voor de Justitie, die aan dat ontwerp een groot aantal vergaderingen heeft gewijd, flink opschieten.

De hoofdlijnen werden aangegeven en er dienen nog slechts enkele, vooral technische, artikelen te worden onderzocht.

Twee belangrijke beginselen werden aangenomen:

— de Commissie huldigt het beginsel volgens hetwelk een in overspel *a patre* verwekt kind onvoorwaardelijk erkend kan worden. De tekst bepaalt alleen dat de echtgenote op de hoogte moet worden gebracht van die erkenning;

— de erkenning voor de vader van een natuurlijk kind is afhankelijk van de instemming van de moeder dan wel van het kind indien dit meer dan 15 jaar oud is. Wordt het verzoek van de vader afgewezen, dan kan deze zich tot de rechtbank wenden. De rechtbank doet uitspraak over de gepastheid van de erkenning met inachtneming van het belang van het kind.

De Vice-Eerste Minister hoopt dat het ontwerp nog voor het einde van de zitting door de beide Kamers zal kunnen worden behandeld.

b) Geesteszieken

Nadere toelichting wordt eveneens gevraagd omtrent de stand van zaken in verband met het onderzoek van het wetsontwerp betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (Stuk Senaat n° 729/1) en van het wetsontwerp betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichamelijke of geestelijke toestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die goederen te beheren (Stuk Senaat, n° 293/3, 1975-1976).

Die wetsontwerpen werden respectievelijk op 12 maart 1969 en 11 april 1969 bij de Senaat ingediend. Ze werden op 24 oktober 1974 door de Senaat aangenomen en op 17 april 1975 door de Kamer geamendeerd. Sindsdien lijkt er geen vooruitgang te zijn gemaakt bij het onderzoek door de Senaatscommissie. Nochtans is het van belang dat er op dat gebied nieuwe wetten komen. Met name op het gebied van het notarieel recht rijzen problemen. Soms hebben de notarissen te maken met gevallen waarin personen in een inrichting voor geesteszieken geplaatst zijn hoewel ze handelsbekwaam zijn, en met andere gevallen waarin personen die kennelijk onbekwaam zijn niet aan beschermende maatregelen onderworpen zijn.

d'avant-projets de loi annoncés par le Vice-Premier Ministre.

a) Filiation et adoption

Des informations sont demandées en ce qui concerne l'évolution de l'examen du projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption (Doc. du Sénat n° 305/1), dont il est rappelé qu'il a été déposé au Sénat le 15 février 1978.

Le Vice-Premier Ministre déclare que les travaux de la Commission de la Justice du Sénat, qui a consacré à l'examen de ce projet de nombreuses réunions, sont en bonne voie d'aboutissement.

Les options fondamentales ont été prises. Il ne reste plus qu'à examiner certains articles essentiellement techniques.

Parmi les options prises, on peut en signaler deux importantes:

— la Commission a retenu le principe selon lequel un enfant adultérin *a patre* peut être reconnu sans aucune condition. Le texte prévoit seulement que l'épouse devra être avertie de cette reconnaissance;

— la reconnaissance par le père d'un enfant naturel est subordonné à l'accord de la mère, ou à celui de l'enfant s'il est âgé de plus de 15 ans. Le père qui se voit imposer un refus peut saisir le tribunal. Le tribunal statue alors sur l'opportunité de la reconnaissance en fonction de l'intérêt de l'enfant.

Le Vice-Premier Ministre espère que le projet pourra encore être examiné par les deux Chambres avant la fin de la session.

b) Malades mentaux

Des précisions sont demandées en ce qui concerne l'état des travaux relatifs à l'examen du projet de loi relatif à la protection de la personne des malades mentaux (Doc. Sénat n° 729/1) et du projet de loi relatif à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental (Doc. Sénat n° 293/3, 1975-1976).

Ces projets de loi ont en effet été déposés respectivement le 12 mars 1969 et le 11 avril 1969 au Sénat. Ils ont été adoptés par le Sénat le 24 octobre 1974 et amendés par la Chambre le 17 avril 1975. Depuis lors aucun progrès ne semble avoir été fait dans leur examen par la commission sénatoriale. Or, il y a lieu d'insister sur le fait qu'une nouvelle législation s'impose dans ce domaine. Des problèmes se posent en effet notamment en matière notariale. Les notaires sont parfois confrontés avec des cas où des personnes ont été placées dans des établissements d'aliénés alors qu'elles sont capables et où d'autres, par contre, manifestement incapables, ne sont pas soumises à des mesures de protection.

De vraag rijst dan ook of plaatsing in een krankzinnigen-gesticht niet een maatregel is die beoogt bepaalde verzor-gingsinstellingen te subsidiëren.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de Senaat verschil-lende commissievergaderingen gewijd heeft aan het onder-zoek van die wetsontwerpen. Sommige van die vergaderin-gen zijn « in conclaaf » verlopen gedurende één of twee dagen. De materie is erg delicaat.

Bovendien heeft het ontwerp vertraging opgelopen door de tegenstelling van de opvattingen van de geneesheren, die hoofdzakelijk de efficiëntie op het oog hebben, en die van de juristen, die de eerbeid voor de persoonlijke vrijheid verdedigen.

Het onderzoek van de ontwerpen ondergaat overigens vertraging doordat andere ontwerpen dringender verklaard zijn. Bijgevolg verloopt er soms veel tijd tussen de vergade-ringen van de Commissie.

De hoop is evenwel gewettigd dat dit ontwerp voldoende prioritair zal worden om dat bezwaar te doen verdwijnen. Het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van verscheidene wettelijke bepalingen betreffende de afstam-ming en de adoptie kan immers binnen afzienbare tijd worden afgerond.

Prioriteit werd evenwel verleend aan het wetsontwerp tot verlaging van de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid tot 18 jaar (Stuk Senaat n° 673/1, 1974-1975).

c) *Tranplantatie van organen en weefsels*

Een lid vraagt wat de Vice-Eerste Minister van plan is met het wetsontwerp op het wegnemen en transplanteren van organen en weefsels (Stuk n° 774/1, 1980-1981). De Vice-Eerste Minister verklaart dat een nieuw wetsontwerp thans wordt aangepast aan het advies van de Raad van State.

d) *Matiging van de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud*

De Vice-Eerste Minister kondigt aan dat een wetsont-werp zal worden ingediend betreffende de matiging van de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud. Een lid vraagt zich af of het wel opportuun is de indexering van het alimentatiegeld evenveel te matigen als de indexering van de lonen, wedden en inkomens van zelfstandigen.

De stijging van de lasten, met name de onderhoudskos-ten van de kinderen, zou de personen die recht hebben op een uitkering tot levensonderhoud, er immers kunnen toe verplichten om een herziening van het alimentatiegeld te zoeken.

De Vice-Eerste Minister verklaart dienaangaande dat hij in openbare vergadering reeds geantwoord heeft op de interpellatie van de heer Mottard betreffende het probleem van de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud (Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 15 januari 1985).

Zoals de heer Mottard heeft hij onderstreept dat het inkomen van de onderhoudsplichtigen gedurende drie jaar zal worden beïnvloed door de matigingsmaatregelen, ter-wijl de betrokkenen zelf door de huidige wetgeving ver-plicht worden een alimentatiegeld te betalen dat normaal geïndexeerd is.

La question se pose de savoir si le placement en maison de santé n'est pas une mesure visant à subsidier certaines institutions de soins.

Le Vice-Premier Ministre déclare que le Sénat a consacré plusieurs séances de Commission à l'examen de ces projets de loi. Certaines de ces séances se sont déroulées « en conclave » de un ou deux jours. La matière est très délicate.

En outre, il y a lieu de signaler que le projet a subi un retard du fait de l'affrontement entre les thèses des méde-cins qui sont essentiellement préoccupés d'efficacité et celles des juristes qui défendent le respect de la liberté individuel-le.

L'examen des projets souffre par ailleurs de ce que d'autres projets se sont vus attribuer un degré d'urgence supérieur. Beaucoup de temps sépare donc parfois chacune des réunions de la Commission.

On peut cependant espérer que ce projet arrive dans un ordre de priorité suffisant pour que cet inconvénient disparaisse. En effet, l'examen du projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption pourrait être terminé à brefs délais.

La priorité a cependant été accordée au projet de loi abaissant à 18 ans l'âge de la majorité civile (Doc. du Sénat n° 673/1, 1975-1976).

c) *Transplantation d'organes et de tissus*

Un membre s'informant des intentions du Vice-Premier Ministre relatives au projet de loi sur le prélèvement et la transplantation d'organes et de tissus (Doc. n° 774/1, 1980-1981), le Vice-Premier Ministre déclare qu'un nou-veau projet de loi est en cours d'adaptation à l'avis du Conseil d'Etat.

d) *Modération de l'indexation des pensions alimentaires*

Le Vice-Premier Ministre ayant annoncé le dépôt d'un projet de loi relatif à la modération de l'indexation des pensions alimentaires, un membre s'interroge sur l'opportu-nité de modérer l'indexation des pensions alimentaires, dans la même mesure que la modération de l'indexation des salaires, traitements et revenus des indépendants.

L'augmentation des charges, et notamment des frais d'entretien des enfants, contraindrait en effet les créanciers d'aliments à demander une révision de la pension.

Le Vice-Premier Ministre déclare à cet égard avoir déjà répondu en séance publique à l'interpellation de M. Mot-tard relative à ce problème de l'indexation des pensions alimentaires (Annales de la Chambre du 15 janvier 1985).

Il a souligné, comme le faisait M. Mottard, que les revenus de débiteurs de pensions alimentaires seront at-teints pendant 3 ans par les mesures de modération, alors que ces débiteurs seront contraints par la législation actuelle à payer des pensions alimentaires indexées normale-ment.

Dat acht hij werkelijk onbillijk en dat moet worden verholpen.

In het thans in voorbereiding zijnde wetsontwerp wordt voorgesteld de indexering van de uitkeringen tot levensonderhoud evenveel te matigen als de andere inkomens.

Er zij evenwel gepreciseerd dat met die maatregel alleen het alimentatiegeld wordt bedoeld dat in dezelfde mate als de inkomens die men heeft willen matigen, aangepast is aan het verloop van het indexcijfer der consumptieprijzen.

Het is immers onbillijk dat het alimentatiegeld volledig wordt geïndexeerd, terwijl een matiging wordt toegepast op het inkomen van de onderhoudsplichtige.

Het feit dat de lasten van degene aan wie het onderhoudsgeld verschuldigd is strijden, mag niet doorslaggevend zijn. Het alimentatiegeld steunt immers op het principe dat de echtgenoten elkaar bijstand verschuldigd zijn, ofwel op de verplichting om bij te dragen in de onderhouds- en opvoedingskosten van de gemeenschappelijke kinderen. Waren de echtgenoten niet gescheiden, dan zouden die uitkeringen in natura geschieden. Maar in dat geval zou het inkomen van het gezin ook een matiging ondergaan. De lasten zouden dat inkomen bijgevolg in een nog grotere mate kunnen bezwaren.

Indien de echtgenoten gescheiden zijn is het niet redelijk dat het statuut van het onderhoudsgeld om die reden alleen gunstiger zou uitvallen dan wanneer de echtgenoten samenleven.

e) *Echtscheiding door onderlinge toestemming*

Met betrekking tot het voorontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de echtscheiding door onderlinge toestemming, vreest een lid dat het voorontwerp mogelijk impliceert dat de voorwaarden van de overeenkomst in het gedrang worden gebracht wanneer een van de partijen op de andere chantage wil uitoefenen door zijn instemming met een van de punten van de overeenkomst afhankelijk te maken van de voorwaarde dat zijn verplichtingen worden verminderd of zijn rechten uitgebreid.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat het alleen zijn bedoeling is de voorzitter van de rechtbank in staat te stellen bij de verschijningen vóór de echtscheiding de partijen aan te bevelen hun overeenkomst te wijzigen wanneer die de belangen van de kinderen of van de echtgenoten ernstig mocht schaden.

Bovendien zal het ontwerp het de partijen mogelijk maken een of ander beding in hun voorafgaande overeenkomst in de loop van de procedure te wijzigen.

Ten slotte zal dank zij het ontwerp een procedure inzake echtscheiding door onderlinge toestemming kunnen worden ingeleid, zelfs wanneer de partijen het in hun voorafgaande overeenkomst niet over alle voorwaarden van de echtscheiding eens zijn geworden. In dat geval kunnen de partijen de nog hangende betwistingen door de voorzitter van de rechtbank laten beslechten.

De voorwaarden van de echtscheiding door onderlinge instemming worden bijgevolg niet fundamenteel gewijzigd. De procedure blijft onveranderd wat betreft de proeftijd en het aantal verschijningen.

Er werd aangevoerd dat de voorgestelde wijziging één van de partijen in staat zou kunnen stellen chantage uit te oefenen om de overeenkomst in zijn voordeel te wijzigen. De Vice-Eerste Minister wijst erop dat de voorwaarden van de overeenkomst thans reeds vaak het voorwerp van chantage tussen de echtgenoten uitmaken. Bovendien zij

Il estime qu'il y a là une inéquité réelle qu'il faudrait corriger.

Le projet de loi en préparation propose de modérer l'indexation des pensions alimentaires dans la même mesure que le sont les différents revenus.

Il faut cependant préciser que ne devront être visées par la mesure que les prestations alimentaires adaptées en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation de la même manière que les revenus qu'on a voulu modérer.

Il est, en effet, inéquitable qu'une pension alimentaire soit indexée totalement alors que les revenus du débiteur subissent eux une modération.

Le fait que les charges que le créancier de la pension est amené à supporter augmentent, ne doit pas être déterminant. En effet, la pension alimentaire est basée soit sur le devoir d'assistance entre époux, soit sur l'obligation de contribuer aux frais d'entretien et d'éducation des enfants communs. Si les époux n'étaient pas séparés, ces obligations s'exécuteraient en nature. Dans ce cas, les revenus du ménage seraient cependant eux aussi soumis à modération. Les charges pourraient donc venir greffer dans une proportion plus importante ce revenu.

Il ne convient donc pas, si les époux sont séparés, qu'en fonction de cette seule considération, la situation de la pension soit plus avantageuse que si les époux vivaient toujours ensemble.

e) *Divorce par consentement mutuel*

En ce qui concerne l'avant-projet de loi modifiant certaines dispositions relatives au divorce par consentement mutuel, un membre craint que cet avant-projet de loi implique la possibilité de remettre les conditions de la convention en cause lorsqu'une des parties veut exercer un chantage vis-à-vis de l'autre en subordonnant son accord sur une modalité de la convention à une diminution de l'importance de ces obligations ou à une augmentation de ces droits.

Le Vice-Premier Ministre déclare que son objectif se limite à permettre au Président du Tribunal, lors des comparutions préalables au divorce, de recommander aux parties de modifier leur convention si celle-ci risque de léser gravement l'intérêt de enfants ou des époux.

En outre, le projet autoriserait les parties à modifier l'une ou l'autre des clauses de leur convention préalable en cours de procédure.

Enfin, le projet permettrait d'introduire une procédure de divorce par consentement mutuel même si les parties n'ont pas pu se mettre d'accord, dans leur convention préalable, sur toutes les conditions du divorce. Dans ce cas, les parties pourront faire trancher les contestations restantes par le Président du Tribunal.

Les conditions du divorce par consentement mutuel ne sont donc en rien fondamentalement modifiées. La procédure reste inchangée en ce qui concerne le temps des épreuves et le nombre de comparutions.

En ce qui concerne l'argument selon lequel la modification proposée peut permettre à une des parties d'exercer un chantage pour modifier la convention à son avantage, le Vice-Premier Ministre rappelle qu'actuellement déjà les conditions de la convention sont souvent l'objet d'un chantage entre époux. De plus, il y a lieu de souligner

onderstreept dat in sommige gerechtelijke arrondissementen (met name in het arrondissement Brussel) reeds een rechtspraak bestaat die in de zin gaat van de door het voorontwerp voorgestelde maatregelen en dat die rechtspraak de partijen bevrediging schenkt.

Bovendien meent hij dat de echtgenoten een procedure inzake echtscheiding door onderlinge toestemming moeten kunnen inleiden, ook al hebben zij alle bijzonderheden betreffende hun scheiding niet in hun voorafgaande overeenkomsten kunnen regelen.

In de huidige stand van de wetgeving staan immers de volgende mogelijkheden open wanneer de echtgenoten niet meer in gemeenschap willen leven en tot echtscheiding hebben besloten :

— om een procedure tot echtscheiding door onderlinge toestemming in te leiden moeten zij overeenkomsten opstellen die geheel conform zijn aan artikel 1288 van het Gerechtelijk Wetboek;

— ofwel moeten zij bewijzen dat een van de echtgenoten zich tegenover de andere aan gewelddaden, mishandelingen of grove beledigingen schuldig heeft gemaakt, zodat echtscheiding op grond van bepaalde feiten kan worden verkregen;

— ofwel kunnen zij na een feitelijke scheiding van vijf jaar echtscheiding vorderen op grond van artikel 232 van het Burgerlijk Wetboek.

Voldoen zij aan geen enkele van die voorwaarden, dan kan het niet tot echtscheiding komen. Indien echtgenoten echter willen scheiden, lijkt het toch moeilijk aanvaardbaar dat zij geen procedure kunnen inleiden alleen omdat zij het niet eens kunnen worden over één enkel van de punten die in de aan de echtscheiding door onderlinge toestemming voorafgaande overeenkomst moeten worden geregeld.

Op dat punt is de procedure al te streng en het ontwerp zal dat euvel verhelpen.

f) Jeugdbescherming

Inzake jeugdbescherming informeert een lid naar de stand van zaken van het voorontwerp dat voor advies aan de Raad van State is voorgelegd. Hij vindt het ook vreemd dat geen financiële middelen noch enigerlei administratieve infrastructuur van de nationale sector naar de Gemeenschappen zijn overgeheveld, zelfs niet op gebieden waarop de bevoegdheden van de Gemeenschappen niet worden aangevochten.

In deze materie zou immers een maximum aan bevoegdheden naar de Gemeenschappen kunnen worden overgeheveld.

Een andere spreker is het daar volkomen mee eens. Artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat de jeugdbescherming, met uitzondering van de aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht, deel uitmaakt van de persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet.

Tijdens de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet werd in een nota van de heer Vanderpoorten, toenmalig Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen (N) een interpretatie van dit artikel gegeven (Stuk n° 627/10, 1979-1980, blz. 63 e.v.).

qu'une jurisprudence existe déjà dans certains arrondissements judiciaires (notamment dans celui de Bruxelles) dans le sens des mesures préconisées par l'avant-projet et qu'elle satisfait les parties.

Il estime de surcroît qu'il faut permettre aux époux d'introduire une procédure de divorce par consentement mutuel même s'ils n'ont pas pu régler l'ensemble des modalités de leur séparation dans les conventions préalables.

En effet, en l'état actuel de la procédure, si les époux ont la volonté de ne plus vivre en commun et d'entendre prononcer un divorce, les possibilités qui leur sont offertes sont les suivantes :

— soit introduire un divorce par consentement mutuel en rédigeant des conventions conformes en tous points à l'article 1288 du Code judiciaire;

— soit prouver que l'un des époux a commis envers l'autre des excès, sévices ou injures graves permettant d'obtenir un divorce pour cause déterminée;

— soit, après une séparation de fait de 5 ans, demander le divorce sur base de l'article 232 du Code civil.

S'ils ne remplissent aucune de ces conditions, le divorce ne pourra aboutir. Or, si des époux ont la volonté de divorcer, il paraît difficilement admissible de ne pas leur permettre d'introduire une procédure uniquement parce qu'ils ne peuvent s'entendre sur l'un des points seulement devant être réglé dans les conventions préalables au divorce par consentement mutuel.

Il s'agit là d'une excessive rigidité de la procédure à laquelle le projet met fin.

f) Protection de la jeunesse

En ce qui concerne la protection de la jeunesse, un membre s'informe de l'état des travaux de l'avant-projet soumis pour avis au Conseil d'Etat. Il s'inquiète également de l'absence de transfert des moyens financiers et de l'infrastructure administrative du secteur national vers les communautés et ceci même dans des secteurs où les compétences de celles-ci ne sont pas contestées.

Un maximum de moyens devrait en effet pouvoir être transféré en cette matière aux communautés.

Un autre intervenant abonde dans le même sens. L'article 5, § 1, 6, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 stipule que fait partie des matières personnalisables visées à l'article 59bis, § 2bis de la Constitution, « la protection de la jeunesse à l'exception des matières relevant du droit civil, du droit pénal ou du droit judiciaire. »

Au cours des travaux préparatoires de la loi spéciale une note de M. Vanderpoorten, Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles (N) assurait l'interprétation de cet article (Doc. n° 627/10, 1979-1980, p. 63 et s.).

In verband met de aangelegenheden die onder het burgerlijk recht ressorteren, haalt hij de burgerrechtelijke bepalingen aan met betrekking tot de maatregelen vervat in de wet van 8 april 1965 die uitdrukkelijk tot het burgerlijk recht behoren; daarbij komen nog een aantal bepalingen *sui generis*, namelijk maatregelen ten aanzien van de ouders, die onbetwistbaar van burgerlijke aard zijn.

Wat de aangelegenheden betreft die onder het strafrecht ressorteren, gaat het, samengevat, om bepalingen met betrekking tot de minderjarigen (art. 80 tot 89 van de wet van 8 april 1965), evenals om een aantal maatregelen ter bescherming van de minderjarigen (art. 36 tot 43 van dezelfde wet). Deze materie moet als strafrechtelijk *sui generis* worden beschouwd aangezien hier in dwangmiddelen wordt voorzien, die als maatregelen worden bestemd, doch die nieuwsoortige sancties zijn, welke werden ingevoerd om de gekrenkte maatschappelijke orde te herstellen.

Voor aangelegenheden die onder het gerechtelijk recht ressorteren behoren de volgende elementen klaarblijkelijk tot het gerechtelijk recht:

- 1) de inrichting van de jeugdrechtsbanken en jeugdkamers van de hoven van beroep (art. 7 tot 11);
- 2) de territoriale bevoegdheid en de rechtspleging (art. 44 tot 63).

Volgens spreker is het door de Raad van State verstrekte advies betreffende de voorstellen van decreet ingediend bij de Vlaamse Raad en de Franse gemeenschapsraad en betreffende het voorontwerp van de Minister van Justitie, weliswaar omvangrijk, maar het maakt het probleem nog ingewikkelder.

Het advies breidt de residuaire bevoegdheid van de nationale wetgever aanzienlijk uit en hecht maar weinig belang aan de bevoegdheid van de Gemeenschapsraden.

Er wordt helemaal niet verwezen naar de nota van de heer Vanderpoorten, die nochtans een belangrijk element vormt in de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980. In feite wordt de betekenis van deze wet miskend. Zo meent de Raad van State dat een maatregel, telkens wanneer sprake is van enige dwang, tot het strafrecht behoort, zelfs al gaat het alleen om de controle op de naleving van een opgelegde verplichting.

De Vice-Eerste Minister moet dan ook, als Minister van de Institutionele Hervormingen, duidelijk preciseren wat de bevoegdheden zijn van de nationale wetgever, resp. de gemeenschappen, inzake jeugdbescherming.

De Minister herinnert eraan dat luidens artikel 5, § 1, II, 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de «jeugdbescherming met uitzondering van de aangelegenheden ressorterende onder het burgerlijk recht, het strafrecht of het gerechtelijk recht» deel uitmaakt van de in artikel 59bis, § 2bis, van de Grondwet bedoelde persoonsgebonden aangelegenheden en derhalve tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort.

Er zij op gewezen dat die bepaling de vrucht is van een compromis tussen degenen die een gehele overdracht van

En ce qui concerne les matières relevant du droit civil, il cite les dispositions de droit civil relatives aux mesures contenues dans la loi du 8 avril 1965 qui relèvent explicitement du droit civil, auxquelles s'ajoutent un certain nombre de dispositions *sui generis*, à savoir des mesures à l'égard des parents, qui relèvent incontestablement du droit civil.

En ce qui concerne les matières relevant du droit pénal, il s'agit en résumé des dispositions concernant les personnes majeures (art. 80 à 89 de la loi du 8 avril 1965) et un certain nombre de mesures destinées à assurer la protection des mineurs (art. 36 à 43 de la même loi). Cette matière doit être considérée comme ressortissant *sui generis* au droit pénal, étant donné qu'elle prévoit des contraintes qui sont qualifiées de mesures, mais qui constituent des sanctions d'un type nouveau qui ont été instaurées afin de réparer les atteintes à l'ordre social.

En ce qui concerne les matières relevant du droit judiciaire, dans la loi du 8 avril 1965, les éléments suivants relèvent indiscutablement de droit judiciaire:

- 1) l'organisation des tribunaux de la jeunesse et des chambres de la jeunesse des cours d'appel (art. 7 à 11);
- 2) la compétence territoriale et la procédure (art. 44 à 63).

L'intervenant estime que l'avis donné par le Conseil d'Etat sur les propositions de décrets du Vlaamse Raad et de la Communauté française, et sur l'avant-projet de loi du Ministre de la Justice, est volumineux mais rend le problème encore plus complexe.

Il élargit considérablement la compétence résiduaire du législateur national et attache peu d'importance à la compétence des Conseils communautaires.

Il n'est fait aucune référence à la note de M. Vanderpoorten qui constitue cependant un élément important des travaux préparatoires de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980. La portée de cette loi n'est en fait pas respectée. Par exemple, le Conseil d'Etat considère que chaque fois qu'une contrainte s'exerce, la mesure est considérée comme relevant du droit pénal, même s'il ne s'agit que de s'assurer de l'exécution d'une obligation.

Dès lors, il convient que le Vice-Premier Ministre en sa qualité de Ministre des Réformes institutionnelles, apporte des éclaircissements quant aux compétences respectives du pouvoir national et des pouvoirs communautaires en matière de protection de la jeunesse.

Le Vice-Premier Ministre déclare que la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 stipule en son article 5, § 1er, II, 6, que fait partie des matières personnalisables visées à l'article 59bis, § 2bis de la Constitution et donc des compétences des Communautés, «la protection de la jeunesse à l'exception des matières relevant du droit civil, du droit pénal ou du droit judiciaire».

Il faut souligner que cette disposition est le résultat d'un compromis entre les tenants d'un transfert total de compé-

bevoegdheden voorstonden en degenen die de jeugdbescherming binnen de nationale bevoegdheid wilden behouden.

Het gevolg daarvan is dat de overdracht slaat op alle aangelegenheden, doch met uitzondering van alle aangelegenheden.

Op 1 juni 1982 stelde het overlegcomité een werkgroep samen belast met het onderzoek van de omschrijving van de bevoegdheden inzake jeugdbescherming; die werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de Eerste Minister en van de nationale en gemeenschapsministers die terzake bevoegd zijn (Mevr. Steyaert voor de Vlaamse Gemeenschap en de heer Monfils voor de Franse Gemeenschap).

Nadat uit het verslag van de werkgroep gebleken was dat deze niet tot een overeenkomst was kunnen komen, besliste het overlegcomité op 6 juli 1982 «het advies van de Raad van State af te wachten over het voorontwerp van wet van de Minister van Justitie, evenals over de voorontwerpen van decreet van de Gemeenschappen».

Overeengekomen werd dat de diverse voorontwerpen overeenkomstig dat advies zouden worden aangepast en dat ook de overdracht van het personeel en van de financiële middelen in overeenstemming daarmee zou gebeuren. Blijkbaar was een politiek compromis te verkiezen boven een eventuele vernietiging van de decreten door het Arbitragehof.

Na twee jaar heeft de Raad van State dan op 20 juni 1984 zijn advies verlengd. De leden van de Commissie zullen er kennis kunnen van nemen. Het advies bevestigt bijna volkomen de opzet van het door de Vice-Eerste Minister opgestelde voorontwerp van wet en brengt heel wat kritiek uit op de door de Gemeenschappen voorgestelde decreten.

Tijdens de vergadering van het overlegcomité op 11 december 1984 werd overeenkomstig de geest van de in juli 1982 genomen beslissing voorgesteld dat elk Minister zijn voorontwerp aan het advies van de Raad van State zou aanpassen.

De vertegenwoordigers van de Gemeenschappen in het overlegcomité zijn op dat voorstel niet ingegaan. Zij hebben kritiek uitgebracht op het advies van de Raad van State en zijn in zekere zin tot hun oorspronkelijke onenigheid teruggekomen.

Opgemerkt zij dat de houding van de twee Gemeenschappen verschillend is en dat de Franse Gemeenschap bereid is haar tekst aan te passen.

In verband met de overdracht van het personeel en de financiële middelen die betrekking hebben op niet betwiste gemeenschapsbevoegdheden verklaart de Vice-Eerste Minister dat hij niet bereid is tot die overdracht over te gaan indien ook het andere gedeelte van het advies van de Raad van State met betrekking tot de nationale bevoegdheden niet door de Gemeenschappen aanvaard wordt. De reden daarvan is eenvoudig: de erkenning van de nationale bevoegdheden impliceert de terugbetaling aan de Staat van reeds aan de Gemeenschappen overgedragen financiële middelen. De heer Geens mag van de Vice-Eerste Minister niet verwachten dat hij akkoord gaat met de overdracht van hetgeen aan de Gemeenschappen toekomt en dat hij zich bereid verklaart alleen te discussiëren over enkel het gedeelte dat aan de Staat toekomt.

Tijdens de vergadering van het overlegcomité op 8 januari 1985 kon in de werkgroep geen overeenstemming bereikt worden over een gedeeltelijke aanpassing van de voorontwerpen aan het advies van de Raad van State noch over een gedeeltelijke overdracht van de financiële middelen en van het personeel.

tences et les partisans du maintien de la compétence nationale en matière de protection de la jeunesse.

Le résultat est que le transfert porte sur le tout mais à l'exception du tout.

Le 1er juin 1982, le comité de concertation a créé un groupe de travail chargé d'examiner la délimitation des compétences en matière de protection de la jeunesse et composé de représentants du Premier Ministre et des Ministres nationaux et communautaires compétents en la matière. (Mme Steyaert pour la Communauté flamande et M. Monfils pour la Communauté française).

Le 6 juillet 1982, le comité de concertation a décidé, sur rapport du groupe de travail qui n'avait pas pu aboutir à un consensus «d'attendre l'avis du Conseil d'Etat sur l'avant-projet de loi du Ministre de la Justice et sur les avant-projets de décret des Communautés».

Il était entendu que les différents avant-projets seraient adaptés à cet avis et que le transfert de personnel et de moyens serait également réalisé en fonction de cet avis. Un compromis politique semblait en effet préférable à une éventuelle annulation des décrets par la Cour d'arbitrage.

Après deux ans, le Conseil d'Etat a rendu son avis le 20 juin 1984. Le texte pourra être mis à la disposition des membres de la commission. Cet avis confirme presque totalement la conception définie dans l'avant-projet de loi que le Vice-Premier Ministre a rédigé et critique largement les avant-projets de décret préparés par les Communautés.

Lors du Comité de concertation du 11 décembre 1984, il a proposé, dans la logique de la décision intervenue en juillet 1982, que chaque Ministre adapte son avant-projet à l'avis du Conseil d'Etat.

Les représentants des Communautés au sein du Comité de concertation n'ont pas accepté cette proposition. Ils ont critiqué l'avis du Conseil d'Etat. Ils sont en quelque sorte revenus au désaccord initial.

Il y a lieu en outre de souligner une divergence entre les attitudes des deux communautés, la Communauté française étant disposée à adapter son texte.

En ce qui concerne le transfert de personnel et des moyens financiers afférents aux compétences communautaires non contestées le Vice-Premier Ministre déclare ne pas être disposé à y procéder sans que le reste de l'avis du Conseil d'Etat relatif aux compétences nationales ne soit accepté par les Communautés. Cela pour la simple et bonne raison que la reconnaissance des compétences nationales implique un retour vers l'Etat de moyens financiers déjà transférés aux communautés. On ne peut demander au Vice-Premier Ministre de marquer son accord sur un transfert de ce qui revient aux Communautés et d'accepter d'ouvrir une discussion exclusivement sur ce qui revient à l'Etat.

Lors du Comité de concertation du 8 janvier aucun accord n'était intervenu en groupe de travail pour une adaptation partielle des avant-projets à l'avis du Conseil d'Etat et pour un transfert partiel de moyens financiers et de personnel.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat hij bereid is zijn voorontwerp aan te passen aan alle door de Raad van State gemaakte opmerkingen.

In verband met de argumenten van de Raad van State werd de door sommigen gegeven omschrijving van de persoonsgebonden materie betwistbaar geacht. In dit verband zij echter opgemerkt dat de andere argumenten opzichzelf volstaan en dat bovenbedoeld argument eigenlijk overbodig is.

Bovendien wenst hij dat de vertegenwoordigers van de Gemeenschapsexecutieven in het Overlegcomité een beetje meer goede wil aan de dag leggen en, in het belang van de jongeren waarvan de bescherming in de ontwerpen toch centraal staat, bereid gevonden worden een einde te maken aan hun twisten, door zich te schikken naar het advies van de Raad van State. Nieuwe onderhandelingen moeten op gang worden gebracht met inachtneming van het vigerende recht.

In verband met de nota van de heer Vanderpoorten merkt de Vice-Eerste Minister op dat die alleen aan de Kamer werd megedeeld en wel nadat de Senaat het ontwerp van bijzondere wet tot hervorming der instellingen had aangenomen. Ze kan derhalve bezwaarlijk als een interpretatieve verwijzing worden ingeroepen.

Bovendien wordt die nota ook door de Gemeenschapsexecutieven aangevochten.

Een lid brengt daar tegen in dat de interpretatie van een wettelijke bepaling niet zelden in slechts een van beide Kamers wordt gegeven. Zulks was nog onlangs het geval met de huurprijzen, binnen het raam van het ontwerp van herstellwet houdende sociale bepalingen.

Hij is daarenboven van mening dat de uitspraak van de Vice-Eerste Minister inzake de overheveling van financiële middelen kan worden betwist. In 1980 verklaarde wijlen de heer Vanderpoorten, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, trouwens dat juist zijn begroting in aanmerking kwam voor de grootste overheveling van kredieten van de nationale naar de gemeenschapssector.

g) Gevolgen van de vernietigingsarresten gewezen door het Arbitragehof inzake de gerechtelijke beslissingen gewezen in strafzaken

Nadat een lid heeft geïnformeerd naar de stand van de werkzaamheden van de Commissie voor de Grondwetsherziening en voor de Institutionele Hervormingen van de Senaat met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de gevolgen van de vernietigingsarresten gewezen door het Arbitragehof inzake de gerechtelijke beslissingen gewezen in strafzaken, verklaart de Vice-Eerste Minister dat in juli 1984 een eerste verslag door senator Lallemand werd uitgebracht (Stuk Senaat n° 579/2).

Het door de commissie aangenomen ontwerp was ingegeven door de aanbevelingen van de heer Legros, Koninklijk Commissaris voor de hervorming van het Strafwetboek, aan wie gevraagd was aan de werkzaamheden deel te nemen en die de commissie in kennis had gesteld van zijn op- en aanmerkingen. Na rapportering is het ontwerp naar de Senaatscommissie teruggezonden.

Op 30 oktober 1984 hoorde de Commissie voor de Herziening van de grondwet en voor de Institutionele Hervormingen van de Kamer een uiteenzetting van de heer Lallemand en wisselde zij van gedachten over het ontwerp.

Gebleken is dat verscheidene parlementsleden het toepassingsgebied van het ontwerp wensten uit te breiden tot

Le Vice-Premier Ministre déclare par ailleurs être disposé à adapter son avant-projet de loi à toutes les remarques formulées par le Conseil d'Etat.

En ce qui concerne les arguments du Conseil d'Etat, la définition donnée aux matières personnalisables a été jugée contestable par certains. Il faut cependant observer à ce propos que les autres arguments se suffisent à eux-mêmes et que l'argument évoqué n'est que surabondant.

Il souhaite, en outre, que les représentants des Exécutifs des Communautés au sein du Comité de concertation fassent preuve d'un peu plus de bonne volonté et, dans l'intérêt des jeunes que les projets sont destinés à protéger, acceptent de mettre fin au conflit en se conformant à l'avis du Conseil d'Etat. Une nouvelle négociation devra débiter, dans le respect du droit.

En ce qui concerne la note de M. Vanderpoorten, le Vice-Premier Ministre observe qu'elle ne fut communiquée qu'à la Chambre alors que le Sénat avait déjà adopté le projet de loi spéciale de Réformes institutionnelles. Dès lors, il est difficile de l'invoquer en tant que référence interprétative.

De plus, il faut noter que cette note est également contestée par les Exécutifs des communautés.

Un intervenant objecte qu'il n'est pas rare que l'interprétation d'une disposition légale n'apparaisse que dans l'une des deux Chambres. Ce fut le cas récemment en matière de loyers dans la cadre du projet de loi de redressement contenant des dispositions sociales.

Il estime, en outre, que la déclaration du Vice-Premier Ministre en matière de transfert des moyens financiers est contestable. En 1980, M. Vanderpoorten, Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles (N), déclarait d'ailleurs que ce serait son budget qui subirait le plus grand transfert de crédits du secteur national vers le secteur communautaire.

g) Effets des arrêts d'annulation rendus par la Cour d'arbitrage sur les décisions judiciaires rendues en matière pénale

Un membre s'étant inquiété de l'Etat des travaux de la Commission de la révision de la Constitution et des réformes institutionnelles du Sénat sur le projet de loi relatif aux effets des arrêts d'annulation rendus par la Cour d'arbitrage sur les décisions judiciaires rendues en matière pénale, le Vice-Premier Ministre déclare qu'un premier rapport du sénateur Lallemand a été publié en juillet 1984 (Doc. Sénat n° 579/2).

Le projet de loi adopté par la Commission était inspiré des recommandations de M. Legros, Commissaire royal à la réforme du Code pénal, qui avait été invité à prendre part aux travaux et avait fait bénéficier la commission du fruit de ses réflexions. Le projet a été renvoyé en Commission du Sénat après rapport.

Le 30 octobre 1984, la Commission de la révision de la Constitution et des réformes institutionnelles de la Chambre a entendu un exposé de M. Lallemand et a eu un échange de vues sur le projet.

Il est apparu que plusieurs parlementaires souhaitent élargir le champ d'application du projet aux autres déci-

andere gerechtelijke beslissingen, alsmede tot de administratieve besluiten en verordeningen.

De Senaatscommissie heeft het ontwerp dan ook opnieuw onderzocht in een werkgroep, bijgestaan door hooggeplaatste magistraten.

De Minister van Institutionele Hervormingen (F) heeft aan die werkgroep een gewijzigd ontwerp voorgelegd ten einde rekening te houden met de wensen die tijdens de diverse besprekingen naar voren zijn gebracht.

De nieuwe tekst die in de werkgroep is besproken, moet eerlang in de Senaatscommissie worden onderzocht.

h) Bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek

Met betrekking tot de stand van de bespreking van de wijziging in de territoriale grenzen van het rechtsgebied van de hoven en rechtbanken, rekening houdend met de samenvoeging van gemeenten, worden nadere gegevens gevraagd.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de herschikking van de territoriale grenzen van de gerechtelijke arrondissementen en dezer aanpassing aan de nieuwe gemeente-entiteiten geregeld worden door een wetsontwerp tot wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek.

Dit ontwerp is uitgewerkt door een in 1976 ingestelde commissie waarin verscheidene magistraten van het land zitting hebben.

Het is voor advies voorgelegd aan de budgettaire autoriteiten en op 7 september 1984 heeft de Minister van Begroting zijn instemming gegeven.

Het zal eerlang ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Ministerraad en voor advies naar de Raad van State gezonden.

C. Gevangeniswezen

1. Maatregelen tot vermindering van de gevangenisbevolking

a) Niet-uitvoering van straffen en veiligheid

Naar aanleiding van de vrees die is geuit dat — ofschoon het streven om de overbezetting van de gevangenis wege te werken gerechtvaardigd is — de genomen en aangekondigde maatregelen, onder meer de genademaatregelen, in strijd kunnen zijn met de bij de bevolking levende behoefte aan veiligheid, verklaart de Vice-Eerste Minister dat alleen de korte gevangenisstraffen, behoudens in uitzonderlijke omstandigheden, niet ten uitvoer worden gelegd. Die straffen hebben niets te maken met de bestrijding van het geweld.

Voorts herinnert hij eraan dat hij zijn administratie heeft opgedragen zich strenger te tonen tegenover degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan lichamelijk geweld op personen, met name bij het in overweging nemen van de verzoeken tot voorwaardelijke invrijheidstelling.

sions juridictionnelles ainsi qu'aux actes et règlements administratifs.

La Commission sénatoriale a dès lors soumis le projet à un nouvel examen dans un groupe de travail assisté de hauts magistrats.

Le Ministre des Réformes institutionnelles (F) a soumis à ce groupe de travail un projet amendé pour tenir compte des souhaits émis lors des différents débats.

Ce nouveau texte discuté au sein du groupe de travail, devrait être examiné très prochainement en commission du Sénat.

h) Annexe du Code judiciaire

Des précisions sont demandées en ce qui concerne l'état de l'examen de la modification des limites territoriales des cours et tribunaux, entrepris pour tenir compte de la fusion des communes.

Le Vice-Premier Ministre déclare que le remaniement des limites territoriales des cantons judiciaires et l'adaptation de ceux-ci aux nouvelles entités communales font l'objet d'un projet de loi modifiant l'annexe au code judiciaire.

Ce projet a été élaboré par une commission instaurée en décembre 1976 et réunissant plusieurs magistrats du pays.

Il a été soumis pour avis aux autorités budgétaires et l'accord de Monsieur le Ministre du Budget a été donné le 7 septembre 1984.

Il sera soumis prochainement pour approbation au Conseil des Ministres et transmis pour avis au Conseil d'Etat.

C. Système pénitentiaire

1. Mesures tendant à diminuer la population des prisons

a) Non-exécution des peines et sécurité

La crainte ayant été exprimée que si le souci de désencombrer les prisons se justifie, les mesures prises et annoncées, notamment les mesures de grâce, peuvent être en contradiction avec le besoin de sécurité de la population, le Vice-Premier Ministre déclare que ce sont uniquement les courtes peines de prison qui, sauf circonstances exceptionnelles, ne sont pas exécutées. Il ne s'agit pas ici de la lutte contre la violence.

Il rappelle par ailleurs avoir donné des instructions à son administration dans le sens d'une sévérité accrue à l'égard des auteurs de violences physiques envers les personnes, notamment en ce qui concerne la prise en considération des demandes de libération conditionnelle.

b) *Toepassing van de omzendbrieven*

Opgemerkt wordt dat, hoewel maatregelen zoals b.v. die omschreven in de omzendbrief van 9 april 1984, die de strafmaat voor niet-tenuitvoergelegde straffen van 3 op 4 maanden brengt, goedkeuring verdienen, toch onderstreept moet worden dat dergelijke omzendbrieven nauwgezet behoren te worden toegepast. Er zijn immers gevallen bekend waarin straffen van 8 dagen ten uitvoer worden gelegd.

Ook wat het ogenblik betreft waarop de straffen ten uitvoer worden gelegd rijst een probleem. Niet zelden worden straffen van korte duur, maanden en zelfs jaren na de uitspraak uitgevoerd. Dat kan nadelig zijn voor de sociale reclassering van de betrokkene die sedert zijn veroordeling een geheel ander leven is gaan leiden en het kan in de omgeving van de betrokkene die aan een opsluitingsbericht gevolg moet geven, voor heel wat opschudding zorgen.

Dat moet worden verholpen door de omzendbrieven toe te passen.

c) *Vervangende gevangenisstraf*

Met betrekking tot de vervangende gevangenisstraf zijn verscheidene leden van mening dat daarover ruimere informatie ter beschikking moet worden gesteld. Sommige gedetineerden weten immers niet dat zij uitstel van betaling van hun geldboete kunnen krijgen of dat zij zich daarvan door maandelijkse afbetalingen kunnen kwijten.

Als de door de administratie gedane suggesties worden aangenomen, mag niet worden nagelaten de rechtzoekenden in te lichten over de mogelijkheden die worden geboden zodra aan de voorstellen gestalte is gegeven.

d) *De beperkte hechtenis en het weekendarrest*

Een lid maakt zich zorgen over de vermindering van het aantal gevallen waarin beperkte hechtenis en weekendarrest worden toegepast (– 75 %). Hoewel het mogelijk is dat die vermindering te wijten is aan de economische crisis, aangezien die maatregelen hoofdzakelijk tot doel hebben de betrokkenen in staat te stellen hun baan te behouden, moet men zich toch afvragen of een tekort aan informatie en een gebrekkige infrastructuur om die informatie door te geven ook geen rol spelen.

De Vice-Eerste Minister merkt in de eerste plaats op dat die formules ook kunnen worden gezien als alternatieve straffen, die door de rechters zelf zouden kunnen worden opgelegd.

Voor de toepassing van die maatregelen zij erop gewezen dat de beperkte hechtenis op het weekendarrest door de betrokkene zelf moet worden aangevraagd bij het parket dat met de uitvoering van de straf is belast.

Die maatregelen werden trouwens speciaal ingevoerd om mensen die tot een gevangenisstraf van minder dan 6 maanden waren veroordeeld, in staat te stellen hun baan te behouden. In de huidige economische crisis is de vermindering van het aantal gevallen van beperkte hechtenis en weekendarrest misschien een gevolg van de krappe arbeidsmarkt.

De uitbreiding van de mogelijkheden om in verschillende aangelegenheden tot een minnelijke schikking te komen en

b) *Application des circulaires*

Il est observé que, si par exemple des mesures telles que la circulaire du 9 avril 1984 qui porte le taux des peines qui ne seront pas exécutées à 4 mois au lieu de 3 mois, sont à approuver, il y a lieu cependant de souligner que l'application de ces circulaires devrait être assurée avec plus de rigueur. En effet, il faut signaler que dans certains cas, des peines de 8 jours sont exécutées.

Un problème se pose également en ce qui concerne le moment de l'exécution des peines. Il n'est en effet pas rare que des peines de courte durée sont exécutées des mois, et même parfois des années après le jugement. Un tel procédé peut nuire à la réinsertion sociale de l'intéressé qui peut avoir changé de genre de vie depuis sa condamnation, et peut créer un malaise dans l'entourage de l'intéressé qui doit donner suite à un billet d'écrou.

Il y a donc lieu de remédier à cette situation en assurant l'application des circulaires.

c) *Emprisonnement subsidiaire*

En ce qui concerne l'emprisonnement subsidiaire, plusieurs membres estiment qu'il faut promouvoir l'information dans ce domaine. Certains détenus ignorent en effet que des délais de paiement des amendes peuvent être obtenus ou que ce paiement peut s'effectuer par mensualités.

Quant aux suggestions faites par l'administration, si elles doivent être approuvées, il faut également insister sur la nécessité qu'il y aura d'informer les justiciables des possibilités offertes lorsque ces propositions seront concrétisées.

d) *Semi-détention et arrêts de fin de semaine*

Un membre s'inquiète de la diminution des recours à la semi-détention et aux arrêts de fin de semaine (– 75 %). S'il est vrai que la crise économique explique peut-être la diminution de ces recours dans la mesure où ils visent essentiellement à permettre aux intéressés de conserver leur emploi, la question se pose de savoir si l'explication ne réside pas également dans un manque d'information et d'infrastructure sociale permettant cette information.

Au préalable le Vice-Premier Ministre observe que cette formule pourrait être envisagée comme une sanction alternative à prononcer par le juge lui-même.

En ce qui concerne les recours à cette mesure, il faut savoir que le bénéfice des systèmes de la semi-détention et des arrêts de fin de semaine doit être sollicité par les intéressés auprès des parquets chargés de l'exécution des peines.

Par ailleurs, ces mesures ont été prises spécialement pour préserver l'emploi de personnes condamnées à des emprisonnements inférieurs à six mois. En cette période de crise économique, la diminution du nombre actuel de semi-détention et des arrêts de fin de semaine résulte peut-être partiellement de la crise de l'emploi.

L'élargissement des possibilités de transaction en diverses matières ainsi qu'une application plus large de la circulaire

een ruimere toepassing van de omzendbrief met betrekking tot de niet-tenuitvoerlegging van korte vrijheidsstraffen hebben er waarschijnlijk toe geleid dat het aantal personen die gebruik kunnen maken van die wijze van strafuitvoering, afgenomen is.

Bovendien werd de toepassing van deze vormen van detentie vanaf 1981, gelet op de economische situatie, uitgebreid tot de gedeeltelijk werklozen en de huisvaders wier vrouw buitenshuis werkt, op voorwaarde dat de veroordeelde zijn minderjarige kinderen oppast.

De ervaring leert ook dat het zeer pijnlijk is om een straf op die manier uit te zitten omdat vrijheid en opsluiting elkaar voortdurend afwisselen.

Om dit pijnlijke aspect wat te verzachten en het in stand houden van het gezinsleven te bevorderen kunnen de gedetineerden met beperkte hechtenis sedert februari 1984 op hun verzoek een tweemaandelijks verlof van ten hoogste drie dagen krijgen.

e) *Alternatieve voorstellen*

Er wordt op gewezen dat de door de Vice-Eerste Minister gedane voorstellen met betrekking tot de strafuitvoering weliswaar verantwoord zijn, maar dat ze toch enkel een gevolg zijn van de toeneming van het aantal gedetineerden in de gevangenissen.

Er is een grondiger herziening van het strafrecht nodig.

De vraag rijst of het niet beter ware bepaalde gevangenisstraffen te vervangen door dienstverlening ten behoeve van de gemeenschap. In Frankrijk b.v. worden veroordeelden, onder bepaalde omstandigheden, ter beschikking gesteld van de plaatselijke gemeenschappen.

In bepaalde materies, b.v. inzake voorlopige hechtenis, moet de wetgever optreden. Een niet onaanzienlijk deel van de gedetineerden zit immers in voorlopige hechtenis. Dat komt omdat bepaalde onderzoeksrechters automatisch, als het ware instinctief een aanhoudingsbevel uitvaardigen b.v. voor verkeersdelicten (dronkenschap, vluchtmisdrijf...).

Voorts is het de vraag of het verantwoord is korte gevangenisstraffen in onze wetgeving te behouden. Een verblijf van twee of drie maanden in de gevangenis, bij wijze van voorlopige hechtenis of ter uitvoering van een straf, brengt gewenning aan de gevangenis mee en schept het gevaar dat men slechte vrienden leert kennen. Korte vrijheidsstraffen brengen de maatschappelijke reclassering dus in het gedrang.

f) *De rechter belast met het toezicht op de uitvoering van de straffen en de niet verminderbare straffen*

Een lid is eveneens van oordeel dat de door de Vice-Eerste Minister voorgestelde maatregelen wel een oplossing bieden voor het probleem van de overbevolking van de gevangenissen maar dat een diepgaander hervorming nodig is. Met het wijdverbreide gevoel van onveiligheid en de latente agressiviteit, die toeneemt in tijden van economische crisis, mag men geen twijfels laten rijzen omtrent het gerecht. De huidige vervlakking van de straffen veroorzaakt echter een gewetensconflict bij de magistraten.

De vraag rijst b.v. of het niet raadzaam zou zijn de functie van rechter belast met het toezicht op de uitvoering van de straffen te creëren.

sur la non-exécution des courtes peines de prison ont eu sans doute également pour effet de réduire le nombre de personnes susceptibles de bénéficier de ces modes d'exécution de peines.

De plus, dès 1981, compte tenu des circonstances économiques, ces systèmes de détention ont été étendus aux chômeurs partiels et aux pères de famille dont l'épouse travaille en dehors du domicile à charge pour les condamnés de veiller sur leurs enfants mineurs.

Enfin, l'expérience démontre que subir sa peine de cette façon est particulièrement pénible en raison de l'alternance « liberté-réintégration » que cela impose.

Toutefois, pour atténuer cet aspect pénible et favoriser le maintien des liens familiaux, les semi-détentionnaires peuvent bénéficier, à leur demande, depuis février 1984, d'un congé bi-mensuel de trois jours maximum.

e) *Propositions alternatives*

La remarque est faite que si les propositions faites par le Vice-Premier Ministre en matière d'exécution de la peine se justifient, il faut regretter que celles-ci ne sont que le corollaire de l'augmentation des détenus dans les prisons.

Une réforme du droit pénal s'impose cependant de manière plus approfondie.

La question se pose de savoir s'il ne serait pas opportun de remplacer certaines peines de prison par des services à rendre à la société. En France, par exemple, des condamnés sont, dans certaines conditions, mis à la disposition des collectivités locales.

Il serait en outre indispensable de légiférer dans certains domaines, par exemple en matière de détention préventive. Un nombre non négligeable des personnes détenues l'est en effet dans le contexte d'une détention préventive. Certains juges d'instruction délivrent en effet un mandat d'arrêt automatiquement, de manière viscérale, par exemple en matière de roulage (ivresse, délit de fuite...).

La question se pose par ailleurs de savoir s'il est justifié de conserver les courtes peines de prison dans notre législation. Le séjour de deux ou trois mois en prison, qu'il s'agisse d'une détention préventive ou de l'exécution d'une peine, crée un phénomène d'accoutumance à l'emprisonnement et un risque de mauvaises fréquentations. Les courtes peines de prison compromettent donc la réinsertion sociale.

f) *Juge d'application des peines et peines incompressibles*

Un membre estime également que si les mesures proposées par le Vice-Premier Ministre apportent une solution au problème de l'encombrement des prisons, une réforme plus fondamentale s'impose. La diffusion importante d'un sentiment d'insécurité, l'agressivité latente qui s'accroît dans une situation de crise économique ne permettent pas de douter de la justice. Or, il existe actuellement un lissage des peines qui provoque une crise de conscience des magistrats.

La question se pose, par exemple, de savoir s'il ne serait pas opportun d'instituer un juge d'application des peines.

De Vice-Eerste Minister antwoordt dat een van de voorstellen van de Koninklijke Commissaris voor de herziening van het Strafwetboek voorziet in de oprichting, bij de rechtbank van eerste aanleg, van een rechtbank belast met het toezicht op de uitvoering van de straffen, die op dat vlak vrij ruime bevoegdheden zou krijgen. Dit aspect van de herziening zal waarschijnlijk aanleiding geven tot een uitvoerig debat.

Hij heeft nochtans bedenkingen bij dit voorstel.

De realisatie ervan zou immers budgettaire problemen doen rijzen. Bovendien bestaat er een grondwettelijk bezwaar omdat de uitvoering van de straffen tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht en niet van de rechterlijke macht behoort.

Ten slotte is het ook niet geraten aan magistraten de verantwoordelijkheid op te dragen om straffen uit te voeren die door andere magistraten zijn opgelegd.

Een alternatieve oplossing voor het probleem van de veiligheid zou erin bestaan de magistraat die de veroordeling uitspreekt, bevoegdheid te geven om te bepalen in hoever de opgelegde straf onverminderbaar is.

In dat verband moet erop gewezen worden dat het publiek tegenwoordig de uitgesproken straf en de effectieve straf met elkaar verwart.

Penologen zijn het niet met elkaar eens over het doel van de straf. Volgens sommigen is het enige doel van de straf de sociale reclasering. Volgens anderen (b.v. de heer Legros) heeft de straf ook een maatschappelijk doel.

Sedert de negentiende eeuw heeft het strafrechtelijk systeem zich ontwikkeld in de richting van een personalisering en een individualisering van de straf. Ten gevolge van die ontwikkeling heeft de straf echter haar objectief karakter verloren, ze is los komen te staan van de gepleegde feiten. Voor eenzelfde misdrijf kunnen bijgevolg zeer verschillende straffen worden opgelegd.

Sedert een tiental jaren werd deze ontwikkeling afgeremd. Het begrip « niet verminderbare straf voor bepaalde feiten, zoals kindermoord of moord op een lid van de ordediensten » maakt opgeld.

Tegelijk met het invoeren van dit begrip waardoor het onmogelijk wordt bepaalde maximumstraffen te verminderen zou de doodstraf kunnen worden afgeschaft.

2. Landloperij

Uit de statistieken blijkt dat ieder jaar een aantal landlopers worden opgesloten. Een lid stelt met verwondering vast dat het probleem van de landloperij nog bestaat. Hij vraagt zich af of de hulp die door de O. C. M. W.'s wordt verstrekt, niet volstaat om dit probleem uit de wereld te helpen.

Voorts vraagt hij hoeveel landlopers er op dit ogenblik zijn.

De Vice-Eerste Minister deelt mee dat er op 6 januari 1985 746 waren (721 mannen en 25 vrouwen).

Hij voegt eraan toe dat een grondig onderzoek van dit probleem een van de taken van de Koninklijke Commissaris voor de herziening van het Strafwetboek is. De commissaris

Le Vice-Premier Ministre déclare que, parmi les propositions du Commissaire royal à la réforme du Code pénal figure la création, au sein du tribunal de première instance, d'un tribunal de l'application des peines, auquel serait accordé des compétences assez étendues en cette matière. C'est sans doute l'un des aspects de la réforme qui fera l'objet d'une large discussion.

Il estime cependant devoir émettre des réserves en ce qui concerne cette proposition.

Sa réalisation poserait en effet des problèmes budgétaires. En outre, un obstacle constitutionnel existe dans la mesure où l'exécution des peines ressort de la compétence du pouvoir exécutif et non de celle du pouvoir judiciaire.

Enfin, il n'est pas opportun de donner à des magistrats la responsabilité d'exécuter les peines prononcées par d'autres magistrats.

Une solution alternative pour faire face au problème de la sécurité consisterait à octroyer au magistrat qui condamne le pouvoir de fixer le niveau incompressible de la peine prononcée.

A cet égard, il convient d'insister sur le fait qu'il existe actuellement dans l'opinion publique une confusion entre la peine prononcée et la peine effective.

Pour les pénalistes, des thèses contradictoires s'affrontent. Selon certains, la seule finalité de la peine est la réinsertion sociale. Pour d'autres (M. Legros par exemple), la peine a également une fin sociale.

Le système pénal a depuis le XIXe siècle évolué vers la personnalisation et l'individualisation de la peine. Cette évolution lui a cependant fait perdre tout caractère objectif, c'est-à-dire qu'elle s'est dégagée du fait commis. Des peines très différentes peuvent dès lors être prononcées pour des infractions identiques.

Depuis une dizaine d'années, cette évolution a été freinée. La notion de peine incompressible pour certains faits déterminés (assassinats d'enfants, de membres de forces de l'ordre ...) est apparue.

Parallèlement à l'introduction de cette notion qui permettrait de rendre incompressibles certaines peines maximales, la peine de mort pourrait être abolie.

2. Vagabondage

Chaque année les statistiques reflètent l'existence d'un certain nombre de vagabonds détenus. Un membre s'étonne que le problème du vagabondage subsiste. La question se pose en effet de savoir si l'aide octroyée par les C. P. A. S. ne peut suffire à résorber ce problème.

Il s'informe, en outre, du nombre actuel de vagabonds.

Le Vice-Premier Ministre déclare que le nombre de vagabonds est de 746 au 6 janvier 1985 (721 hommes et 25 femmes).

Il ajoute que l'examen approfondi de cette question fait partie des missions du Commissaire royal à la réforme du Code pénal. Ce dernier y est particulièrement attentif,

besteedt er bijzondere aandacht aan, hij raadpleegt deskundigen en bestudeert de zaak in samenwerking met de Hoge Raad voor het penitentiair beleid.

De belangrijkste hinderpaal voor de maatschappelijke hulpverlening aan landlopers is evenwel het feit dat zij geen vaste woonplaats hebben. Bovendien zijn de echte landlopers niet bereid hulp te aanvaarden die hen verplichtingen oplegt die ze vaak slechts node ondergaan.

In de mate van het mogelijke nemen de parketten contact op met de O. C. M. W.'s voor ze besluiten een terbeschikkingstelling van de Regering te vorderen.

3. Bekendmaking van de naam van gedetineerden

Een lid verheugt zich over het indienen van het wetsvoorstel van Mevr. Smet en de heer Suykerbuyk betreffende de bescherming van de privacy van verdachten, dat ertoe strekt de naam van vervolgte personen niet in de pers te laten verschijnen (Stuk n° 1123/1).

Dat de naam van een gedetineerde niet in de pers is vermeld, kan zijn maatschappelijke reclassering ten goede komen.

D. Veiligheid

Een lid verheugt er zich over dat de Vice-Eerste Minister het fenomeen van «het gevoel van onzekerheid» heeft onderstreept.

Dat gevoel neemt gestadig toe en het wordt echt een maatschappelijk probleem voor zover die toename niet beantwoordt aan een eventuele ontwikkeling van de criminaliteit, die overigens vrij moeilijk objectief vastgesteld kan worden aangezien er geen betrouwbare en recente statistieken terzake bestaan.

Een andere spreker voegt eraan toe dat het hier vooral om een psychologisch probleem gaat.

1. Terrorisme

Met betrekking tot het terrorisme onderstreept hij bovendien dat men er hoofdzakelijk moet voor waken de aanslagen van de terroristen niet te beantwoorden met uitzonderingsmaatregelen die de rechtsstaat in gevaar kunnen brengen en die aldus onrechtstreeks de actie van de terroristen verantwoorden.

Hoewel de toestand ernstig genoeg is om de Minister zelf te doen ingrijpen, is toch omzichtigheid geboden.

Voorts valt ervoor te vrezen dat de Vice-Eerste Minister terzake niet efficiënt zal kunnen optreden. De opdrachten van de politiediensten lijken immers in het bijzonder gericht te zijn tegen bepaalde groeperingen onder het voorwendsel dat zij progressief of pacifist zijn.

Het onderzoek heeft thans immers tot gevolg dat hoofdzakelijk die groeperingen worden getroffen.

Bovendien verloopt dat onderzoek niet met de nodige discretie om werkelijk efficiënt te zijn.

In verband met de terroristische acties van met name de CCC verwijst de Vice-Eerste Minister naar wat hij in

consulte divers spécialistes et étudie la question en collaboration notamment avec le Conseil supérieur de la politique pénitentiaire.

Le principal obstacle à l'application de l'aide sociale aux vagabonds est cependant l'absence de domicile de ceux-ci. En outre, les vrais vagabonds ne sont pas disposés à recevoir cette aide sociale qui comporte des contraintes que souvent ils n'acceptent que difficilement.

Dans la mesure du possible, les parquets contactent les C. P. A. S. avant d'envisager de requérir une mise à la disposition du Gouvernement.

3. Publicité du nom des détenus

Un membre se réjouit du dépôt de la proposition de loi de Mme Smet et de M. Suykerbuyk relative à la protection de la vie privée des prévenus et tendant à ne pas faire figurer le nom des personnes poursuivies dans la presse (Doc. n° 1123/1).

Le fait que le nom de l'intéressé n'ait pas figuré dans la presse favorisera sa réinsertion sociale.

D. Sécurité

Un membre approuve la mise en évidence par le Vice-Premier Ministre du phénomène de «sentiment d'insécurité».

Ce sentiment croît et pose un réel problème de société dans la mesure où son augmentation n'est pas fonction d'un éventuel développement de la criminalité qui est d'ailleurs difficile à constater objectivement dans la mesure où il n'existe pas de statistiques fiables et récentes dans ce domaine.

Un autre intervenant ajoute qu'il s'agit là avant tout d'un problème psychologique.

1. Terrorisme

Il souligne, par ailleurs, qu'en ce qui concerne le terrorisme, il faut veiller essentiellement à ne pas répondre aux manœuvres des terroristes par des dispositions coercitives telles qu'elles mettent en péril l'Etat de droit et justifient ainsi indirectement les actions terroristes.

Dès lors, si la situation justifie que les responsabilités soient prises au niveau du Ministre de la Justice, la prudence s'impose.

De plus, la crainte est exprimée qu'en fait le Vice-Premier Ministre n'accomplisse pas un travail efficace en ce domaine. En effet, les missions accomplies par les services de police semblent pénaliser particulièrement certains groupements sous prétexte qu'ils sont progressistes ou pacifistes.

Les recherches actuelles ont en effet pour conséquence de toucher essentiellement ces groupements.

De plus, ces recherches ne s'effectuent pas avec toute la discrétion requise pour être efficaces.

En ce qui concerne les actions terroristes perpétrées notamment par les CCC, le Vice-Premier Ministre renvoie

openbare vergadering heeft geantwoord op de mondelinge vragen van de heren Deleuze en Mottard (*Parlementaire Handelingen* van 18 december 1984) en de heer Deleuze (*Beknopt Verslag* van 16 januari 1985).

Bovendien wijst hij erop dat het moeilijk is de daders van terroristische aanslagen te vatten omdat die acties op internationaal vlak worden beraamd. Overigens onderstreept hij dat moet worden voorkomen dat bij de bevolking een gevoel van paniek ontstaat.

Het preventieve optreden van de politie daarentegen moet worden bevorderd en de internationale samenwerking moet worden ontwikkeld.

Tot slot dient ervoor te worden gewaakt de maatschappij niet tot een repressieve Staat te maken door al te dwingen de maatregelen op te leggen (identiteitscontrole ...) en aldus het optreden van de terroristische organisaties te rechtvaardigen, aangezien deze zich ten doel hebben gesteld aan te tonen dat de Staat niet democratisch is.

2. Wapens

Een lid merkt op dat de toenemende criminaliteit en het daarmee gepaard gaande gevoel van onveiligheid ertoe leidt dat de bevolking zich al te veel wapens gaat aanschaffen. Het bezit van vuurwapens, de verkoop van met lood gevulde wandelstokken en zelfs van degenstokken... gaat in stijgende lijn.

Dat kan tot ongevallen leiden.

In dat verband wijst een ander lid op het gevaar dat hierin bestaat dat ieder zich zonder moeite een Long-Rifle geweer kan aanschaffen. Er zij aan herinnerd dat het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapenen en op de handel in munitie (Stuk Kamer n° 316/1, 1977-1978) dat op 1 maart 1978 bij de Kamer werd ingediend en op 7 juni 1979 aangenomen werd, het bezit van en de handel in Long-Rifle geweren reglementeert.

De Senaat heeft dit wetsontwerp evenwel nooit besproken. Particuliere belangen hebben het ter zake blijkbaar gehaald op het algemeen belang.

Spreker dringt aan op de noodzaak hier wetgevend op te treden en betreurt overigens de negatieve gevolgen van een slecht begrepen tweekamerstelsel.

Ook een andere spreker betreurt zulks en wenst dat de reclame voor de verkoop van wapens via postorderbedrijven wordt verboden. Het gevaar is bijzonder acuut voor minderjarigen, die zich via postorderbedrijven tegen maandelijke afbetalingen wapens kunnen aanschaffen. Volgens hem zou op dat stuk een gentlemen's agreement bestaan tussen de betrokken sector en het departement van economische zaken.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat hij bezig is met de voorbereiding van een voorontwerp van wet betreffende de toegang tot het beroep van wapenhandelaar en betreffende het statuut van de wapenverzamelaar. Het voorontwerp bepaalt onder meer dat, behalve in het geval van rechtstreekse uitvoer, de fabrikanten, wapenhandelaren en ambachtslieden pas dan een jacht- of sportwapen met getrokken loop (b.v. de .22) mogen verkopen of overdragen wanneer zij de volledige identiteit van de koper nagegaan en geregistreerd hebben.

aux réponses qu'il a faites aux questions orales de MM. Deleuze et Mottard (*Annales parlementaires* du 25 octobre 1984) et aux interpellations de M. Van den Bossche (*Annales* du 18 décembre 1984) et de M. Deleuze (*Annales* du 16 janvier 1985) développées en séance publique.

Il rappelle en outre qu'il est difficile de trouver les auteurs d'attentats terroristes dans la mesure où ces actions sont concertées au niveau international. Il insiste, par ailleurs, sur la nécessité d'éviter de provoquer un sentiment de panique dans la population.

Il convient davantage de promouvoir la prévention policière et de développer la coopération internationale.

Enfin, il faut veiller à ne pas transformer la société en Etat répressif en imposant des mesures trop coercitives (contrôles d'identités...) étant donné que le but des organisations terroristes est de démontrer le caractère non-démocratique de l'Etat et de justifier ainsi leurs interventions.

2. Armes

Un membre observe que le développement de la criminalité et du sentiment d'insécurité a pour conséquence d'engendrer l'armement excessif de la population. La possession d'armes à feu, la vente de cannes armées de plomb et même de cannes-épées... s'accroissent.

Cette situation risque d'être la cause d'accidents.

A cet égard, un autre membre rappelle le danger que constitue la facilité de se procurer la carabine .22. Il y a lieu de rappeler que le projet de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, le commerce et au port des armes et commerce des munitions (Doc. Chambre n° 316/1, 1977-1978), déposé à la Chambre le 1er mars 1978 a été adopté à la Chambre le 7 juin 1979, prévoyait une réglementation de la détention et du commerce de la carabine .22.

Le Sénat n'a cependant jamais examiné ce projet de loi. Il semble qu'en cette matière la prise en compte d'intérêts privés ait prévalu sur le respect de l'intérêt général.

L'intervenant insiste sur la nécessité de légiférer en cette matière et déplore par ailleurs les effets négatifs d'un bicalisme mal compris.

Un autre orateur déplore également cette situation et souhaite qu'on interdise la publicité de la vente par correspondance des armes. Le danger est particulièrement grave en ce qui concerne les mineurs dans la mesure où ceux-ci peuvent se procurer des armes par correspondance et en payant par mensualités. Il y aurait, selon lui, un gentlemen's agreement à ce sujet entre le secteur concerné et le département des affaires économiques.

Le Vice-Premier Ministre déclare élaborer un avant-projet de loi relatif à l'accès de la profession d'armurier et au statut de collectionneur d'armes. Ce projet prévoit notamment que, sauf le cas d'exportation directe, les fabricants, marchands d'armes et artisans ne pourront vendre ou céder une arme à feu de chasse ou de sport à canon rayé (par exemple le .22) qu'après avoir vérifié et enregistré l'identité complète de l'acheteur.

Overigens is hij niet op de hoogte van het bestaan van een gentlemen's agreement inzake reclame tussen de wapenverkopers en de overheid. Misschien zijn er louter particuliere verbintenissen aangegaan binnen een overkoepelende vereniging van postorderverkopers om bepaalde gedrags- en beroepsethische regels na te leven.

Wanneer men de verkoop van wapens via postorderbedrijven wil verbieden, dient men daarenboven nauwkeurig te omschrijven wat men onder postorderbedrijf verstaat. Zoniet dreigt men de verkoop op catalogus, die voor wapens schering en inslag is, te verbieden.

Voorts mag niet uit het oog worden verloren dat het verbod van elke verkoop via postorderbedrijven de internationale handel ernstig zou belemmeren.

Het thans ter studie liggend voorontwerp van wet bevat een bepaling luidens welke de verkoop van vuurwapens aan particulieren naar aanleiding van een op enigerlei wijze bij het publiek verspreide schriftelijke aanbieding waarop de koper meteen kan intekenen, zal worden verboden.

Bovendien mag nooit uit het oog worden verloren dat vanuit een economisch oogpunt een evenwicht moet worden gevonden tussen de betrokken belangen. De veiligheid en de economische belangen zijn beide even rechtmatig, vooral in de huidige economische crisis.

3. *Burgerwacht*

Met betrekking tot het bestaande gevoel van onveiligheid dat de bevolking naar wapens doet grijpen, haalt een lid het voorbeeld aan van een burgerwacht die onlangs in het Gentse is opgericht.

De Vice-Eerste Minister verwijst naar zijn antwoord op de mondelinge vraag die de heer Van den Bossche op 17 januari 1985 in openbare vergadering heeft gesteld.

E. Plannen voor 1985

1. *Audit van het departement van Justitie*

Diverse leden zijn het er over eens dat moet gewaakt worden over een betere aanwending van de uitgaven in deze periode van budgettaire versoering.

2. *Voorlichting van het publiek*

In verband met de juridische voorlichting die ten behoeve van de rechtzoekenden zal worden verstrekt, verheugen heel wat leden er zich over dat een brochure over de nieuwe huurwetgeving zal worden gepubliceerd. Zij hopen dat die brochure ruim zal worden verspreid.

3. *Informatieverwerking in de griffies en de parketten*

Diverse leden zijn het eens met de door de Vice-Eerste Minister aangekondigde ontwikkeling van de informatieverwerking in de griffies en de parketten.

Zelfs al zal zulks verscheidene jaren in beslag nemen, toch zijn de leden van oordeel dat de informatieverwerking belangrijk is om de verouderde uitrusting van de griffies

Il n'est par ailleurs pas au courant d'un gentlemen's agreement entre les vendeurs d'armes et les pouvoirs publics à propos de la publicité. Il existe peut-être des engagements de nature purement privée, pris au sein de groupements d'associations de vendeurs par correspondance, de respecter certaines règles de conduite et de déontologie.

Si l'on veut interdire la vente d'armes par correspondance, il y a lieu, en outre, de définir avec précision ce qu'il convient d'entendre par correspondance. Faute de quoi on risque d'interdire la vente sur catalogue qui est pratique courante en matière d'armes.

On ne peut oublier d'autre part, que l'interdiction de toute vente par correspondance constituerait un obstacle majeur au commerce international.

L'avant-projet de loi actuellement à l'étude contient une disposition selon laquelle la vente d'armes à feu à des particuliers s'opérant suite à une offre écrite diffusée dans le public par un moyen quelconque et permettant l'adhésion immédiate de l'acheteur serait interdite.

Il ne faut de surcroît jamais perdre de vue qu'en matière économique, il faut un arbitrage entre les intérêts en présence. Les intérêts relatifs à la sécurité et les intérêts économiques sont aussi légitimes les uns que les autres, surtout dans la période de crise économique actuelle.

3. *Garde civique*

En ce qui concerne l'atmosphère d'insécurité qui existe et suscite une tendance à s'armer, un membre cite le cas d'une garde civique créée récemment dans la région gantoise.

Le Vice-Premier Ministre renvoie à sa réponse à la question orale de M. Van den Bossche posée le 17 janvier 1985 en séance publique.

E. Orientations pour 1985

1. *Audit de la Justice*

Plusieurs membres approuvent le souci de veiller à une meilleure utilisation des coûts en cette période de restrictions budgétaires.

2. *Information du public*

En ce qui concerne l'information juridique qui sera mise à la disposition des justiciables, plusieurs membres se réjouissent qu'une brochure relative à la nouvelle législation sur les loyers sera publiée. Ils en souhaitent une large diffusion.

3. *Informatisation des greffes et des parkets*

Plusieurs membres approuvent le développement de l'informatisation des greffes et des parkets annoncé par le Vice-Premier Ministre.

Même si sa mise en application interviendra sur plusieurs exercices, ils estiment qu'il est important que l'informatisation se réalise afin de remédier à l'organisation vétuste

en de parketten te verhelpen en aldus het personeel voor andere taken te kunnen inzetten. Die maatregel zal de achterstand in gerechtszaken helpen wegwerken.

Bovendien zal het beroep op de tekstverwerking het aantal vergissingen en vergetelheden doen dalen (b.v. het vergeten van gerechtskosten in een vonnis).

4. Uitbreiding van de personeelsformatie

Diverse leden verheugen zich over de uitbreiding van de personeelsformatie in de rechtbanken van eerste aanleg. Zij zijn van mening dat — overeenkomstig hetgeen herhaaldelijk betoogd werd tijdens de bespreking van het wetsontwerp houdende bepaalde maatregelen van aard tot vermindering van de gerechtelijke achterstand (wet van 17 juli 1984) en van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting (wet van 28 juni 1984) — de meest doeltreffende oplossing voor het probleem van de achterstand in gerechtszaken erin bestaat de personeelsformatie van de hoven en de rechtbanken uit te breiden. Andere initiatieven, zoals de invoering van de schriftelijke rechtspleging, zijn niet afdoende gebleken.

De door de wet van 28 juni 1984 tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting doorgevoerde personeelsuitbreiding is, op zichzelf, niet voldoende. Sommige kamers van de rechtbanken van eerste aanleg kunnen niet meer werken omdat zij niet over voldoende leden beschikken.

Daarbij werden verschillende rechters in de rechtbank van eerste aanleg tot raadsheer in het hof van beroep benoemd. Daarom zijn in bepaalde rechtbanken van eerste aanleg de onderzoeksrechters verplicht in de rechtbank te zetelen.

De leemte in de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg moet dus worden aangevuld.

Tijdens de behandeling van voornoemd wetsontwerp werden verschillende wetsvoorstellen die dezelfde richting uitgaan, bij de bespreking gevoegd:

— Wetsvoorstel van Mevr. Boniface-Delobe tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, voor de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel. (Stuk n° 760/1)

— Wetsvoorstel van de heer Verniers tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, voor de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde. (Stuk n° 814/1)

— Wetsvoorstel van de heer Collignon tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting wat de rechtbank van eerste aanleg te Hoei betreft. (Stuk n° 891/1)

— Wetsvoorstel van de heren Remacle en Wauthy tot wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken, wat de arbeidsrechtbanken van Namen en Dinant betreft. (Stuk n° 859/1)

— Wetsvoorstel van de heer Bourgeois tot wijziging, wat betreft de arbeidsrechtbank te Brugge, van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken. (Stuk n° 928/1)

Hoewel de wetsvoorstellen die bij het wetsontwerp zijn gevoegd, ten volle verantwoord zijn, was het voor de rechtzoekenden toch van belang dat het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de

de greffes et des parquets et de libérer ainsi le personnel pour d'autres tâches. En effet, cette mesure contribuera ainsi à la résorption de l'arriéré judiciaire.

De plus, en ayant recours au traitement de texte, des erreurs et des omissions seront évitées (oubli des frais de justice dans un jugement, par exemple).

4. Renforcement des cadres

Plusieurs membres se réjouissent de l'élargissement des cadres des tribunaux de première instance. Ils estiment que, conformément à ce qui a été déclaré à plusieurs reprises au cours de la discussion du projet de loi portant certaines mesures de nature à réduire l'arriéré judiciaire (loi du 17 juillet 1984) et du projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire (loi du 28 juin 1984), la solution la plus efficace au problème de l'arriéré judiciaire reste l'augmentation des effectifs des tribunaux et des cours. D'autres initiatives tels que l'instauration d'une procédure écrite ne se sont pas avérées concluantes.

A cet égard, le seul élargissement des cadres des cours d'appel réalisé par la loi du 28 juin 1984 modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire n'est pas suffisant. Certaines chambres de tribunaux de première instance, ne peuvent plus fonctionner du fait du manque d'effectifs.

De plus, plusieurs juges des tribunaux de première instance ont été nommés conseiller à la cour d'appel. Dès lors, dans certains tribunaux de première instance, des juges d'instruction doivent siéger.

Il convient donc de remédier au nombre insuffisant d'effectifs des tribunaux de première instance.

Lors de l'examen du projet de loi précité, plusieurs propositions de loi dans ce sens avaient été jointes à la discussion :

— Proposition de loi de Mme Boniface-Delobe modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire en ce qui concerne le tribunal de première instance de Nivelles. (Doc. n° 760/1)

— Proposition de loi de M. Verniers modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire en ce qui concernent le tribunal de première instance de Termonde. (Doc. n° 814/1)

— Proposition de loi de M. Collignon, modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire en ce qui concerne le tribunal de première instance de Huy. (Doc. n° 891/1)

— Proposition de loi de MM. Remacle et Wauthy, modifiant en ce qui concerne les tribunaux de Namur et de Dinant, la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux de travail. (Doc. n° 859/1)

— Proposition de loi de M. Bourgeois, modifiant en ce qui concerne le tribunal du travail de Bruges, la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux de travail. (Doc. n° 928/1)

Nonobstant le fait que les propositions de loi jointes au projet soient amplement justifiées, l'intérêt des justiciables imposait d'adopter le projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire (Doc. n° 963/1) sans

rechterlijke inrichting (Stuk n° 963/1) ongewijzigd werd goedgekeurd opdat het ten spoedigste in werking zou kunnen treden. Bijgevolg werd het onderzoek van de wetsvoorstellen uitgesteld.

Verschillende commissieleden dringen er dan ook op aan dat het wetsontwerp betreffende de uitbreiding van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg als prioritair wordt beschouwd en dat de voormelde wetsvoorstellen bij de bespreking ervan worden gevoegd.

Er wordt evenwel opgemerkt dat het opportuun ware die verruiming van de personeelsformatie uit te breiden tot de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de vrederechten, want bij sommige bestaan eveneens problemen inzake gerechtelijke achterstand.

Het vraagstuk van de gerechtelijke achterstand is in de arbeidsrechtbanken en de vrederechten minder prangend, maar dat komt door het hogere rendement van de rechters. Bijgevolg moet worden vermeden dat deze laatsten zouden worden gestraft door hen geen uitbreiding van de personeelsbezetting toe te staan onder het voorwendsel dat er dank zij hun ijver geen achterstand is of dat die achterstand is ingelopen.

Ten slotte is een uitbreiding van de personeelsformatie op zichzelf niet voldoende. Vooral wat de hoven van beroep betreft moeten de werkmethodeën worden herzien en moeten de zaken sneller worden onderzocht. De magistraten van de vijf hoven van beroep zouden daarover samen overleg moeten plegen. Bovendien rijst dienaangaande de vraag of het reeds mogelijk is de gevolgen te evalueren van de personeelsuitbreiding van de hoven van beroep op de gerechtelijke achterstand om te oordelen of de wet van 28 juni 1984 tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting doeltreffend is.

5. Materiële en intellectuele middelen

Verschillende leden zijn het eens met de bedoeling van de Vice-Eerste Minister om de materiële middelen van de gerechtelijke politie uit te breiden.

Zij vinden dat een revalorisatie van de gerechtelijke politie onontbeerlijk is. Die moet immers instaan voor het onderzoek onder de leiding van de onderzoeksrechter.

Al te dikwijls hebben een ontoereikend aantal middelen en personeel tot gevolg dat de gerechtelijke politie haar rol niet kan vervullen en dat men op de Rijkswacht een beroep moet doen.

Met voorrang moet bijgevolg de personeelsbezetting en de infrastructuur worden aangepast opdat de gerechtelijke politie haar opdracht naar behoren kan vervullen.

De Vice-Eerste Minister vindt dat de gerechtelijke politie, wil zij haar taak aankunnen, moet aanvaarden dat zij ten gronde wordt hervormd. Zo zal zij bij voorbeeld moeten worden gecentraliseerd om haar inspanningen niet te verspreiden.

Als men haar vergelijkt met de Rijkswacht, moet worden opgemerkt dat deze juist zoals het leger, ten dienste is van de Staat. Bijgevolg rijzen daar niet de problemen van vakbonden en politisering. Overigens is de discipline er veel strenger.

Onder de maatregelen die de veiligheid van de burgers beter moeten verzekeren, denkt hij aan de uitbreiding van de personeelsbezetting van de gerechtelijke politie (vermeerdering met 225 agenten) en aan een modernisering van de ter beschikking gestelde middelen. Personeel en materieel zullen uiteraard volgens de reële behoeften worden verdeeld.

* * *

modification, afin qu'il puisse entrer en vigueur au plus tôt. Dès lors, l'examen des propositions de loi avait été reporté.

Plusieurs membres de la commission insistent par conséquent pour que le projet de loi relatif à l'élargissement des cadres des tribunaux de première instance soit considéré comme prioritaire et que les propositions de loi précitées soient jointes à sa discussion.

Il est cependant observé qu'il serait opportun d'étendre cette augmentation des effectifs aux tribunaux du travail, aux tribunaux de commerce et aux justices de paix dont certains connaissent également des problèmes d'arriéré judiciaire.

Si le problème de l'arriéré judiciaire est moins virulent dans les tribunaux de travail et dans les justices de paix, il y a lieu de rappeler que la raison en est le rendement plus important qui y est fourni par les juges. Dès lors, il faut éviter de pénaliser ces derniers en ne prévoyant pas d'extension de cadre sous prétexte que leur volonté de travail implique l'absence de retards ou la résorption de ceux-ci.

Enfin, il faut insister sur le fait qu'élargir les cadres n'est pas suffisant. Il y a lieu également, particulièrement en ce qui concerne les cours d'appel, de revoir les méthodes de travail et d'assurer plus de célérité dans l'examen des affaires. Une concertation entre les magistrats des cinq cours d'appel devrait intervenir à ce sujet. La question est également posée, à cet égard, de savoir si une évaluation des conséquences de l'élargissement des cadres des cours d'appel sur l'arriéré judiciaire est déjà possible afin de juger de l'efficacité de la loi du 28 juin 1984 modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire.

5. Moyens matériels et intellectuels

Plusieurs membres approuvent l'intention du Vice-Premier Ministre d'augmenter les moyens matériels de la police judiciaire.

Ils estiment qu'une revalorisation de la police judiciaire est indispensable. Celle-ci doit en effet assurer l'instruction sous la direction du juge d'instruction.

Trop souvent, une insuffisance de moyens et d'effectifs a pour conséquence qu'elle ne peut remplir son rôle et que l'on recourt à la gendarmerie.

Une priorité doit donc être accordée pour qu'elle dispose des effectifs et de l'infrastructure lui permettant d'accomplir sa fonction.

Le Vice-Premier Ministre estime que si la police judiciaire veut être concurrentielle, elle doit accepter de subir une réforme profonde. Elle devrait, par exemple, être plus centralisée afin de ne pas disperser ses efforts.

De plus, si une comparaison est établie à l'égard de la gendarmerie, il faut noter que celle-ci est comme l'armée, au service de l'Etat. Le problème du syndicalisme et de la politisation ne s'y posent donc pas. Par ailleurs, la discipline y est plus importante.

Parmi les mesures destinées à mieux assurer la sécurité des citoyens, il envisage une extension des cadres de la police judiciaire (augmentation de 225 agents) et une modernisation des moyens mis à sa disposition. Personnel et matériel seront évidemment répartis selon les besoins réels.

* * *

In verband met het te beperkte aantal personeelsleden van de gerechtelijke politie wordt een concreet geval aangehaald.

Volgens een lid is de organisatie van de gerechtelijke politie aan de kust ontoereikend. Is het waar dat er tijdens het weekeinde één enkele brigade operationeel is te Brugge, ofwel te Kortrijk, met name inzake laboratorium en expertises? Ware het niet aangewezen een specifieke gerechtelijke politie voor de kust op te richten die te Oostende of te Veurne is gevestigd?

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de laboratoria van de wetenschappelijke politie te Brugge en te Kortrijk voor de weekeinden een toerbeurtregeling hebben opgezet om de provincie te bedienen, mede op grond van het beperkte aantal personeelsleden van die beide laboratoria.

Er zijn geen plannen om een specifieke gerechtelijke politie voor de kust op te richten die te Oostende of te Veurne zou gevestigd zijn.

Er zij opgemerkt dat telkenjare gedurende de maanden juli en augustus een bijzondere dienst aan de kust wordt georganiseerd. Gedurende die periode verzekeren de leden van de gerechtelijke politie te Brugge een permanente dienst die te Oostende en De Panne is gevestigd.

6. Hulp aan de slachtoffers

In verband met de hulp aan de slachtoffers wordt een vergelijking gemaakt met de toestand in Frankrijk. Het Franse Ministerie van Justitie heeft een « Guide des droits des victimes » uitgegeven (Editions Gallimard, 1984, Ten geleide van Robert Badinter, Minister van Justitie).

Het blijkt dat aan de vergoeding van de slachtoffers vanaf 1978 meer dan 8 miljoen FF besteed werd en dat bedrag steeg in 1979 tot 10 miljoen.

Door de wet van 8 juli 1983 werd dat recht verruimd. Een « commission des victimes » (commissie voor de slachtoffers) werd opgericht. Het krediet werd in 1984 op 24 miljoen gebracht en in 1985 zal dat bedrag nog hoger liggen.

Derhalve moet worden geconstateerd dat de hervorming in België met enige vertraging geschiedt.

Anderzijds is het zo dat de bedragen die in Frankrijk aan de gedetineerden bij hun vrijlating (uitgangsvergoeding) toegekend worden, aanzienlijker zijn dan in België. Met die vergoeding is in totaal meer dan 10 miljoen FF gemoeid en die behoorlijke som biedt de mogelijkheid de slachtoffers schadeloos te stellen.

Kan in België aan een gelijkaardige oplossing worden gedacht?

Bovendien wordt om opheldering gevraagd betreffende de vergelijking die de Vice-Eerste Minister gemaakt heeft met de geschillen inzake vergoeding die voor de Raad van State worden gebracht.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de aanbevolen regeling niet zo veelomvattend is als de leden denken. Met betrekking tot de schadeloosstelling van de slachtoffers voorziet een Franse wet van 1983 in een vergoeding voor de door het slachtoffer geleden schade ten bezware van de Staat, waarbij het grensbedrag op 250 000 FF vastgesteld wordt indien de dader insolvent of onbekend is.

Een negatieve vergelijking met de in Frankrijk bestaande regeling kan echter niet worden gemaakt, want de voor de hulpverlening aan de slachtoffers uitgetrokken bedragen zijn in dat land weliswaar aanzienlijker dan in ons systeem, maar men mag toch niet vergeten dat Frankrijk vijfmaal zoveel inwoners telt als België. Komt de hulp aan de

En ce qui concerne le nombre trop restreint des effectifs de la police judiciaire, un cas concret est évoqué.

L'organisation de la police judiciaire à la côte est insuffisante selon un membre. Est-il exact que pendant le week-end une seule brigade est opérationnelle, soit à Bruges, soit Courtrai, notamment au point de vue laboratoire et expertise? Ne serait-il pas indiqué de prévoir la création d'une police judiciaire spécifique à la côte, établie soit à Ostende, soit à Furnes?

Le Vice-Premier Ministre déclare qu'en ce qui concerne les week-ends, les laboratoires de police scientifique de Bruges et de Courtrai ont instauré un tour de rôle pour desservir la province à cause du nombre restreint des effectifs de ces deux laboratoires.

Il n'existe pas de projet de création d'une police judiciaire spécifique à la côte, établie soit à Ostende, soit à Furnes.

Il est à remarquer qu'un service spécial à la côte est organisé chaque année pendant les mois de juillet et août. Durant cette période, des membres de la police judiciaire de Bruges assurent un service permanent établi à Ostende et à La Panne.

6. Aide aux victimes

En ce qui concerne l'aide aux victimes une comparaison est faite avec la situation existant en France. Le Ministère de la Justice a édité un « Guide des droits des victimes » (Editions Gallimard, 1984, Préface de Robert Badinter, Garde des Sceaux).

Il appert que dès 1978, plus de 8 millions de FF furent consacrés au dédommagement des victimes. Ce crédit fut porté à 10 millions en 1979.

La loi du 8 juillet 1983 a élargi ce droit. Une « commission des victimes » a été instituée. Le crédit a été porté à 24 millions en 1984. En 1985, cette somme sera plus élevée.

Il convient, dès lors, d'observer que la réforme intervient avec un certain retard en Belgique.

D'autre part, il faut constater que des sommes plus importantes que celles prévues en Belgique sont attribuées aux détenus à leur libération (pécule). Au total pour plus de 10 millions de FF. Cette rémunération décente permet d'indemniser les victimes.

Une solution semblable est-elle envisageable en Belgique?

Des informations sont en outre demandées en ce qui concerne le parallèle fait par le Vice-Premier Ministre avec le contentieux de l'indemnité du Conseil d'Etat.

Le Vice-Premier Ministre déclare que le système préconisé ne procède pas d'une ambition aussi grande que ne le pensent les intervenants. Pour ce qui est du dédommagement des victimes en France, une loi de juillet 1983 prévoit la réparation du préjudice subi par une victime à charge de l'Etat moyennant un plafond fixé à 250 000 FF lorsque l'auteur des faits est insolvable ou inconnu.

Une comparaison négative avec le système existant en France ne peut cependant être faite dans la mesure où si les crédits octroyés à l'aide aux victimes y sont plus importants que dans le système proposé, il faut tenir compte du fait que la population y est cinq fois plus importante. Si l'aide aux victimes intervient tardivement

slachtoffers in ons land laattijdig, dan zal een verhoging van de kredieten het jaar daarop tot gevolg hebben dat de vergoeding in België naar verhouding groter is dan in Frankrijk.

De vergelijking met de vergoedingsprocedure voor de Raad van State wordt, volgens de Vice-Eerste Minister, alleen gemaakt om te wijzen op het uitzonderlijk karakter van de hulp aan de slachtoffers.

Hij voegt eraan toe dat de drama's van de slachtoffers van geweld en zelfs van materiële schade legio zijn: men denke slechts aan de reële sociale ellende die voor goed het lot is van met name bejaarden bij wie ingebroken werd en die bovendien het slachtoffer werden van vandalisme.

In de voorgenomen regeling gaat het echter niet om een totale en automatische schadeloosstelling. Om op een gedeeltelijke vergoeding aanspraak te kunnen maken, moeten specifieke omstandigheden voorhanden zijn. De Vice-Eerste Minister betoogt dat, zoals hij in zijn uiteenzetting er reeds heeft op gewezen, het wellicht een fatale vergissing zou zijn om bij de schadeloosstelling uit te gaan van het beginsel dat de overheid, die met de ordehandhaving belast is, de gevolgen van die verantwoordelijkheid moet dragen. Dat de maatschappij de voornaamste verantwoordelijke voor de misdadigheid zou zijn, is een betwistbare en gevaarlijke redenering die voor de ware schuldigen tot op zekere hoogte een excuus en dus een aanmoediging vormt. In plaats van met ideologische beschouwingen te schermen kan men, wanneer voor een systeem van vergoeding van de slachtoffers gepleit wordt, beter uitgaan van de idee dat zelfs indien niemand aan een bepaald onheil schuld heeft, solidariteit wenselijk en zelfs noodzakelijk is als dat onheil bepaalde afmetingen overschrijdt.

In verband met de mogelijkheid om het werk van de gedetineerden beter te belonen ten einde de slachtoffers schadeloos te kunnen stellen, verklaart de Vice-Eerste Minister dat de gedetineerden per uur of per prestatie betaald worden. Wat zij krijgen is evenwel geen salaris maar een gratificatie, aangezien artikel 30bis van het Strafwetboek de gevangenisarbeid verplicht stelt. Volgens artikel 67 van het Algemeen Reglement van de strafinrichtingen is de opbrengst van die arbeid bovendien niet vatbaar voor beslag. Een en ander is absoluut noodzakelijk omdat de gedetineerde die spaarpot niet kan missen voor zijn reclassering. Nochtans biedt artikel 68 van het Algemeen Reglement de gedetineerde de mogelijkheid van zijn spaargeld bedragen af te nemen om zijn gezin te helpen, boeten te betalen en zijn schulden te delgen. Men mag niet vergeten dat het bedrag van de gratificatie niet hoog genoeg is om er de burgerlijke partijen volledig mee te vergoeden. Bij de behandeling van de dossiers inzake voorwaardelijke invrijheidstelling wordt veel aandacht besteed aan de omvang van de schadeloosstelling die reeds aan de slachtoffers toegekend werd en aan hetgeen de veroordeelde daaromtrent voornemens is in het raam van zijn reclasseringsplan.

Het onderzoek naar de vooruitzichten inzake reclassering van de veroordeelden toont aan dat de bescheiden middelen van de vrijgelatenen hen wellicht nooit in staat zullen stellen hun verplichtingen jegens hun slachtoffers volledig na te komen.

7. Hervorming van het Strafwetboek

Verscheidene leden verheugen er zich over dat de hervorming van het Strafwetboek weldra een feit zal zijn. Zij wensen in het bezit te worden gesteld van het verslag van de Koninklijk Commissaris voor de hervorming van het Strafwetboek, een juridisch zeer waardevol document dat

dans notre pays, une augmentation des crédits lors de l'exercice suivant amènera une aide plus importante proportionnellement que celle octroyée en France.

En ce qui concerne l'analogie établie à l'égard de la procédure d'indemnisation du Conseil d'Etat, le Vice-Premier Ministre déclare que celle-ci n'est invoquée que pour souligner le caractère exceptionnel de l'aide aux victimes.

Il ajoute qu'il devient banal de souligner le drame vécu par les victimes de violences, et même de dommages matériels: que l'on pense au véritable déclassement définitif que peut subir notamment une personne âgée du fait d'un cambriolage accompagné d'actes de vandalisme.

Le système ne vise cependant pas à une indemnisation totale et automatique. Il faut des circonstances spécifiques pour qu'une indemnisation partielle intervienne. Il rappelle, comme il l'a affirmé dans son exposé, que ce serait probablement une erreur fatale que d'organiser une réparation fondée sur le principe que les pouvoirs publics, tenus d'assurer l'ordre, sont responsables de telles situations. Ce serait entretenir l'idée contestable et dangereuse que le responsable de la délinquance est principalement la société, ce qui implique que les agents directs se trouvent en quelques manières excusés et, par là, encouragés. Mais ce qui fonde beaucoup mieux que l'idéologie un système de réparation bénéficiant aux victimes, c'est la pensée que, même si une calamité ne provient de la faute de personne, elle invite à la solidarité et y invite même impérativement lorsqu'elle excède un certain degré.

En ce qui concerne la possibilité d'augmenter la rémunération du travail des détenus afin de permettre l'indemnisation des victimes, le Vice-Premier Ministre déclare que le travail des détenus est rémunéré soit à l'heure, soit à la pièce. Toutefois, il ne s'agit pas d'un salaire, mais d'une gratification, le travail pénitentiaire trouvant en effet son fondement dans l'article 30bis du Code pénal. Selon l'article 67 du règlement général des prisons, le produit du travail pénitentiaire est en outre insaisissable. Cette insaisissabilité est justifiée par l'impérieuse nécessité de constituer un pécule de sortie nécessaire à la réinsertion sociale. Cependant, la possibilité est offerte au condamné en vertu de l'article 68 du Règlement général d'effectuer des prélèvements sur ce pécule en vue d'aider sa famille, de payer des amendes et d'honorer des dettes. Il ne faut pas perdre de vue que le montant des gratifications n'atteint pas un taux tel qu'il permette une indemnisation intégrale des parties civiles. A l'occasion de l'examen des dossiers de libération conditionnelle, une attention particulière est attachée aux remboursements déjà effectués aux victimes ainsi qu'aux intentions du condamné à ce sujet dans le cadre de son plan de reclassement.

L'examen des perspectives de réinsertion sociale des condamnés apprend que les faibles ressources des libérés ne leur permettront sans doute jamais d'honorer intégralement leurs obligations à l'égard de leurs victimes.

7. Réforme du Code pénal

Plusieurs membres se réjouissent de l'aboutissement imminent de la réforme du Code pénal. Ils souhaitent que le rapport du Commissaire royal à la Réforme du Code pénal leur soit communiqué afin que ce document de haute valeur juridique leur serve à préparer le débat que le

het hen mogelijk zal maken het debat voor te bereiden dat de Vice-Eerste Minister wenst te houden met de verenigde commissies voor de Justitie van Kamer en Senaat alvorens een wetsontwerp in te dienen.

Nu de hervorming van het Strafwetboek ten einde loopt, vindt een lid dat men de hervorming van het Wetboek van Strafvordering zou moeten aanvatten. De strafrechtelijke procedure vormt immers een echte « liturgie » die grondig moet worden herzien. Bovendien wijst hij erop dat een commissie dat vraagstuk al langdurig onderzocht heeft.

De Vice-Eerste Minister wijst erop dat de werkzaamheden van de met de hervorming belaste Koninklijke Commissaris, de heer Bekaert, onderbroken werden.

De hervorming van het Wetboek van Strafvordering zal echter kunnen worden aangevat met inachtneming van de hervorming van het Strafwetboek en zodra deze laatste een feit zal zijn.

F. Depolitisering van de benoemingen in de magistratuur

Ook het vraagstuk van de depolitisering van de benoemingen bij de magistratuur werd te berde gebracht. De Vice-Eerste Minister is bezig met een experiment waarbij adviesbevoegdheid toegekend wordt aan een College dat niet alleen uit magistraten is samengesteld maar waarvan ook de Stafhouder van de Orde van Advocaten deel uitmaakt. Er wordt omtrent die regeling nadere toelichting gevraagd. Zo rijst bij voorbeeld de vraag of het advies van het College moet worden gevolgd dan wel of de Vice-Eerste Minister een beslissing kan nemen die verschilt van die welke voorgesteld wordt en of hij een dergelijke beslissing met redenen dient te omkleeden. Het lid is immers de mening toegedaan dat de Minister van Justitie de mogelijkheid moet kunnen hebben van het advies van het College af te wijken. Het lid voegt eraan toe dat de oprichting van een School voor magistraten indenkbare is.

De Vice-Eerste Minister herinnert eraan dat hij bij het einde van de vorige zitting in het Parlement aangekondigd heeft dat met ingang van 1 oktober 1984 bij wijze van experiment een regeling zou worden toegepast waarbij een collegiaal advies zou worden uitgebracht voor de eerstvolgende benoemingen bij de magistratuur in vier gerechtelijke arrondissementen: Antwerpen, Charleroi, Gent en Luik. Dat experiment is grotendeels het gevolg van een suggestie van stafhouder de Stexhe.

Het gaat hier om de benoeming van rechters in de rechtbanken van eerste aanleg, de rechtbanken van koop-handel en de arbeidsrechtbanken, van vrederechters en politierechters, van substituten van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur.

De Minister wint, via de procureur-generaal bij het hof van beroep, een collegiaal advies in van de korpschefs, zowel in hoger beroep als in eerste aanleg, die bij een dergelijke kandidatuur belang hebben. Ook de stafhouder van de Orde van Advocaten maakt van dat College deel uit.

Het advies, dat met redenen moet worden omkleed, heeft betrekking op de vraag of de gegadigde al dan niet geschikt geacht wordt om het ambt uit te oefenen zonder dat de gegadigden gerangschikt mogen worden.

Het advies wordt door de procureur-generaal bij het hof van beroep aan de Minister overgezonden.

Vice-Premier Ministre souhaite avoir avec les commissions réunies de la Justice de la Chambre et du Sénat avant de déposer un projet de loi.

Un membre estime que la réforme du Code pénal s'achevant, il y a lieu de mettre en œuvre celle relative au Code de procédure pénale. La procédure pénale constitue en effet une véritable « liturgie », qu'il convient de revoir profondément. Il rappelle en outre qu'une commission a déjà examiné longuement ce problème.

Le Vice-Premier Ministre souligne que les travaux du Commissaire Royal, M. Bekaert, chargé de cette réforme ont été interrompus.

L'examen de la réforme du Code de procédure pénale pourra cependant être entrepris en tenant compte de la réforme du Code pénal et dès que celle-ci sera concrétisée.

F. Dépolitisation des nominations dans la magistrature

Le problème de la dépolitisation des nominations dans la magistrature est également évoqué. Le Vice-Premier Ministre a mis sur pied un système expérimental, conférant une compétence d'avis à un Collège composé non seulement de magistrats mais également du bâtonnier de l'Ordre des avocats. Plus de précisions sont demandées en ce qui concerne ce système. La question se pose, par exemple, de savoir si l'avis du Collège doit être suivi ou si le Vice-Premier Ministre peut prendre une décision différente de celle qui est proposée et s'il doit motiver une telle décision. L'intervenant estime en effet que le Ministre de la Justice doit pouvoir déroger à l'avis donné par le collège. Il ajoute que la création d'une Ecole de la magistrature n'est pas une solution envisageable.

Le Vice-Premier Ministre rappelle qu'il avait annoncé au Parlement, à la fin de la session précédente, qu'un système d'avis collégial pour les premières nominations dans la magistrature avait été mis sur pied, à partir du 1er octobre 1984, à titre expérimental, dans quatre arrondissements judiciaires: Anvers, Charleroi, Gand et Liège. Il s'agit en grande partie, d'une suggestion qui a été faite par M. le Bâtonnier de Stexhe.

Sont concernées, les nominations aux fonctions de juges aux tribunaux de première instance, de commerce et du travail, de juge de paix et de police, de substitut du procureur du Roi et de l'auditeur du travail.

Le Ministre demande, via le procureur général près la Cour d'appel, un avis collégial des chefs de corps, d'appel et de première instance, concernés par la candidature. Le bâtonnier de l'Ordre des avocats fait également partie de ce collège.

L'avis, qui doit être motivé, porte sur la question de savoir si le candidat est jugé apte ou non à exercer la fonction, sans qu'il puisse y avoir de classement des candidats.

L'avis est transmis au Ministre par le procureur général près la Cour d'appel.

Indien de Minister meent dit collegiaal advies niet te moeten volgen, brengt hij zulks ter kennis van de auteurs van het advies met vermelding van de redenen van zijn beslissing.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat het advies van het college normaal gevolgd wordt en dat hijzelf, zoals zijn opvolgers, van dat advies enkel zullen afwijken wanneer daarvoor ernstige redenen aanwezig zijn.

Dat systeem werd door de magistratuur zeer gunstig onthaald. De Eerste Voorzitter van het Hof van Cassatie, evenals de procureur-generaal bij dat Hof hebben een bijzonder gunstig advies uitgebracht over die hervorming welke, naar hun gevoelen, een « belangrijke verbetering » betekent.

Zij hebben de verzekering gegeven dat zij heel speciaal bij de korpschefs zullen aandringen opdat deze alles in het werk stellen om het experiment te doen slagen.

De Vice-Eerste Minister heeft een eerste reeds adviezen ontvangen voor Charleroi en Luik, maar tot op heden werd geen enkele benoeming gedaan.

Toch is de Minister van oordeel dat het voorgestelde systeem niet bij wet moet worden opgelegd. Bepaalde colleges zouden het systeem immers kunnen vervalsen door slechts één enkele kandidaat voor te dragen, die impliciet door de Minister van Justitie zou moeten benoemd worden ongeacht wat de Minister daar zelf over denkt. Politieke benoemingen zijn dus niet uitgesloten. Het zou volstaan dat een college de persoon wiens politieke kleur overeenstemt met die van de meerderheid van het college, als enige kandidaat voorstelt. Zodoende zou men trouwens een systeem kunnen uitwerken waarin de benoemingen bij coöptatie gebeuren.

Opgemerkt werd dat het voorgestelde systeem de procedure zal versnellen, zodat het probleem van de vacatures zal worden verholpen. Het systeem zal leiden tot de aanwerving van bekwame magistraten aangezien de politieke kleur niet langer doorslaggevend zal zijn.

Het systeem draagt er derhalve toe bij de achterstand in gerechtszaken weg te werken.

Verheugend is ook dat de stafhouder van de Orde van advocaten aan dit college zijn medewerking verleent. De beoordeling die hij geeft van de kwaliteit van de magistraten is immers van groot belang. Bovendien zouden bij voorkeur advocaten tot magistratuur moeten worden benoemd. Vaak is gebleken dat ervaren advocaten goede magistraten worden.

Een lid vraagt of de huidige regeling waarbij, vooral in Vlaanderen, de benoemingen worden verdeeld tussen gegadigden van rechts en hun linkse tegenhangers, al dan niet gehouden blijft.

Voorts wordt gevraagd of met het overwogen systeem politieke benoemingen kunnen worden voorkomen. Een lid haalt het voorbeeld aan van een magistratuur die, om een benoeming in de wacht te slepen, tot driemaal toe van politieke familie is veranderd. Dit soort handelwijze bewijst dat de vigerende procedure dringend aan herziening toe is.

Het huidige systeem waarbij alleen het politieke evenwicht als criterium geldt, kan zeker niet in stand worden gehouden. Het is echter de vraag of het opgezette experiment uitsluit dat een kandidaat noodgedwongen zijn levensbeschouwelijke overtuiging kenbaar maakt en zich bij een politieke partij aansluit alleen met het doel te worden benoemd.

Naar de mening van de Vice-Eerste Minister mag het politieke criterium niet volkomen worden uitgesloten. Enerzijds moet men er op bedacht zijn dat ook de magistra-

Si le Ministre estime ne pas devoir suivre cet avis collégial, il le fait savoir aux auteurs de celui-ci en motivant sa décision.

Le Vice-Premier Ministre déclare que normalement l'avis du collège sera suivi et que tant lui que ses successeurs ne dérogeront à cet avis, que si des raisons graves l'imposent.

Ce système a été fort bien accueilli par la magistrature. Le Premier Président de la Cour de cassation ainsi que le Procureur général près celle-ci ont fait part de leur avis particulièrement favorable sur cette réforme qui leur paraît constituer une « amélioration considérable ».

Ils ont assuré qu'ils insisteront tout spécialement auprès des chefs de corps afin que ceux-ci mettent tout en œuvre pour que cette expérience porte tous ses fruits.

Les premiers avis pour Charleroi et Liège sont parvenus au Vice-Premier Ministre mais aucune nomination n'a encore pu se faire à ce jour.

Le Vice-Premier Ministre estime cependant qu'il ne faudrait pas légaliser le système proposé. Certains collèges pourraient en effet énerver le système en ne présentant qu'un seul candidat qui devrait implicitement être nommé par le Ministre de la Justice quelque soit son avis. Des nominations politiques ne sont dès lors pas exclues. Il suffirait qu'un collège retienne comme seul candidat capable, le candidat correspondant à la tendance politique de la majorité des membres du collège. Ce moyen permettrait d'ailleurs d'instaurer un système de nomination par cooptation.

Il est observé que le système préconisé aura pour conséquence de raccourcir la procédure et donc de remédier au problème des places vacantes. De plus, il assure un recrutement de magistrats compétents dans la mesure où l'élément politique n'est plus primordial.

Le système contribue donc à résorber l'arriéré judiciaire.

Il faut également se réjouir de la participation du bâtonnier de l'Ordre des avocats à ce collège. Il y a lieu en effet de souligner l'importance de son appréciation en ce qui concerne la qualité des magistrats. En outre, il y a lieu d'insister sur le fait qu'il conviendrait de promouvoir la nomination d'avocats en tant que magistrats. Il faut en effet rappeler que les avocats expérimentés font d'excellents magistrats.

Un membre s'informe en outre du maintien du système actuel de répartition entre les candidats de droite et les candidats de gauche principalement en vigueur en Flandre.

La question est, par ailleurs, posée de savoir si le système préconisé évitera les nominations politiques. Un membre cite le cas d'un magistrat ayant changé trois fois d'appartenance politique afin d'obtenir une nomination. Ce genre de procédé démontre la dégradation de la procédure en vigueur.

Le système actuel qui ne retient que le seul critère de pondération politique ne peut certes être maintenu. La question se pose cependant de savoir si l'expérience mise sur pied exclut toute obligation pour un candidat de rendre publique son obédience philosophique et de s'affilier à un parti politique dans le seul but d'obtenir une nomination.

Le Vice-Premier Ministre estime qu'il ne faut pas exclure complètement le critère politique. D'une part, il y a lieu de tenir compte du fait que les magistrats ne sont pas

ten er een politieke en levensbeschouwelijke mening op na houden en, anderzijds, past het niet dat een rechtbank op levensbeschouwelijk of politiek vlak homogeen is samengesteld. Een regeling die aan dit gegeven zou voorbijgaan, zou een systeem van coöptatie in het leven roepen waarbij de magistraten het « getrouwe evenbeeld » van hun voorgangers zijn.

De samenstelling van de hoven en rechtbanken moet met de maatschappij mee evolueren.

Vandaar dat de magistraten geschikt moeten zijn voor de uitoefening van hun ambt en dat tussen de levensbeschouwelijke overtuigingen een evenwicht moet worden ingebouwd.

Niettegenstaande de intentieverklaringen van de vorige Ministers van Justitie dat zij de magistratuur uit de politieke sfeer zouden lichten, moet worden geconstateerd dat die verklaringen een dode letter zijn gebleven en dat de werkzaamheden van de ter zake door de heer Van Elslande ingestelde werkgroep niet tot concrete hervormingen hebben kunnen leiden.

Bijgevolg bestaat de beste oplossing erin de Minister van Justitie te laten beslissen op grond van de door de colleges uitgebrachte adviezen.

Verscheidene leden zijn het daarmee eens. Om die beslissing mogelijk te maken moeten drie factoren in aanmerking worden genomen, met name de beroepsbekwaamheid, de menselijke kwaliteiten en een evenwichtige levensbeschouwelijke vertegenwoordiging.

Hoewel hij te vinden is voor het voorgestelde systeem, vraagt een lid of de kwestie van de professionalisering van de magistratuur is onderzocht. Is bijvoorbeeld aandacht besteed aan de wezenlijke inbreng die de rechters in sociale zaken en in handelszaken kunnen hebben in de arbeidsrechtbanken, resp. de rechtbanken van koophandel? Die rechters hebben hun ervaring immers buiten de rechtbanken opgedaan.

Voorts wordt gevraagd of ook rekening is gehouden met de niet te onderschatten rol van de provincieraden die jonge magistraten bij de hoven van beroep hebben voorgedragen, wat betreft de benoemingsprocedure.

G. Toepassing van de wet

Er worden inlichtingen gevraagd in verband met de toepassing van onlangs in werking getreden wetten.

1. Alcoholhoudende dranken

Verschillende leden vragen inlichtingen in verband met de toepassing van de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht.

Zijn er veel vergunningen aangevraagd?

Wat is de financiële weerslag van de ingediende aanvragen?

De Vice-Eerste Minister antwoordt dat er in 1984 22 259 vergunningen werden aangevraagd, de vergunningen voor occasionele drankgelegenheden niet inbegrepen. Die vergunningen en de vergunningen voor occasionele drankgelegenheden brachten 308 miljoen op.

dépourvus d'opinions philosophique et politique, et, d'autre part, il ne convient pas qu'un tribunal soit composé philosophiquement ou politiquement de manière homogène. Une procédure qui ne tiendrait pas compte de cette réalité instituerait un système de cooptation par lequel les magistrats seraient des « copies conformes » de leurs prédécesseurs.

Or, la composition des juridictions doit évoluer parallèlement à l'évolution de la société.

Dès lors il faut, à la fois, que les magistrats soient aptes à accomplir leurs fonctions et qu'un équilibre entre les sensibilités philosophiques soit réalisé.

De plus, nonobstant les déclarations d'intention des Ministres de la Justice précédents de dépolitiser la magistrature il faut noter que ces déclarations n'ont pu être réalisées et que les travaux du groupe de travail institué à cette fin par M. Van Elslande n'ont pu aboutir à des réformes concrètes.

Par conséquent, la meilleure solution consiste encore à laisser au Ministre de la Justice le soin de trancher en fonction des avis émis par les collèges.

Plusieurs membres approuvent cette déclaration. La remarque est en outre faite que trois éléments doivent être pris en considération pour permettre la décision : la compétence, les qualités humaines et la représentation philosophique équilibrée.

Un membre estime que tout en admettant le système proposé, la question se pose de savoir si le problème d'une certaine professionnalisation de la magistrature a été examiné. A-t-on par exemple pris en considération l'apport réel des juges sociaux et consulaires nommés respectivement dans les tribunaux du travail et les tribunaux du commerce? Ces juges bénéficient en effet d'une expérience acquise à l'extérieur des tribunaux.

De plus, la question est posée de savoir si le rôle non-négligeable des conseils provinciaux, qui ont présenté de jeunes magistrats près les cours d'appel, a également été pris en considération en ce qui concerne la procédure de nomination.

G. Application de la loi

Des informations sont demandées en ce qui concerne l'application de législations entrées en vigueur récemment.

1. Boissons spiritueuses

Plusieurs membres s'informent de l'application de la loi du 28 décembre 1983 sur le débit de boissons spiritueuses et sur la taxe de patente.

Les demandes de patentes sont-elles nombreuses?

Quelle est l'incidence financière des demandes introduites?

Le Vice-Premier Ministre déclare que le nombre de patentes délivrées en 1984, à l'exception des patentes pour les débits occasionnels, est de 22 259. Les recettes relatives à ces patentes et aux patentes pour les débits occasionnels se montent à un montant de 308 millions.

2. Dading

Verschillende leden vrezen dat de parketten de wet van 28 juni 1984 tot uitbreiding van het toepassingsveld van het verval van de strafvordering voor sommige misdrijven tegen betaling van een geldsom verschillend zullen toepassen.

Zij vragen dan ook hoever het staat met de toepassing van die wet en welke ervaring men heeft opgedaan met de toepassing ervan.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de vijf procureurs-generaal in onderling overleg uitvoeringscirculaires hebben opgesteld met betrekking tot de toepassing van de wet van 28 juni 1984.

Die circulaires waken ervoor de strekking van de wet niet in te perken maar coördineren tegelijk het optreden van de parketten bij de toepassing van de nieuwe wet door een aantal criteria op te stellen waardoor de tijdens de parlementaire voorbereiding beoogde eenvormige toepassing wordt bewerkstelligd. Bovendien wordt bij het organiseren van de procedure rekening gehouden met de wensen van de wetgever.

Zo moet de voorgestelde geldsom redelijk zijn, gelet op de vereisten van een billijke bestraffing en op de financiële mogelijkheden van de beklaagde.

Indien de benadeelde nog niet volledig vergoed is, zal degene die het misdrijf heeft gepleegd ingelicht worden over het door het slachtoffer geëiste bedrag en de wijze waarop het kan worden betaald. Het parket houdt toezicht op de schadeloosstelling.

Er werd speciaal op gelet dat de rechten van de verdediging in acht genomen worden. Wanneer aan de verdachte wordt meegedeeld dat het parket of het auditoraat van plan is de strafvordering voor sommige misdrijven te doen vervallen tegen betaling van een geldsom, worden hem de volgende inlichtingen verstrekt :

- a) de plaats, datum en strafrechtelijke kwalificatie van de feiten waarop het voorstel betrekking heeft;
- b) de omvang van het verschuldigde bedrag, eventueel na schadeloosstelling van de benadeelde;
- c) de mogelijkheid om het voorstel al of niet te aanvaarden en de waarschuwing dat hij in rechte zal worden gedagvaard als hij het voorstel afwijst;
- d) de wijze van betaling;
- e) waar en wanneer het dossier kan worden ingekeken en de termijn binnen welke het dossier op de griffie te zijner beschikking ligt.

Indien een advocaat te kennen heeft gegeven dat hij bij het verloop van de zaak betrokken is, wordt hij eveneens op de hoogte gebracht van de beslissing van het openbaar ministerie en van de toestemming om kennis en afschrift te nemen van het dossier.

Als het om een verkeersongeval gaat, wordt ook een afschrift van het vergoedingsvoorstel naar de verzekeringsmaatschappij van de verdachte gezonden als ze al iets van zich heeft laten horen.

Het dient ook aangestipt dat de betrokkene een advocaat kan raadplegen.

In het raam van het door de Vice-Eerste Minister nagestreefde beleid van voorlichting worden de rechtzoe-

2. Transaction

Plusieurs membres craignent une application différente selon les parquets de la loi du 28 juin 1984 étendant pour certaines infractions le champ d'application de l'extinction de l'action publique moyennant le paiement d'une somme d'argent.

Dès lors, ils s'informent de la mise en application de la loi et de l'expérience déduite des cas d'application de cette loi.

Le Vice-Premier Ministre déclare que les cinq procureurs généraux viennent d'élaborer, après s'être concertés, des circulaires très détaillées quant aux modalités d'application de la loi du 28 juin 1984.

Tout en veillant à ne pas limiter la portée de la loi, ces circulaires assurent la coordination de l'action des parquets dans la mise en œuvre de la loi nouvelle, en fixant une série de critères, afin de garantir l'application uniforme souhaitée lors des travaux préparatoires. De plus, la procédure a été organisée en tenant compte également des souhaits exprimés par le législateur.

Ainsi, la somme proposée devra être d'un montant raisonnable, en fonction à la fois des impératifs d'une juste sanction et des possibilités financières du prévenu.

Si le préjudicié n'est pas encore complètement indemnisé, l'auteur de l'infraction sera informé du montant réclamé par la victime et de la manière dont celui-ci peut être payé. Le parquet surveillera l'indemnisation.

On a particulièrement veillé au respect des droits de la défense. Chaque fois qu'un inculpé est informé de l'intention du parquet ou de l'auditorat de faire éteindre l'action publique par le paiement d'une somme d'argent, les données suivantes lui seront communiquées :

- a) lieu, date et qualification pénale des faits sur laquelle se fonde la proposition;
- b) montant de la somme d'argent à payer, après éventuel dédommagement du préjudicié;
- c) possibilité qu'il a d'accepter ou non la proposition et avertissement qu'en cas de refus, il sera cité à comparaître devant le tribunal;
- d) manière d'effectuer le paiement;
- e) le lieu où et les heures pendant lesquelles le dossier peut être consulté, ainsi que le délai pendant lequel le dossier sera mis à sa disposition au greffe.

Si un avocat a fait connaître qu'il est intéressé au développement de l'affaire, il sera également informé de la décision du ministère public et de l'autorisation de prendre connaissance et copie du dossier.

S'il s'agit d'un accident de roulage, une copie de la proposition d'indemnisation sera également envoyée à la société d'assurance de l'inculpé, si celle-ci s'est déjà manifestée.

Il faudra préciser également que l'intéressé peut consulter un avocat.

Dans le cadre de la politique d'information envisagée par le Vice-Premier Ministre, il sera procédé à une information

kenden ingelicht over de toepassingswijze van de nieuwe wet.

De commissie vraagt dat de leden en de balies van die circulaires zouden worden in kennis gesteld.

3. Rechtsbijstand

Een lid verwondert zich erover dat het in december 1984 verschenen koninklijk besluit, dat een vergoeding van 75 miljoen toekent aan de advocaten-stagiairs, in niets verschilt van dat van 1983. Hij herinnert eraan dat de Vice-Eerste Minister bij de bespreking van de vorige begroting heeft verklaard dat het systeem van verdeling over de stagiairs naar rata van de werkelijk verrichte prestaties zijn voorkeur genoot.

Aangezien niet uitdrukkelijk voor dit criterium werd gekozen, kunnen de balies nog steeds kiezen tussen een forfaitaire vergoeding en een vergoeding naar rata van de geleverde prestaties. Het lid is echter van oordeel dat dit laatste systeem billijker is en dus de voorkeur moet genieten.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat de som die op de begroting van het departement onder de afdeling « vergoedingen verleend aan de advocaten-stagiairs » uitgetrokken is, wordt gestort aan de Nationale Orde van Advocaten die instaat voor de verdeling ervan over de verschillende balies van het land.

De verdeling over de balies gebeurt op grond van het aantal bij iedere balie ingeschreven stagiairs die metterdaad aan de activiteit van het bureau van consultatie en verdediging hebben deelgenomen.

Aan iedere balie worden de sommen hetzij forfaitair, hetzij naar rata van de effectief geleverde prestaties verdeeld.

Dit systeem, dat in het besluit van 1983 voorkomt, wordt inderdaad behouden in het besluit van 1984.

Volgens de voor het gerechtelijk jaar 1983-1984 verkregen inlichtingen hebben negen op de zesentwintig balies het forfaitaire systeem toegepast en de overige een proportioneel systeem.

Klaarblijkelijk hebben de meeste balies dus voor het proportionele systeem gekozen.

Het nieuwe koninklijk besluit bevat echter slechts een tijdelijke regeling. Er moest inderdaad voor een bepaald verdelingssysteem worden gekozen op grond van door de balies verstrekte gegevens. Het zijn immers de balies die belast zijn met de verdeling van de toelagen en er moet worden rekening gehouden met hun wensen en eventuele praktische moeilijkheden.

De Nationale Orde van Advocaten heeft echter slechts op 25 oktober 1984 het verantwoordingsverslag met betrekking tot de toelagen van 1983 bezorgd.

De diensten van de Vice-Eerste Minister hebben dit lijvig rapport niet tijdig in detail kunnen bestuderen.

Het koninklijk besluit moest immers reeds vóór 31 december 1984 verschijnen. Dit jaar zal de Vice-Eerste Minister een eenvormig systeem invoeren.

H. Bestuur van het departement van Justitie

1. Deurwaardersexploten

Een lid betreurt dat sommige gerechtsdeurwaarders weinig zorg aan hun taak besteden. Door de gerechtsdeur-

des justiciablen concernant les modalités d'application de la loi nouvelle.

La commission demande que ces circulaires soient communiquées aux membres et aux barreaux.

3. L'assistance judiciaire

Un membre s'étonne que l'arrêté royal qui vient d'être publié en décembre 1984, et qui accorde un subside de 75 millions aux avocats stagiaires soit identique à celui pris en 1983. Il rappelle que le Vice-Premier Ministre avait précisé lors de l'élaboration du précédent budget que c'était le système de distribution aux stagiaires en fonction des prestations réellement effectuées qui avait sa préférence.

En ne spécifiant pas le choix de ce critère, les barreaux peuvent encore toujours choisir entre une indemnisation forfaitaire et une indemnisation proportionnelle au travail effectué. Il estime cependant que ce dernier système est plus équitable et doit donc prévaloir.

Le Vice-Premier Ministre déclare que les sommes inscrites au budget du département, sous la section « indemnités allouées aux avocats stagiaires », sont versées à l'Ordre national des Avocats qui en assure la répartition entre les différents barreaux du pays.

La répartition entre les barreaux s'opère sur base du nombre de stagiaires inscrits dans chaque barreau, ayant participé de façon effective aux activités du bureau de consultation et de défense.

Dans chaque barreau, les sommes sont réparties soit d'une manière forfaitaire, soit sur base des prestations effectivement accomplies.

Ce système, figurant dans l'arrêté de 1983, est effectivement maintenu, dans l'arrêté de 1984.

D'après les renseignements obtenus pour l'année judiciaire 1983-1984, neuf des vingt-six barreaux ont appliqué un système forfaitaire, les autres un système proportionnel.

C'est donc, semble-t-il, le système proportionnel qui a été retenu par la majorité des barreaux.

Le nouvel arrêté royal maintient cependant un système temporaire. En effet, le choix du système de répartition devait être opéré sur base des renseignements qui seraient fournis par les barreaux. C'est en effet eux qui sont chargés de la répartition des subsides et il convient de tenir compte de leurs souhaits et des difficultés pratiques qu'ils rencontrent éventuellement.

Or, ce n'est que le 25 octobre 1984 que l'Ordre national des Avocats a adressé un rapport justificatif de l'utilisation des subsides en 1983.

L'analyse détaillée de ce très volumineux rapport n'a pu être effectuée en temps utile par les services du Vice-Premier Ministre.

L'arrêté royal devait en effet être publié avant le 31 décembre 1984. Cette année, le Vice-Premier Ministre instituera un système unifié.

H. Administration de Justice

1. Exploits d'huissier

Un membre regrette le manque de diligence dont font preuve certains huissiers de justice. En permettant à

waarders toe te staan het exploit op het gemeentehuis af te geven wanneer de betrokkene afwezig is, wordt een bepaalde vorm van nalatigheid in de hand gewerkt omdat ze al te dikwijls niet meer de moeite doen contact met de rechtsonderhorige te zoeken.

De huidige regeling is des te nefaster daar sommige gemeenten, zoals de stad Gent, een nieuwe belasting hebben ingevoerd op het overhandigen van deurwaarders-exploten.

In geval van dagvaarding krijgt de rechtsonderhorige aldus een bijkomende last opgelegd.

De Vice-Eerste Minister vindt eveneens dat dergelijke belastingen, die door een groot aantal gemeenten in Vlaanderen, Wallonië en Brussel zijn goedgekeurd, de goede werking van het gerecht hinderen.

Bijgevolg heeft hij een wetsontwerp ingediend dat aan dat vraagstuk een oplossing moet geven. Dat ontwerp, dat de artikelen 37, 38, 43 en 46 van het Gerechtelijk Wetboek wijzigt, wordt thans door de Senaatcommissie voor de Justitie onderzocht. (Stuk n° 719/1)

Het ontwerp handhaaft de huidige procedure van betekening voor de exploten in strafzaken. Zulks betekent dat de gerechtsdeurwaarder, indien het exploit niet aan de persoon of aan de woonplaats kan worden betekend, het tegen een visum in het politiecommissariaat afgeeft.

Om evenwel te voorkomen dat in strafzaken het vraagstuk van de gemeentebelastingen blijft bestaan, wordt in het ontwerp gepreciseerd dat de overhandiging op het commissariaat zonder kosten geschiedt.

Voor ander dan strafzaken legt het ontwerp niet langer de medewerking van de gemeentepolitie voor de overhandiging van de exploten op, en wordt bijgevolg eveneens een oplossing aan het vraagstuk gegeven.

De gerechtsdeurwaarder die het exploit niet « aan de persoon » kan betekenen, geeft een afschrift van het exploit in de woonplaats van die persoon af. Vervolgens moet hij binnen 24 uur aan de betrokkene een aangetekende brief schrijven waarin hem wordt gepreciseerd dat een afschrift van het exploit op de bedoelde datum werd afgegeven en dat een nieuw afschrift op het kantoor van de gerechtsdeurwaarder te zijner beschikking ligt.

2. Belgisch Staatsblad

Een lid onderstreept de achterstand bij het *Belgisch Staatsblad*. Die vertraging brengt onder meer problemen met zich wat betreft de publikatie van de vennootschapsakten.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat hij een beheersaudit heeft aangewezen om de redenen van die achterstand te achterhalen.

Zijns inziens ligt de werkelijke reden van de vertraging in het feit dat het *Staatsblad* er niet in geslaagd is zich aan de technologische veranderingen aan te passen en dat het in een verkeerde produktieorganisatie vastgelopen is, zonder ooit het normale produktiviteitsniveau te hebben kunnen bereiken. Onder de voornaamste oorzaken van de vertraging kan men de volgende citeren: het toegenomen aantal inlassingen, de moeilijkheid om de nieuwe technologische uitrusting te beheersen, het ontbreken van produktienormen, de slechte coördinatie tussen de verschillende diensten, de omvang van het onwettige absentisme (9 %). Het gaat bijgevolg niet om een vraagstuk dat met een ontoereikende personeelsbezetting verband houdt.

Volgens de audit kan alleen met een herstelplan op basis van een arbeidsovereenkomst de vertraging worden ingeloo-

l'huissier de remettre l'exploit à la maison communale en cas d'absence de l'intéressé, une certaine forme de négligence des huissiers est encouragée dans la mesure où, trop souvent, ils ne font pas l'effort de prendre contact avec le justiciable.

Le système en vigueur est d'autant plus néfaste que certaines communes, telle que la ville de Gand, ont instauré une nouvelle taxe sur la remise des exploits d'huissier de justice.

En cas d'assignation, le justiciable se voit ainsi imposer une charge supplémentaire.

Le Vice-Premier Ministre estime également que les taxes votées par un grand nombre de communes tant en Flandre, qu'en Wallonie et à Bruxelles, constituent une entrave au bon fonctionnement de la Justice.

Aussi a-t-il déposé un projet de loi qui apporte une solution au problème. Ce projet, modifiant les articles 37, 38, 43 et 46 du Code judiciaire est actuellement examiné par la Commission de la Justice du Sénat (Doc. n° 719/1)

Il maintient la procédure de signification actuelle pour les exploits en matière pénale. Cela signifie que si l'huissier ne peut remettre l'exploit à personne ou à domicile, il le remet contre visa au commissariat de police.

Afin cependant d'éviter, dans ces matières pénales, que ne continue à se poser le problème des taxes communales, il est précisé dans le projet que la remise au commissariat s'effectue sans frais.

Pour les matières autres que pénales, le projet n'impose plus le recours aux polices communales pour la remise des exploits, et donc apporte également une solution au problème.

L'huissier de justice qui ne peut signifier l'exploit « à personne » dépose une copie de l'exploit au domicile. Il doit ensuite dans les 24 heures écrire au signifié une lettre recommandée lui précisant qu'une copie de l'exploit a été déposée à telle date et qu'une nouvelle copie est à sa disposition dans les bureaux de l'huissier de justice.

2. Moniteur belge

Un membre souligne le retard des publications du *Moniteur belge*. Ce retard occasionne en effet des problèmes en ce qui concerne la publication des actes de sociétés.

Afin de connaître les causes du retard, le Vice-Premier Ministre déclare avoir désigné un audit de gestion.

Selon lui, les vraies raisons du retard résident dans le fait que le *Moniteur* n'a pas réussi à s'adapter aux changements technologiques mis en place et s'est fourvoyé dans une mauvaise organisation de la production, sans jamais parvenir à atteindre son niveau de productivité. Parmi les principales causes de retard, l'on peut, par ailleurs, citer entre autres: la croissance du nombre d'insertions, la difficulté de maîtriser le nouvel équipement technologique, l'absence de normes de production, la mauvaise coordination entre les différents services, le taux élevé d'absentisme non légal (9 %). Il ne s'agit donc pas d'un problème lié à un nombre insuffisant d'effectifs.

Selon l'audit, seul un plan de redressement, articulé autour d'une charte de travail, permettra de résorber le

pen en voorkomen dat het zich nog voordoet. De produktie moet in haar geheel worden geherstructureerd en de inspanning zou hoordzakelijk moeten slaan op de vaststelling van produktienormen, op de vorming en de herscholing van de personeelsleden, op de invoering van een produktieschema en op een verbetering van de arbeidsvoorwaarden. De Vice-Eerste Minister wil voor de laatste fase een audit aanwijzen om de hervormingen door te voeren.

I. Strafrecht

1. Belastingontduiking

Het vraagstuk van de groeiende onveiligheid geldt niet alleen voor het fysiek geweld. De witteboordmisdadigheid doet eveneens problemen rijzen. De fiscale en de sociale fraude hebben tot gevolg dat de Staat een groot inkomstenverlies lijdt. Belastingontduiking kan bijgevolg op dezelfde grond worden vervolgd als verduistering.

De Vice-Eerste Minister verklaart dat hij een werkgroep heeft opgericht onder het voorzitterschap van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie Krings, die voorstellen moet doen om, enerzijds, economische afdelingen op te richten bij de rechtbanken van koophandel of bij sommige daarvan en, anderzijds, om economische en financiële afdelingen te organiseren en te ontwikkelen bij de parketten. Het betreft hier een verlengstuk van de studies die enkele jaren geleden, toen de heer Vanderpoorten aan het bewind was, werden aangevat over het vraagstuk van de magistratuur voor economische aangelegenheden.

2. Humanisering van bepaalde regelingen in strafzaken

Verskillende leden pleiten voor een humanisering van die regelingen. Sommige praktijken zijn immers onaanvaardbaar (lange wachttijden voor de getuigen na een oproeping door de politie, opsluiting van de beklaagden in getraliede kooien in het gerechtsgebouw...).

III. STEMMINGEN

De artikelen en de begroting van het Ministerie van Justitie voor het begrotingsjaar 1985 werden aangenomen met 9 tegen 7 stemmen.

De artikelen en het wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting van het Ministerie van Justitie voor het begrotingsjaar 1984 werden aangenomen met 9 tegen 6 stemmen.

De Rapporteur,

J. BARZIN

De Voorzitter,

L. REMACLE

retard et d'éviter qu'il ne se reproduise. Il convient de restructurer globalement la gestion de production et l'effort devra porter essentiellement sur la fixation de normes de production, sur la formation et le recyclage des agents, sur la mise en place d'un schéma de la production et sur une amélioration des conditions de travail. Le Vice-Premier Ministre a l'intention de désigner l'audit pour une dernière phase permettant l'introduction de réformes.

I. Droit pénal

1. Fraude fiscale

Le problème de l'insécurité croissante ne concerne pas uniquement la violence physique. La délinquance en col blanc pose également un problème. La fraude fiscale et la fraude sociale ont pour conséquence que l'Etat subit une perte de recettes. La fraude fiscale doit donc être poursuivie au même titre qu'un détournement.

Le Vice-Premier Ministre déclare avoir institué un groupe de travail, sous la présidence du Procureur général près la Cour de Cassation, M. Krings, chargé de faire des propositions en vue de créer, d'une part, des sections économiques au sein des tribunaux de commerce ou de certains de ceux-ci et, d'autre part, d'organiser et de développer des sections économiques et financières au sein des parquets. Il s'agit du prolongement des études entreprises, il y a quelques années, à l'époque de M. Vanderpoorten, sur la question de la magistrature économique.

2. Humanisation du système pénal

Plusieurs membres plaident pour une humanisation du système pénal. Certaines pratiques sont en effet inadmissibles (longues attentes des témoins après des convocations par la police, emprisonnement de prévenus dans des cages grillagées au palais de justice...).

III. VOTES

Les articles et le budget du Ministère de la Justice pour l'année budgétaire 1985 ont été adoptés par 9 voix contre 7.

Les articles et le projet de loi ajustant le budget du Ministère de la Justice pour l'année budgétaire 1984 ont été adoptés par 9 voix contre 6.

Le Rapporteur,

J. BARZIN

Le Président,

L. REMACLE

WETSONTWERP

houdende aanpassing van de begroting
van het Ministerie van Justitie
van het begrotingsjaar 1984

ERRATA

in de wetstabel

TITEL I

LOPENDE UITGAVEN

Sectie 31

Eigenlijk Ministerie van Justitie

HOOFDSTUK I

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)

§ 1. Lonen en sociale lasten.

Art. 11.03.03. — Dienst voor jeugdbescherming.

Tegenover dit artikel in de kolom « Kredieten verleend voor 1984 » leze men « 636,0 » in plaats van « 636,1 » (blz. 5).

HOOFDSTUK 01

DIVERSEN

Tegenover de totalen voor hoofdstuk 01 (blz 7),

a) in de kolom « Bijkredieten lopend jaar », leze men « 20,0 » in plaats van « 153,0 ».

b) In de kolom « Verminderingen », leze men « — » in plaats van « 168,0 ».

c) In de kolom « Bijkredieten vorige jaren », leze men « — » in plaats van « 31,4 ».

Sectie 32

Rechterlijke Macht

HOOFDSTUK I

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)

§ 1. Lonen en sociale lasten.

Art. 11.03.02. Militair gerecht.

Tegenover dit artikel in de kolom « Kredieten voorgesteld voor 1984 », leze men « 232,1 » in plaats van « 23,21 ».

PROJET DE LOI

ajustant le budget
du Ministère de la Justice
de l'année budgétaire 1984

ERRATA

au tableau de la loi

TITRE I

DEPENSES COURANTES

Section 31

Ministère de la Justice proprement dit

CHAPITRE I

DEPENSES DE CONSOMMATION
(DEPENSES COURANTES POUR BIENS ET SERVICES)

§ 1. Salaires et charges sociales.

Art. 11.03.03. — Office de la protection de la jeunesse.

En regard de cet article dans la colonne « Crédits alloués pour 1984 », lire « 636,0 » au lieu de « 636,1 » (p. 5).

CHAPITRE 01

DIVERS

En regard des totaux pour le chapitre 01, (page 7),

a) dans la colonne « Crédits supplémentaires année courante » lire « 20,0 » au lieu de « 153,0 ».

b) dans la colonne « Réductions », lire « — » au lieu de « 168,0 ».

c) Dans la colonne « Crédits supplémentaires années antérieures », lire « — » au lieu de « 31,4 ».

Section 32

Ordre judiciaire

CHAPITRE I

DEPENSES DE CONSOMMATION
(DEPENSES COURANTES POUR BIENS ET SERVICES)

§ 1. Salaires et charges sociales.

Art. 11.03.02. Justice militaire.

En regard de cet article dans la colonne « Crédits proposés pour 1984 » lire « 232,1 » au lieu de « 23,21 ».

BIJLAGE

Analyse van de begroting van het Ministerie
van Justitie voor het begrotingsjaar 1985
door het Rekenhof

VERDELING VAN DE KREDIETEN
VOLGENS ORDONNANCERENDE DIENSTEN
UITGAVENCATEGORIEËN EN FINALITEITEN

Toelichtende nota bij de analyse van de begroting voor 1985

1. De kredieten werden verdeeld per ordonnancerende dienst, belast met de uitvoering van een gedeelte van de begroting. Niet alle kredieten van de begrotingen zijn, in hun geheel, direct toewijsbaar aan één dienst of bestuur. Deze laatste worden dan volgens een interne verdelingsregeling, onder het gezag van de Minister of de Staatssecretaris omgeslagen over verscheidene diensten of besturen.
2. Per dienst (indien mogelijk, zo niet per bestuur) wordt een eenvoudige tabel aangelegd, die rekening houdt met volgende beginselen:
 - a) de bedragen « 1985 » steunen op ontwerpen of voorontwerpen van begroting;
 - b) voor de vergelijking met 1984 werden de cijfers van dat begrotingsjaar aangepast in functie van de ontwerpen of voorontwerpen van bijbladen;
 - c) de kredieten 1984 (aangepast) en 1985 worden vergeleken zonder rekening te houden met de evolutie van de index;
 - d) de cijfers vertegenwoordigen de uitgavenmachtigingen: daartoe wordt voor de gesplitste kredieten alleen rekening gehouden met de vastleggingsplafonds; dezelfde redenering geldt voor de speciale vastleggingsmachtigingen in het beschikkend gedeelte van de wet;
 - e) het provisioneel krediet tot dekking van de lasten van de hele begroting voortvloeiende uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmaties werd voor het jaar 1985 voorzien in de begroting van het Ministerie van Financiën. Het zal volgens de behoeften verdeeld worden door middel van een koninklijk besluit;
 - f) de lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) omvatten de rubrieken 11 en 12 van de begrotingen; de inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) worden bepaald door de rubrieken 30, 40 en 50; tenslotte de investeringen, door de rubrieken 70 en 80. De economische niet-verdeelde kredieten worden toch opgesplitst volgens de aard.
3. Behalve de analyses per dienst (of per bestuur) omvat elk werkstuk nog een recapitulatie van de diensten (totalen per dienst), alsook een algemeen overzicht.

INHOUDSTABEL

Code-nummer	Ordonnancerende dienst	Blz.
01	Kabinet van de Minister van Justitie	58
02	Kabinet van de Vice-Eerste Minister en Minister van Institutionele Hervormingen	58
31	Ministerie van Justitie :	
01	Hoofdbestuur	59
02	Bestuur der Strafinrichtingen	60
03	Dienst voor Jeugdbescherming	61
04	<i>Belgisch Staatsblad</i>	62
05	School voor Criminologie	64
06.01	Veiligheid van de Staat	64
02	Veiligheid inzake kernenergie	65
03	Criminele informatie	66

ANNEXE

Analyse du budget du Ministère de la Justice
pour l'année budgétaire 1985
faite par la Cour des Comptes

REPARTITION DES CREDITS
SELON LES SERVICES ORDONNATEURS
CATEGORIE DE DEPENSES ET LES FINALITES

Note explicative concernant l'analyse du budget pour 1985

1. Les crédits sont répartis par service ordonnateur chargé de l'exécution d'une partie du budget. Tous les postes de crédits budgétaires ne sont pas, dans leur ensemble, directement attribuables à un seul service ou administration. Ces crédits sont alors, de l'autorité du Ministre ou du Secrétaire d'Etat, répartis sur plusieurs services ou administrations en fonction d'une clé de répartition interne.
2. Il est établi un tableau uniforme par service (dans la mesure du possible, sinon par administration) qui tient compte des principes suivants:
 - a) les montants « 1985 » sont basés sur des projets ou des avant-projets de budget;
 - b) pour la comparaison avec l'année précédente, les chiffres de 1985 ont été adaptés en fonction des projets ou avant-projets de feuillets;
 - c) les crédits 1984 (ajustés) et 1985 sont comparés sans qu'il ait été tenu compte de l'index;
 - d) les chiffres représentent les autorisations de dépenses: à cet effet, il n'est tenu compte, pour les crédits dissociés, que des plafonds d'engagement; le même raisonnement s'applique aux autorisations spéciales d'engagement figurant dans le dispositif de la loi;
 - e) le crédit provisionnel destiné à couvrir, pour tout le budget, les charges résultant de l'augmentation éventuelle de l'indice des prix à la consommation et de la programmation sociale a été prévu, pour 1985, au budget du Ministère des Finances; il sera réparti, selon les besoins, par arrêté royal;
 - f) les dépenses courantes de biens et de services (dépenses de consommation) comportent les rubriques 11 et 12 des budgets; les rubriques 30, 40 et 50 concernent les transferts de revenus et de capitaux (subventions); et les rubriques 70 et 80 représentent les investissements. Les crédits non répartis sur une base économique sont néanmoins dissociés selon leur nature.
3. Outre les analyses par service (ou par administration), chaque document contient une recapitulation des services (totaux par service), ainsi qu'un aperçu global.

TABLE DES MATIERES

Numéro de code	Service ordonnateur	Page
01	Cabinet du Ministre de la Justice	58
02	Cabinet du Vice-Premier Ministre et Ministre des Réformes institutionnelles	58
31	Ministère de la Justice :	
01	Administration centrale	59
02	Administration des établissements pénitentiaires	60
03	Office de la Protection de la Jeunesse	61
04	<i>Moniteur belge</i>	62
05	Ecole de Criminologie et de Police scientifique	64
06.01	Sûreté de l'Etat	64
02	Sécurité nucléaire	65
03	Information criminelle	66

Code-nummer	Ordonnancerende dienst	Blz.	Numéro de code	Service ordonnateur	Page
32	Rechterlijke macht:		32	Ordre judiciaire:	
01	Gewone rechtsmachten	67	01	Juridiction ordinaire	67
02	Militair Gerecht	69	02	Justice militaire	69
03	Gerechtelijke politie	70	03	Police judiciaire	70
33	Erediensten bestuur	71	33	Cultes	71
34	Wetenschappelijk onderzoek: verdeeld volgens finaliteit:		34	Recherche scientifique: ventilée suivant la finalité:	
35	Laïciteit	72	35	Laïcité	72
61	Sector van de persoonsgebonden materies . . .	72	61	Secteur des matières personnalisables	72
	Synopsis	73		Tableau synoptique	73

* * *

* * *

Codenummer van de dienst: 01.

Numéro de code du service: 01.

Benaming: Kabinet van de Minister van Justitie.

Dénomination: Cabinet du Ministre de la Justice.

(Kredieten in duizenden frank)

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consomptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
40 100	+ 17,25 (1)	—	—	1 000	+ 42,86 (2)	41 100	+ 17,76

(1) Art. 12.06: Huur van onroerende goederen in gebruik door het Kabinet, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door het Rijk gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen + 4 500.

— Nieuwe verdeling tussen secties 01 en 02 (zie hierna).

(2) Art. 74.01: Vermogensuitgaven van het Kabinet: + 300.

— Vervanging van twee auto's - (600).

* * *

Codenummer van de dienst: 02.

Benaming: Kabinet van de Vice-Eerste Minister en Minister van Institutionele Hervormingen.

(Kredieten in duizenden frank)

(1) Art. 12.06: Loyer de biens immobiliers occupés par le Cabinet, en ce compris les loyers, rétributions et indemnités dus à la Régie des Bâtiments — Impôts grevant les bâtiments propriété de l'Etat ou loués par lui, en ce compris le remboursement d'impôts à la Régie des Bâtiments + 4 500.

— Nouvelle répartition entre les sections 01 et 02 (voir ci-après).

(2) Art. 74.01: Dépenses patrimoniales du Cabinet: + 300.

— Remplacement de deux voitures automobiles - (600).

* * *

Numéro de code du service: 02.

Dénomination: Cabinet du Vice-Premier Ministre et Ministre des Réformes institutionnelles.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consomptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
58 700	- 3,93 (1)	—	—	700	—	59 400	+ 4,04

(1) Art. 12.06: zie hierboven - 4 000.

* * *

(1) Art. 12.06 (voir ci-avant): - 4 000.

* * *

Codenummer van de dienst: 31.01.

Numéro de code du service: 31.01.

Benaming: Hoofdbestuur.

Dénomination: Administration centrale.

(Kredieten in duizenden frank)

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumentieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
1 596 000	+ 3,56	6 350	+ 8,55	42 440	+ 13,35	1 644 790	+ 3,81

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Lopende uitgaven

Dépenses courantes

Titel I

Titre I

Sectie 31

Section 31

Artikel 11.03.1

Article 11.03.1

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)

+ 19 000

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)

+ 19 000

Artikel 12.02.1

Article 12.02.1

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. — Leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 400

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien. — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 400

Artikel 12.03.1

Article 12.03.1

Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen

+ 4 400

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

+ 4 400

Artikel 12.04.1

Article 12.04.1

Huur van mechanografische installaties

+ 3 600

Location d'installations mécanographiques

+ 3 600

Artikel 12.06.1

Article 12.06.1

Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door het Rijk gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen

+ 26 900

Loyer des biens immobiliers des divers services du département, en ce compris les loyers, rétributions et indemnités dus à la Régie des bâtiments — Impôts grevant les bâtiments propriété de l'Etat, ou loués par lui, en ce compris le remboursement d'impôts à la Régie des bâtiments

+ 26 900

Artikel 33.01

Allerhande schadevergoedingen aan derden voortvloeiend uit het opnemen door de Staat van zijn aansprakelijkheid voor door zijn organen en bedienden gepleegde daden

Titel II

Artikel 74.01

Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land

Artikel 84.01

Oprichting van de Dienst tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met de gegevensbanken

* * *

Codenummer van de dienst: 31.02.

Benaming: Bestuur der strafinrichtingen.

(Kredieten in duizenden frank)

Article 33.01

Indemnités diverses à des tiers devant découler de l'engagement de la responsabilité de l'Etat à l'égard d'actes commis par ses organes et ses préposés . . .

Titre II

Article 74.01

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre

Article 84.01

Création de l'Office de protection de la vie privée à l'égard des banques de données

* * *

Numéro de code du service: 31.02.

Dénomination: Administration des établissements pénitentiaires.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
4 011 600	+ 4,10	143 600	+ 13 054 (1)	40 200	+ 15,52	4 195 400	+ 7,87

(1) Zonder betekenis: zie blz. 8, art. 12.31 en 32.10.

(1) Sans signification: voir explication p. 8, sub. art. 12.31 et 32.10.

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 11.03.2

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkeringen van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)

+ 226 900

Artikel 11.04.2

Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel

+ 11 000

Artikel 11.10

Lonen van de gedetineerden die zich bezighouden met het onderhoud van de lokalen, het meubilair, het materieel en de huishoudelijke werken

+ 3 700

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Sectie 31

Article 11.03.2

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaire réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)

+ 226 900

Article 11.04.2

Allocations généralement quelconques au personnel de l'Etat

+ 11 000

Article 11.10

Salaires des détenus occupés aux travaux d'entretien des locaux, du mobilier et du matériel et aux travaux domestiques

+ 3 700

Artikel 12.01.2

Erelonen van advocaten en geneesheren — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen — Bezoldigingen van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden

+ 1 400

Artikel 12.02.2

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud — Leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 13 400

Artikel 12.03.2

Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen

+ 10 000

Artikel 12.31

Voeding en onderhoud van de gedetineerden in de gevangenissen alsmede van de krachtens de wet tot bescherming der maatschappij geïnterneerde recidivisten en abnormalen — Overbrenging van sommige gedetineerden of geïnterneerden per buitengewone correspondentie en reiskosten van hun bewaarders — Kosten voor onderhoud en overbrenging van landlopers en bedelaars — Vervoerkosten van gedetineerden aan wie op het ogenblik van hun invrijheidstelling de nodige middelen ontbreken om terug te keren naar hun woon- of verblijfplaats

- 117 200

Artikel 32.10

Toelagen aan de landbouwkolonien van weldadigheid, bedelaarsgestichten en toevluchtshuizen van de Staat

+ 142 400

— Overdracht van artikel 12.31 (in 1984) van deze sectie voor de subsidiëring van de instellingen voor orde.

Titel II

Sectie 31

Artikel 74.01

Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land

+ 7 200

* * *

Codenummer van de dienst: 31.03.

Benaming: Dienst voor Jeugdbescherming. Bestuursdiensten.

(Kredieten in duizenden frank)

Article 12.01.2

Honoraires des avocats et des médecins — Frais de justice en matière d'affaires civiles, administratives et pénales — Jetons de présence, frais de route et de séjour des personnes étrangères aux administrations de l'Etat — Rémunérations d'experts étrangers à l'administration et prestations de tiers

+ 1 400

Article 12.02.2

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 13 400

Article 12.03.2

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

+ 10 000

Article 12.31

Nourriture et entretien des détenus dans les prisons, ainsi que des récidivistes et anormaux internés en vertu de la loi de défense sociale — Transfèrement de certains détenus ou internés par correspondance extraordinaire et frais de voyage de leurs gardiens. Frais d'entretien et de transport des vagabonds et mendiants — Frais de transport des détenus qui, au moment de leur libération, manquent de ressources pour retourner au lieu de leur domicile ou de leur résidence

- 117 200

Article 32.10

Subsides aux colonies agricoles, dépôts de mendicité et maisons de refuge de l'Etat (loi du 18 août 1883)

+ 142 400

— En 1984, le crédit était compris dans le crédit global du 12.31; si l'on compare l'ensemble des crédits article 12.31 et 32.10, on constate une augmentation: + 25 200.

Titre II

Section 31

Article 74.01

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre

+ 7 200

* * *

Numéro du code de service: 31.03.

Dénomination: Office de la Protection de la Jeunesse. Services administratifs.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
744 300	+ 5,51	250	0	—	—	744 550	+ 5,51

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 11.03.3

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldiging of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)

+ 35 100

Artikel 11.04.3

Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel

+ 600

Artikel 12.02.3

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud — leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 1 100

Artikel 12.03.3

Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen

+ 1 800

Artikel 12.05.3

Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de werkgeversbijdrage van de Staat in de prijs van de sociale abonnementen)

+ 100

Artikel 12.06

Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door het Rijk gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen

+ 200

* * *

Codenummer van de dienst: 31.04.

Benaming: Belgisch Staatsblad.

(Kredieten in duizenden frank)

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 31

Article 11.03.3

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)

+ 35 100

Article 11.04.3

Allocations généralement quelconques au personnel de l'Etat

+ 600

Article 12.02.3

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 1 100

Article 12.03.3

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

+ 1 800

Article 12.05.3

Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels, ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux)

+ 100

Article 12.06

Loyer des biens immobiliers des divers services du département, en ce compris les loyers, rétributions et indemnités dus à la Régie des Bâtiments — Impôts grevant les bâtiments propriété de l'Etat ou loués par lui, en ce compris le remboursement d'impôts à la Régie des Bâtiments

+ 200

* * *

Numéro de code du service: 31.04.

Dénomination: Moniteur belge.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
381 200	- 0,55	—	—	4 400	- 12,00	385 600	- 0,70

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast) (in duizenden frank)	Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté) (en milliers de francs)
Lopende uitgaven	Dépenses courantes
Titel I	Titre I
Sectie 31	Section 31
Artikel 11.03.4	Article 11.03.4
Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)	Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)
- 5 400	- 5 400
Artikel 11.04.4	Article 11.04.4
Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	Allocations généralement quelconques au personnel de l'Etat
+ 1 900	+ 1 900
Artikel 12.01.4	Article 12.01.4
Erelonen van advocaten en geneesheren — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	Honoraires des avocats et des médecins — Frais de justice en matière d'affaires civiles, administratives et pénales — Jetons de présence, frais de route et de séjour des personnes étrangères aux administrations de l'Etat — Rémunération d'experts étrangers à l'administration et prestations de tiers
- 100	+ 100
Artikel 12.02.4	Article 12.02.4
Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration
+ 4 200	+ 4 200
Artikel 12.03.4	Article 12.03.4
Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen	Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon
+ 300	+ 300
Artikel 12.04.4	Article 12.04.4
Huur van mechanografische installaties	Location d'installations mécanographiques
+ 700	+ 700
Artikel 12.05.4	Article 12.05.4
Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels, ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux)
+ 100	+ 100
Artikel 12.07	Article 12.07
Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	Frais exceptionnels de services et d'acquisition de biens non durables (travaux et fournitures pour l'aménagement de nouveaux locaux, frais de déménagement, etc.)
- 200	- 200
Artikel 12.24	Article 12.24
Zetwerk, opmaken van clichés en drukwerk, door de drukkerij van het <i>Belgische Staatsblad</i> aan de private uitgeverij toevertrouwd	Travaux de composition, de confection de clichés et d'impression confiés par l'imprimerie du <i>Moniteur belge</i> à l'industrie privée
=	=
Titel II	Titre II
Sectie 31	Section 31
Artikel 74.01	Article 74.01
Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre
- 600	- 600
* * *	* * *

Codenummer van de dienst: 31.05.

Benaming: School voor Criminologie.

De School voor Criminologie en wetenschappelijke politie zal worden opgenomen in het Nationaal Instituut voor Criminalistiek, waarvan de installatie aan de gang is.

(Kredieten in duizenden frank)

Numéro de code du service: 31.05.

Dénomination: Ecole de criminologie.

L'école de criminologie et de police scientifique est appelée à être intégrée dans l'Institut national de Criminalistique, dont l'installation est en cours de réalisation.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
3 100	0	21 200 (1)	- 3,20	—	—	24 300	- 2,80

(1) Inbegrepen art. 01.01 en 01.02 van sectie 34 (zie hierna).

(1) Y compris les crédits prévus aux articles 01.01 et 01.02 de la section 34 (voir ci-après).

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 34.01

Aandeel van België in de werkingskosten van de
Internationale Organisatie voor de Criminele Politie te
Parijs - 1 300

Sectie 34

Artikel 01.01

Nationaal Instituut voor Criminalistiek + 300

Artikel 01.02

Allerhande studies inzake wetenschapsbeleid van het
departement. — Bezoldiging van niet tot de Admini-
stratie behorende deskundigen, met inbegrip van de
tussenkost van het departement in de werkingskosten
van het Nationaal Centrum voor Criminologie + 300

* * *

Codenummer van de dienst: 31.06.1.

Benaming: Veiligheid van de Staat.

(Kredieten in duizenden frank)

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 31

Article 34.01

Quote-part de la Belgique dans les frais de fonction-
nement de l'Organisation internationale de Police crimi-
nelle à Paris - 1 300

Section 34

Article 01.01

Institut national de Criminalistique + 300

Article 01.02

Etudes diverses en matière de politique scientifique
du département. — Rémunération d'experts étrangers
à l'Administration, en ce compris l'intervention du
département dans les frais de fonctionnement du Centre
national de Criminologie + 300

* * *

Numéro de code du service: 31.06.1.

Dénomination: Sûreté de l'Etat.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
386 540	+ 7,73	—	—	21 340	- 1,39	407 880	+ 7,28

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 11.03.6.1

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)

+ 12 600

Artikel 12.02.6.1

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. — Leveringen van goederen en diensten: bureaunkosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 790

Artikel 12.03.6.1

Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen

=

Artikel 12.05.6.1

Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)

+ 2 950

Artikel 12.22.1

Openbare veiligheid: veiligheidsmaatregelen

+ 1 400

Artikel 12.23

Kosten voor repatriëring en verwijdering van ongewenst geachte personen

=

Artikel 12.28

Uitgaven voor levering en verdeling van verblijfstitels voor vreemdelingen

=

Artikel 01.11 (nieuw)

Allerhande uitgaven voortvloeiend uit de automatisering van het register van de Veiligheid van de Staat

+ 9 600

Artikel 01.12

Allerhande uitgaven voortvloeiend uit de oprichting van de Antiterroristische Gemengde Groep

=

* * *

Codenummer van de dienst: 31.06.2.

Benaming: Veiligheid inzake kernenergie.

Diensten belast met de veiligheid van de kernliggingen van Mol, Doel en Tihange.

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 31

Article 11.03.6.1

Rémunération du personnel actif et en disponibilité (y compris des rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)

+ 12 600

Article 12.02.6.1

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 790

Article 12.03.6.1

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

=

Article 12.05.6.1

Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux)

+ 2 950

Article 12.22.1

Sûreté publique: mesures de sûreté

+ 1 400

Article 12.23

Frais de rapatriement et d'éloignement de personnes jugées indésirables

=

Article 12.28

Dépenses de fourniture et de distribution de titres de séjour pour étrangers

=

Article 01.11 (nouveau)

Dépenses généralement quelconques résultant de l'automatisation du registre de la Sûreté de l'Etat

+ 9 600

Article 01.12

Dépenses généralement quelconques occasionnées par la création du Groupe Interforces Antiterroriste

=

* * *

Numéro de code du service: 31.06.2.

Dénomination: Sécurité nucléaire.

Services chargés d'assurer la protection des sites nucléaires de Mol, Doel et Tihange.

(Kredieten in duizenden frank)				(Crédits en milliers de francs)			
Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
18 660	+ 1,41	—	—	86	0	18 746	+ 1,41

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden franken)

Lopenden uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 11.03.6.2

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen)

— 300

Artikel 12.05.6.2

Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de verkoopkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)

+ 50

Titel II

Sectie 31

Artikel 74.01

Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land

=

* * *

Codenummer van de dienst: 31.06.3.

Benaming: Criminele informatie.

(Kredieten in duizenden frank)

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 31

Article 11.03.6.2

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service)

— 300

Article 12.05.6.2

Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels, ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux)

+ 50

Titre II

Section 31

Article 74.01

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre

=

* * *

Numéro de code du service: 31.06.3.

Dénomination: Information criminelle

(Crédits en milliers de francs)

(Kredieten in duizenden frank)				(Crédits en milliers de francs)			
Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
23 700	+ 4,87	—	—	334	0	24 034	+ 4,80

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 31

Artikel 11.03.6.3

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel dat in dienst door een werkongeval is getroffen) + 800

Artikel 12.02.6.3.

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. Leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven - 100

Titel II

Sectie 31

Artikel 74.01.

Aankoop van machines, meubilair, materieel en voermiddelen te land =

* * *

Codenummer van de dienst: 32.01.

Benaming: Gewone Rechtsmachten.

(Kredieten in duizenden frank)

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 31

Article 11.03.6.3

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service) + 800

Article 12.02.6.3.

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien. — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration + 100

Titre II

Section 31

Article 74.01.

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre =

* * *

Numéro de code du service: 32.01.

Dénomination: Juridictions ordinaires.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
9 375 815	+ 5,80	101.100	+ 2,95	50 737	+ 6,28	9 527 652	+ 5,77

Voornaamste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast) (in duizenden frank)	Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté) (en milliers de francs)
Lopende uitgaven	Dépenses courantes
Titel I	Titre I
Sectie 32	Section 32
Artikel 11.03.1	Article 11.03.1
Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen, en terugbetaling aan de gegadigden van de bezoldigingen van het personeel verbonden aan de parketten der politierechtbanken	Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service) et remboursement aux communes des rémunérations du personnel affecté aux parquets des tribunaux de police
+ 450 600	+ 450 600
Artikel 11.04.1	Article 11.04.1
Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	Allocations généralement quelconques au personnel de l'Etat
+ 100	+ 100
Artikel 12.01.1	Article 12.01.1
Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfskosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	Honoraires des avocats et des médecins. — Frais de justice en matière d'affaires civiles, administratives et pénales. — Jetons de présence, frais de route et de séjour des personnes étrangères aux administrations de l'Etat. Rémunération d'experts étrangers à l'Administration et prestations de tiers
=	=
Artikel 12.02.1	Article 12.02.1
Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. — Leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het Departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven	Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien. — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du Département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration
+ 19 144	+ 19 144
Artikel 12.03.1	Article 12.03.1
Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen	Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon
+ 1 091	+ 1 091
Artikel 12.05.1	Article 12.05.1
Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels, ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat employeur dans le prix des abonnements sociaux)
+ 800	+ 800
Artikel 12.06.1	Article 12.06.1
Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	Loyer des biens immobiliers des divers services du Département, en ce compris les loyers, rétributions et indemnités dus à la Régie des Bâtiments. — Impôts grevant les bâtiments propriété de l'Etat ou loués par lui, en ce compris le remboursement d'impôts à la Régie des Bâtiments
+ 18 700	+ 18 700
Artikel 12.20	Article 12.20
Gerechtskosten in criminele, correctionele en politiezaken (de kosten voor vervoer der naar de grens gebrachte vreemdelingen worden met de gerechtskosten gelijkgesteld en volgens dezelfde tarieven verreft). — Kosten van betekening der uitzettingsbesluiten. — Vergoedingen in de bij artikel 447 van het Wetboek van strafvordering en in de wet op de voorlopige hechtenis voorziene gevallen. — Vergoeding van schade bij een gerechtelijk optreden. — Kosten voorvloeiend uit de toepassing der wet betreffende de gerechtelijke bijstand en de toelating om kosteloos te procederen (wet van 10 oktober 1967)	Frais de justice en matière criminelle, correctionnelle et de police (les frais de transport des étrangers conduits à la frontière sont assimilés aux frais de justice et liquidés d'après les mêmes tarifs). — Frais de signification des arrêts d'expulsion. — Indemnités dans les cas prévus par l'article 447 du Code de instruction criminelle et par la loi sur la détention préventive. — Réparation des dommages subis à l'occasion d'une action judiciaire. — Frais résultant de l'application de la loi sur l'assistance judiciaire et la procédure gratuite (loi du 10 octobre 1967)
23 300	+ 23 300

Artikel 12.21

Aankoop en verzending van: 1° gewone en tweetalige boekjes bestemd voor de onmiddellijke inning van boeten wegens zekere inbreuken op de Wegcode; 2° boekjes « Processen-verbaal van waarschuwing bij lichte overtredingen » + 200

Artikel 12.22

Aankoop van apparaten voor ademtesten + 500

Artikel 12.24

Kosten voor samenstelling van de tienjaarlijkse tabellen der registers van de burgerlijke stand - 3 400

Artikel 12.25

Kosten voor werking van de diensten voor fotocopie (met inbegrip van de kosten voor inbinding, buiten de dienst, van de gereproduceerde registers van de burgerlijke stand) + 3 000

Artikel 12.26

Bezoldigingen van de advocaten belast met de gerechtelijke bijstand =

Artikel 43.01

Terugbetaling aan de gemeenten voor de prestaties geleverd door de politiecommissarissen aangewezen als ambtenaar van het openbaar van de magistraten griffiers en van het personeel van de politierechtbanken + 2 400

Artikel 43.03

Vergoedingen uit te keren aan de provincie en gemeenten (art. 77 tot 81 van de Wet van 14 februari 1961) + 400

Titel II

Sectie 32

Artikel 74.01

Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land + 3 000

* * *

Codenummer van de dienst: 32.02.

Benaming: Militair Gerecht.

(Kredieten in duizenden frank)

Article 12.21

Acquisition et expédition de: 1° carnets ordinaires et bilingues prévus pour la perception immédiate d'une amende pour certaines infractions au Code de la route; 2° carnets « Procès-verbaux » d'avertissement en cas d'infractions peu graves + 200

Article 12.22

Achat d'appareils pour tests respiratoires + 500

Article 12.24

Frais de confection des tables décennales des registres de l'état civil - 3 400

Article 12.25

Frais de fonctionnement des services de photocopie (y compris les frais de reliure, en dehors du service des registres de l'état civil reproduits) + 3 000

Article 12.26

Rétribution des avocats chargés de l'assistance judiciaire =

Article 43.01

Remboursement aux communes pour les prestations effectuées par les commissaires de police comme officier du ministère public et rémunérations des magistrats, des greffiers et du personnel des tribunaux de police . . . + 2 400

Article 43.03

Indemnités à accorder aux provinces et communes (art. 77 à 81 de la loi du 14 février 1961) + 400

Titre II

Section 32

Article 74.01

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre + 3 000

* * *

Numéro du code du service: 32.02.

Dénomination: Justice militaire.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
242 154	- 0,89	—	—	550	0	242 704	- 0,89

Belangrijkste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 32

Artikel 11.03.2

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen) en terugbetaling aan de gemeenten van de bezoldigingen van het personeel verbonden aan de parketten der politierechtbanken .

- 2 600

Artikel 12.02.2

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud. — leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publikaties van het Departement, beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 373

Artikel 12.03.2

Uitgaven voor energieverbruik: stookolie, gas, benzine, elektriciteit, kolen

+ 58

* * *

Codenummer van de dienst: 32.03.

Benaming: Gerechtelijke politie.

(Kredieten in duizenden frank)

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 32

Article 11.03.2

Rémunération du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service) et remboursement aux communes des rémunérations du personnel affecté aux parquets des tribunaux de police

- 2 600

Article 12.02.2

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et services: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du Département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 373

Article 12.03.2

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

+ 58

* * *

Numéro de code du service: 32.03.

Dénomination: Police judiciaire.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
1 249 631	+ 9,33	—	—	43 913	0	1 293 544	+ 8,98

Belangrijkste verhogingen of verminderingen t.o.v. 1984 (aangepast)
(in duizenden frank)

Lopende uitgaven

Titel I

Sectie 32

Artikel 11.03.3

Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen

Principales majorations ou réductions par rapport à 1984 (ajusté)
(en milliers de francs)

Dépenses courantes

Titre I

Section 32

Article 11.03.3

Rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire, les allocations pour fonctions supérieures et pour fonctions spéciales, les indemnités pour accidents du travail — en ce compris le paiement de ces indemnités

gen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen) en terugbetaling aan de gemeenten van de bezoldigingen van het personeel verbonden aan de parketten der politierechtbanken

+ 1 000

Artikel 12.02.3

Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen — met uitsluiting van de uitgaven voor energie — en uitgaven voor onderhoud — Leveringen van goederen en diensten: bureaukosten, vervoer, belastingen, vergoedingen, publicaties van het Departement beroepsopleiding, kledij en andere administratieve uitgaven

+ 2 683

Artikel 12.03.3

Uitgaven voor energiegebruik, stookolie, gas, benzine, electriciteit, kolen

+ 551

Artikel 12.05.3

Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)

+ 3 800

Titel II

Sectie 32

Artikel 74.01

Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land

=

* * *

Codenummer van de dienst: 33.

Benaming: Eredienstenbestuur.

Toelichting bij de opdracht: Storting van de wedden, bezoldigingen, hulpelden en diverse vergoedingen aan de bedienaren van de katholieke, protestantse, anglicaanse, israëlsche en islamistische erediensten.

(Kredieten in duizenden frank)

tés à des membres de la famille de la victime en cas de décès — ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire, accidenté en service) et remboursement aux communes des rémunérations du personnel affecté aux parquets des tribunaux de police

+ 1 000

Article 12.02.3

Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux — à l'exclusion des dépenses énergétiques — et dépenses d'entretien — Fournitures de biens et service: frais de bureau, transport, impôts, rétributions, publications du Département, formation professionnelle, habillement et autres dépenses d'administration

+ 2 683

Article 12.03.3

Dépenses de consommation énergétique: mazout, gaz, essence, électricité, charbon

+ 551

Article 12.05.3

Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels, ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service (y compris l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux)

+ 3 800

Titre II

Section 32

Article 74.01

Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre

=

* * *

Numéro de code du service: 33.

Dénomination: Administration des cultes.

Exposé de la mission: Versement des traitements, secours et indemnités diverses aux ministres des cultes catholiques, protestant, anglican, israélite et islamique.

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen)		Investerings- Investissements		Totaal Total	
Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Transferts de revenus et de capitaux (subventions)					
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
2 872 600	+ 8,72 (1)	—	—	—	—	2 872 600	+ 8,72

(1) Verhoging t.o.v. 1984 (aangepast):

Artikel 11.03

Wedden en bezoldigingen van de bedienaren van de erediensten

+ 230 400

* * *

(1) Majoration par rapport à 1984 (ajusté):

Article 11.03

Traitements et rétributions des ministres des cultes

+ 230 400

* * *

Codenummer van de dienst: 35.

Numéro de code du service: 35.

Benaming: Laïcité.

Dénomination: Laïcité.

(Kredieten in duizenden frank)

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumentieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
—	—	43 900 (1)	+ 10,03	—	—	43 900	+ 10,03

(1) Verhoging t.o.v. 1984 (aangepast): + 4 000

(1) Augmentation par rapport au budget de 1984 (ajusté): + 4 000.

* * *

* * *

Codenummer van de dienst: 61.

Numéro de code de service: 61.01.

Benaming: Sector van de persoonsgebonden materies.

Dénomination: Secteur des matières personnalisables (crédit non repris dans les dotations pour les Communautés).

(Kredieten in duizenden frank)

(Crédits en milliers de francs)

Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumentieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subventions)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
—	—	7 300	+ 7,35	—	—	7 300	+ 7,35

Artikel 01.10

Toelagen aan wederaanpassingsorganen en aan
onthaalinstanties die medewerken aan de post-peni-
tentiare sociale actie ten opzichte van delinquenten en
sociale gehandicapten

+ 500

Article 01.10

Subsides à des organismes de réadaptation et des
institutions d'accueil qui collaborent à l'action sociale
post-pénitentiaire à l'égard des délinquants et des handi-
capés mentaux

+ 500

ALGEMEEN OVERZICHT

(Kredieten in duizenden frank)

TABLEAU SYNOPTIQUE

(Crédits en milliers de francs)

Codenummers diensten — N ^{os} de code des services	Lopende uitgaven voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen) — Dépenses courantes pour biens et services (dépenses de consommation)		Inkomens- en vermogensoverdrachten (toelagen) — Transferts de revenus et de capitaux (subsides)		Investerings- — Investissements		Totaal — Total	
	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -	1985	% + of/ou -
01	40 100	+ 17,25	—	—	1 000	+ 42,86	41 100	+ 17,76
02	58 700	- 3,93	—	—	700	0	59 400	+ 4,04
31.01	1 596 000	- 3,56	6 350	+ 8,55	42 440	+ 13,35	1 644 790	+ 3,81
31. 2	4 011 600	+ 4,10	143 600	+ 13 054	40 200	+ 15,52	4 195 400	+ 7,87
31.03	744 300	+ 5,51	250	0	—	—	744 550	+ 5,51
31.04	381 200	- 0,55	—	—	4 400	- 12,00	385 600	- 0,70
31.05	3 100	0	21 200	- 3,20	—	—	24 300	- 2,80
31.06.1	386 540	+ 7,73	—	—	21 340	- 1,39	407 880	+ 7,21
31.06.2	18 660	+ 1,41	—	—	86	0	18 746	+ 1,41
31.06.3	23 700	+ 4,87	—	—	334	0	24 034	+ 4,80
32.01	9 375 815	+ 5,80	101 100	+ 2,95	50 737	+ 6,28	9 527 652	+ 5,77
32.02	242 154	- 0,89	—	—	550	0	242 704	- 0,89
32.03	1 249 631	+ 9,33	—	—	43 913	0	1 293 544	+ 8,98
33	2 872 600	+ 8,72	—	—	—	—	2 872 600	+ 8,72
35	—	—	43 900	+ 10,03	—	—	43 900	+ 10,03
61	—	—	7 300	+ 7,35	—	—	7 300	+ 7,35
	21 004 100	+ 5,69	323 700	+ 86,03	205 700	+ 6,64	21 533 800	+ 6,39